

Predstavitev knjige zgodovinarja
Jozeta Pirjevca Trst je naš

V Celovcu so
Poldeju Zundru
slovesno podelili
jubilejno 30.
Tischlerjevo
nagrado

12

SREDA, 28. JANUARJA 2009

št. 23 (19.422) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goveču pri Gorici Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

9 01128

9 777124 666007

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9

Primorski dnevnik

Zgolj nagajanje slovenski manjšini

SANDOR TENCE

Nagajanje slovenski manjšini in nič drugega. Vprašanje, ki sta ga senatorja Saro in Camber naslovila notranjemu ministru Maroniju, nima nobene pravne osnove, temveč je izrazito politična poteza, ki je usmerjena predvsem proti Beneškim Slovencem. Nova klavrarna epizoda v dolgi verigi nagajanja, izigravanj in pritiskov, ki imajo za tarčo najšibkejši člen naše skupnosti, to se pravi Slovence, ki živijo v videmski pokrajini.

Saro in Camber sta vse prej kot novinca v politiki, zato dobro vesta, da notranji minister ne more spremeniti odloka predsednika republike, ki je bil izdan septembra leta 2007. Na politanovega dekreta ne more spremeniti niti vlada, ki bi moral za spremembo seznama občin iz zaščitnega zakona na novo začeti ves postopek, zanesi z imenovanjem novega paritetnega odbora. Morda je prav to, kar zanima senatorja desne sredine.

Njun glavni cilj je vsekakor, kot rečeno, nagajanje slovenski manjšini. Morda v vidiku junijskih občinskih volitev v Benečiji, kjer si desnica obeta predvsem ponovno zmago v Špetru, kjer je zadnjič zmagala zaradi neverjetnih razkolov v levu sredini.

Senator Saro je lansko jesen potožil predsednikoma SKGZ in SSO Pavšiču in Štoki, da dejansko ne razume razlogov, zakaj Slovenci v Italiji v glavnem volijo za levo sredino. Odgovor je dokaj enostaven in ne zahteva velikih razmislekov.

DAN SPOMINA NA HOLOKAVST - Številne slovesnosti po vsej državi, v Trstu in Gorici

Naj zlo ne utone v pozabo, da ne bi znova pognalo korenin

Spomin na grozote proti vsem oblikam nestrpnosti in šovinizma

Tržaška Rižarna je načrtno prizorišče za obhajanje dneva spomina na holokavst: tam je včeraj dopoldne potekala osrednja krajevna svečanost s polaganjem vencev, govorom, recitacijami in verskimi obredi

KROMA

RIM/TRST/GORICA - Na včerajšnji dan, ki je posvečen spomini na holokavst, so se po vsej državi odvijale številne spominske svečanosti. V Trstu je bila osrednja svečanost v Rijarni, deportirancem so se po pohodu od koronejskih zaporov poklonili tudi pri spominskem obeležju na železniški postaji, na prefekturi pa so podelili priznanja preživelim. V Gorici so upravitelji položili venec k spomeniku pri železniški postaji, v avditoriju so odpeli razstavo, 240 dijakov pa bo prihodnji teden obiskalo unicevalno taborišče Auschwitz.

Na 7. in 15. strani

Saro in Camber zahtevata nov seznam dvojezičnih občin

Na 3. strani

Vloga Informesta v krizi še bolj dragocena

Na 4. strani

Zahodni Kras: obračun rajonskega sveta za leto 2008

Na 8. strani

Tridesetletni delavec se je ponesrečil v tovarni Ansaldo

Na 14. strani

Šestdesetletnica novogoriške knjižnice s porastom članstva

Na 16. strani

**TRST - Šolstvo
Požitivno o
vertikalizaciji
slovenskih šol**

TRST - V Trstu bo kot kaže prišlo do ustanovitve dveh slovenskih večstopenjskih šol. O tem predlogu, ki ga je prejšnji teden iznesla Občina Trst, se je na včerajšnji seji v prostorih Deželnega šolskega urada za Furlanijo-Julijsko krajino v večino glasov pozitivno izrekla deželna komisija za slovenske šole, ki deluje na podlagi zaščitnega zakona. Sklep pa je obsojal tržaški pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Peter Močnik, po mnenju katerega je komisija s tem ustvarila nevaren precedens.

Na 2. strani

**ZDA - Novi odnosi
Obama pozval
muslimane
k partnerstvu**

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama se je v ponedeljek po telefonu pogovarjal z ruskim kolegom Dmitrijem Medvedjevom, francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozyjem in nemško kanclerko Angelou Merkl. Z Medvedjevom je govoril o izboljšanju odnosov med Washingtonom in Moskvo, z Merklovo in Sarkozyjem pa o aktualnih problemih v svetu. V pogovoru za televizijo Al Arabija pa je pozval muslimanski svet k "novemu partnerstvu in medsebojnemu spoštovanju".

Na 18. strani

GORICA - Zaradi slabega delovanja protipožarnega sistema

Sprožil se je alarm za evakuacijo, panika in beg iz nove bolnišnice

GORICA - Alarm je včeraj sprožil paniko in beg iz nove goriške bolnišnice. Okrog 12.15 je registriran moški glas skozi zvočnike, v italijanščini in angleščini, natenkat začel pozivati vse, naj takoj odidejo iz poslopja skozi najbližji izhod. Gneča ljudi se je poginala iz ambulant, čakalnic in bolnišniških sob, kdor je bil v gornjih nadstropjih je ubral stopnice, med ljudmi in pacienti, ki so hiteli ven, pa so bili tudi nekateri zdravniki, bolničarji in drugo osebje. Glas iz zvočnika je še nekaj minut ponavljal poziv k evakuaciji, tako da ni nihče podvomil v alarm, nazadnje pa se je izkazalo, da je šlo za tehnično okvaro oz. za slabo delovanje protipožarnega sistema.

Na 14. strani

ŠOLSTVO - Deželna komisija za slovenske šole včeraj izglasovala pozitivno mnenje

V Trstu po novem dve slovenski večstopenjski šoli

Nastali bosta pri Svetem Ivanu in Svetem Jakobu - Močnik: SSk obsoja zadržanje komisije

TRST - Vse kaže, da bo s prihodnjim šolskim letom 2009/2010 v Trstu prišlo do ustanovitve dveh večstopenjskih šol s slovenskim učnim jezikom, ki naj bi začivelj pri Svetem Ivanu (z združitvijo tamkajšnje didaktičnega ravnateljstva z Nižjo srednjo šolo Sv. Cirila in Metoda) in pri Svetem Jakobu (z združitvijo didaktičnega ravnateljstva in NSŠ Ivana Cankarja). Pozitivno mnenje je z glasovi večine prisotnih članov na včerajšnji popoldanski seji v prostorih Deželnega šolskega urada Furlanije-Julijske krajine v Trstu sprejela deželna komisija za slovenske šole, ki deluje na podlagi zaščitnega zakona.

Komisija, ki je na včerajšnji seji tudi izrekla mnenje o pouku drugega evropskega jezika oz. nemščine v okviru predmetnika na nižjih srednjih šolah za prihodnje šolsko leto in odobrila večletni načrt uporabe sredstev za sestavljanje in prevažanje učbenikov ter drugega didaktičnega materiala, je s privoljenjem v vertikalizacijo, kot se reče združiti vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol pod eno samo ravnateljstvo, v bistvu prišla naproti predlogu Občine Trst o ustanovitvi dveh slovenskih večstopenjskih šol, ki ga je predstavnik te občine iznesel na delovnem sestanku pri tržaški pokrajinski odbornici za šolstvo Adele Pino prejšnji petek, 23. januarja. Z mnenjem se je mudilo, saj mora Pokrajina Trst do konca januarja deželnemu upravi predložiti načrt za racionalizacijo šolske mreže v okviru sprememb, ki jih italijanska vlada načrtuje na šolskem področju. Glede možnosti ustanovitve slovenskih večstopenjskih šol pa nam je odbornica Pinova v petek dejala, da bo upoštevala mnenje deželne komisije za slovenske šole.

Kot smo izvedeli, je na seji pozitivne in negativne aspekte predloga orisal predsedujoči komisiji in vodja Urada za slovenske šole Tomaž Simčič. Z ustanovitvijo večstopenjskih šol obstaja resa vtis, da se Slovenci odpovedujemo dvem ravnateljstvom, vendar je po drugi strani z administrativnega vidika to boljša rešitev. Novega razpisa za slovenske ravnatelje - katerih število je nezadostno - namreč ni na obzorju, trenutno stanje, po katerem posamezni ravnatelj vodi več ravnateljstev, pa je skoraj nezmožno, zato bi bilo z vertikalizacijo manj birokracije, olajšano pa bi bilo tudi sodelovanje med šolami v luči učne kontinuitete.

Predlog pa ni prepričal nekaterih članov, pri čemer sta pomisleke izrazila predvsem predstavnik nižješolskih profesorjev Ivan Peterlin in predstavnik dijakov Matja Mosenich. Glavni pomislek je v ugotavljanju pomanjkanja poglobljene razprave v okviru slovenske narodne skupnosti o modelu večstopenjskih šol, pri čemer je tudi prišlo do predloga o enoletnem odlogu odločitve, da se v manjšini izoblikuje skupen predlog. Ta linija očitno ni pridrla in tako se je na končnem glasovanju sedem članov izreklo za pozitivno mnenje o večstopenjskih šolah, stirje pa so se vzdržali.

Glede včerajšnjega sklepa komisije gre beležiti že prvo reakcijo. Tržaški pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Peter Močnik namreč v sporočilu za javnost piše, da njegova stranka obsoja zadržanje komisije. V slednji je po njegovih besedah kljub pozivu, da je treba zadevo bolje poglobiti in kljub pomanjkanju stališča civilne družbe in sindikatov, prišlo do preglosovanja tistih, ki se sklepom niso strinjali, s čimer je komisija ustvarila izredno nevaren precedent: »Namesto, da bi se zoperstavili z vsemi močmi rezanju manjšinskega šolstva, ki gre proti ustavi in mednarodnim pogodbam, ter zahtevali mesta, ki nam po vseh zakonih pritičejo, so se osebe, ki imajo odgovornost za manjšinsko šolstvo odločile za poseg, ki bo morda zadovoljil Gelminijevu ali Tremontija, ne vemo pa koliko tiste manjšinske komponente, vključno s šolskimi, ki o vsej zadevi niso bile nikoli obvezene in niso mogle objasniti svojega stališča,« je zelo oster Močnik, za katerega tako početje ni sprejemljivo. SSk, piše njen tržaški tajnik, ki opozarja, da je mnenje komisije neobvezujoče, bo zato napepla vse sile, da se zadevo ponovno premisli in se o njeni se ne izrečejo pristojni organi.

Poslopje srednje šole Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu v Trstu: bo tam začivela večstopenjska šola?

KROMA

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Slovenija zadovoljna s pobudo EU Pahor napovedal, da se bo skušal s Sanaderjem dogovoriti za srečanje

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor je včeraj napovedal, da namerava v prihodnjih dneh po telefonu govoriti s hrvaškim kolegom Ivom Sanaderjem in se dogovoriti za srečanje. Kot je pojasnil na novinarski konferenci ob obisku makedonskega premiera Nikole Gruevskega, se mu tako srečanje zdi pomembno v luči iskanja poti za napredok pri iskanju rešitve spora.

Dejal je še, da Slovenija "z zmernim optimizmom" spremila poskuse Evropske komisije, da bi z mediacijo dokončno rešili vprašanje meje med Slovenijo in Hrvaško. "Če bi Evropska komisija moralizirala to pobudo in jo predstavila obema stranema, ki bi se zanj tudi odločili, potem to vzbuja zmerni optimizem, da bi lahko letošnje leto izkoristili kot leto ureditve tega vprašanja, ki obremenjuje obe državi že 17 let," je dejal slovenski premier. "Slovenija je s pobudo o mediaciji zadovoljna in menimo, da gredo stvari v pravo smer," je pojasnil Pahor in dodal, da je še pre-

BORUT PAHOR

zgodaj reči, "ali bo dosežen dogovor, da se bomo za to pot tudi odločili". Slovenski premier je še zatrdiril, da se bo pred vsako morebitno spremembo stališč glede spora s Hrvaško temeljito posvetoval s predsedniki vseh parlamentarnih strank in parlamentarnim odborom za zunanjopolitiko. "Naj tukaj v Sloveniji ne bo nobenih skrbiv," je dejal.

Pahor je glede slovenske blokade Hrvaške na poti v EU ponovil, da Slovenija ne bo spremila svoje odločitve,

IVO SANADER

če se ne bodo spremenile okoliščine, radi katerih je do te odločitve prišlo. "Odločitev, da lani damo rdečo luč Hrvaški za nadaljevanje pohaganj, ni bila naš cilj, ampak sredstvo, ki je bilo neizogibno za to, da se spremeni nekatere stvari, ki so ogrožale naše nacionalne interese," je dejal. "Danes je senzibilnost evropske politike za obseg problema, ki zadeva reševanje spora med Slovenijo in Hrvaško, bistveno večji, kot pred našim decembrskim ravnanjem. Mi smo tega veseli," je dodal. (STA)

LIPICA - Podatke posredovalo Mednarodno združenje za Lipico

Z nedovoljenim sredstvom Improvac v kobilarni lani cepili deset žrebcev

ETBIN TAVČAR

začetka je bil glede prepovedanih aplikacij seznanjen tudi direktor Pust.

Poklicali smo v Piber. »Neposrednih stikov nisem imel. Vem, da so v KL vakcino uporabljali, vendar sem bil prepričan, da to počnejo veterinarji,« je povedal Dobretsberger in dodal, da z omenjenim cepivom v Pibru v sodelovanju z Univerzo na Dunaju izvajajo raziskovalni projekt, s katerem naj bi ugotovili uporabnost Improvaca pri zdravljenju virusnega arteritisa. »Da bi iz teles okuženih

žrebcev odstranili virus, je treba znižati raven hormonov. Doslej se je to opravilo s klasično kastracijo, pri nas pa preizkušamo, kako bi to naredili na umeren način. To pomeni, da virus po zdravljenju izgine, hormoni se dvignejo in žrebci so znova uporabni za razplod.« Način pozna jo Švici in v Južnoafriški republiki, v Avstriji pa bo na izide treba počakati še nekaj mesecov.

Z komentar Tavčarjevih trditev pa smo seveda zaposlili tudi direktorja KL Matjaža Pusta. »Trditve o uporabi vakcine je treba dokazati. Sicer pa na veterinarski upravi (VURS) delajo naprej in mislim, da bodo podatke MZL upoštevali pri svoji raziskavi.« Po podatkih z VURS so inšpektorji doslej opravili pet pregledov v KL in enega v veterinarski ambulanti v Sežani, s katero KL sodeluje, 38-im žrebcem pa so odvzeli kri. Namen je bil ugotoviti vrednosti testosterona in protiteles na Improvac. Izidri prvega testiranja so že znani, na re-

Peterle v Sofiji prejel

nagrado za boj proti raku

SOFIJA - Slovenski poslanec v Evropskem parlamentu Lojze Peterle (EPP-ED/NSi) je v ponedeljek v Sofiji prejel nagrado bolgarske organizacije za boj proti raku (Apoz), ki jo enkrat letno podljejo posameznikom ali organizacijam, ki bistveno pripomorejo k boju proti raku, so sporočili iz Peterletovih prisarkov v Bruslju.

Peterle je ob tej priložnosti tudi nastopil na okrogli mizi o raku. Omenjena organizacija je okroglo mizo organizirala ob koncu tedna boja proti raku na materničnem vratu, potekala pa je v bolgarskem parlamentu pod vodstvom njegovega predsednika Georgija Pircinskega. Lojze Peterle je v svojem nastopu zbrane pozval k preventivnemu delu z zdravimi, da bi tako zmanjšali pritok novih bolnikov.

Sodišče Popoviču zaradi neupravičenega pripora prisodilo odškodnino

LJUBLJANA - Ljubljansko okrožno sodišče je koprskemu županu Borisu Popoviču prisodilo odškodnino v višini 6000 evrov za pripor v letu 2003 med preiskavo glede domnevnih davčnih utaj, ko je bil še podjetnik. Popovič pa meni, da je "iz dodeljene odškodnine nedvomno in kristalno jasno razvidno, da je v naši državi nekdo storil zgrešeno odločitev".

Od države je koprski župan zahteval dobrih 16.000 evrov odškodnine. Popovičev odvetnik Franci Matoz meni, da je sodno določena odškodnina prenizka; zato se bodo pritožili na višje sodišče.

Kosovelovova knjižnica danes vabi v Kozino

KOZINA - Sežanska Kosovelova knjižnica zaključuje mesec januar z današnjim srečanjem v knjižnici na Kozini. Gostja bo novinarka Vida Petrovič, ki bo obiskovalcem ob 12.30 uri govorila o poklicnem delu in življenu ter prostem času, ob 17.uri pa o svoji knjigi z naslovom 70 receptov za hujšanje, ki je izšla pri založbi Modrijan iz Ljubljane, in o tem, kako zmanjšati telesno težo s pravilnim kombiniranjem hrane. Z avtorico se bo pogovarjala slovenistka in francistka Patricija Dodič.

V februarju pa napoveduje tri srečanja, ki jih organizirajo v sodelovanju s Centrom za duhovno kulturo iz Ljubljane. Tako bodo v knjižnici na Kozini 11. februarja spregovorili o moči pozitivne samopodobe z Branetom Krapčem, v divaški knjižnici 17. februarja o mejah v odnosih- znate reči Ne z Leonom Ivandičem in 20. februarja v knjižnici v Komnu z Boštjanom Trtnikom o jezikih ljubezni- poti do sebe in drugih. (O.K.)

Irena Cunja

SLOVENSKA MANJŠINA - Zahteva senatorjev Sara in Camberja

»Vlada naj spremeni seznam občin zaščitnega zakona«

Parlamentarca desne sredine postavljata pod vprašaj odlok predsednika republike Napolitana

RIM - Vlada naj spremeni seznam občin Furlanije-Julijanske krajine, kjer naj se izvaja zakon za zaščito slovenske manjšine. To dejansko zahtevala senatorja Ljudstva svobode Ferruccio Saro in Giulio Camber, ki sta se v ta namen obrnila na notranjega ministra Roberta Maronija. Parlamentarca dejansko postavljata pod vprašaj vsebino odloka, ki ga je septembra leta 2007 podpisal predsednik republike Giorgio Napolitano.

Saro in Camber v uvodu vprašanja ministru navajata zaščitni zakon, njegov tretji (ustanovitev paritetnega odbora) in četrti člen, ki nalaga paritetnemu odboru dolžnost za oblikovanje seznama občin, kjer se izvaja zakon 38 iz leta 2001. Nato omenjata Napolitanov odlok z dne 12.9.2007, ki v omenjeni seznam uvršča »kar 18 občin in naselij videmske pokrajine, kjer bi moral biti slovenska manjšina zaščitenca«.

Bistven je drugi del njunega parlamentarnega vprašanja. V njem senatorja desne sredine ugotavljata, »da v zgodovinski stvarnosti videmske pokrajine slovenska manjšina tradicionalno sobiva z italijanskim prebivalstvom. V 18 občinah, ki jih omenja seznam v predsedniškem dekreту, so, poleg drugega, prisotne tudi druge manjšine, ki sodijo v slovensko območje«. Saro in Camber sprašujeta ministra Maronija, če je seznanjen z zgoraj navedenimi dejstvi. Če ta dejstva pozna, kaj namerava notranji minister narediti za revizijo sklepov paritetnega odbora in eventualno posodobiti seznam občin, kjer naj se izvaja zaščita slovenske manjšine. Upoštevajoč dejstvo - ugo-

GIULIO CAMBER

FERRUCCIO SARO

tavljata na koncu senatorja Ljudstva svobode - da v omenjenih občinah videmske pokrajine tradicionalno in zgodovinsko sobivajo različne manjšine, čeprav jih veže skupna pripadnost slovenskemu jezikovnemu območju.

Namen oziroma namen vlagateljev vprašanja so jasni. Poskus delegitimiranja paritetnega odbora in posledično tudi Napolitanovega odloka, ki je na predlog tedanje Prodijeve levosredinske vlade osvojil predlagani seznam 32 občin FJK. Saro in Camber dobro vesta, da minister oziroma vlada ne

moreta spremeniti vsebine predsedniškega odloka, ki je bil - kot rečeno - sestavljen prav na osnovi vladnega predloga. Pri tem seveda ne gre samo za nagajanje Napolitanu, Prodijevi vlad in paritetnemu odboru, temveč tudi in predvsem slovenski manjšini, posebno Benečanom.

Napolitanov odlok navaja 32 občin tržaške, goriške in videmske pokrajine. Saro in Camberja moti videmsko območje oziroma seznam 18 občin, ki so Trbiž, Naborjet, Rezija, Bardo, Tičana, Neme, Ahten, Fojda, Tavorjana,

Podbonec, Sovodnje, Grmek, Dreka, Srednje, Šent Lenart-Podutana, Špeter, Čedad in Praprotno. Gre za občine, kjer se izvajajo t.i. individualne pravice predstnikov slovenske manjšine. Špeter, Naborjet, Čedad, Tavorjana, Praprotno in Dreka so izpadle iz seznama t.i. vidne dvojezičnosti, ki ga vsebuje nedavni dekret predsednika FJK Renza Tonda.

Vprašanje notranjemu ministru je sestavljal videmski senator Saro, Tržačan Camber mu »dela družbo« kot sopodpisnik. Bivši socialist in danes vidni deželn zastopnik Forza Italia in Ljudstva svobode Saro je svojcas vložil zakonski predlog (v kratkem naj bi ga vzela v pretres pristojna senatna komisija) za spremembo državnega zakona 482 o zaščiti jezikovnih skupnosti. V spremenjenem zakonu naj bi država zaščitila tudi vse prebivalce videmske pokrajine, ki govorijo »slovenska narečja« in ki nimajo po Sarovem prepričanju nič skupnega s Slovenci na Tržaškem in na Goriškem.

S.T.

**PRISPEVKI - Manjšina
Do sobote
čas za
za prošnje
na Deželo**

TRST - Pristojni deželn urad v posebnem tiskovnem sporocilu obvešča vse zainteresirane, da 31. januarja zapade rok za predložitev prošnj za prejem deželnih prispevkov iz sklada za dejavnosti in pobude slovenske manjšine.

Vloge na kolkovanem papirju sprejemajo pisarne v Trstu, v Ulici del Lavatoio 1 vsak delovnik (od ponedeljka do petka) med 9.30 in 12.30. Za prošnje, ki bodo prispele po pošti, bo veljal datum poštne žiga.

Vse informacije o tem, kdo lahko zaprosi za prispevke in kašno dokumentacijo je potrebno priložiti prošnji, ter dvojezični obrazci so na razpolago na deželn spletni strani www.regione.fvg.it, »In evidenza« (v ospredju).

ŠPETER - Jutri v slovenskem kulturnem centru

Predstavitev Trinkovega koledarja

Na 280 straneh je prispevke pripravilo 45 avtorjev iz celotnega obmejnega prostora - Koledar pripravlja KD Ivan Trinko

Letošnji Trinkov koledar bodo predstavili jutri v Špetru

ŠPETER - V slovenskem kulturnem centru v Špetru bo jutri ob 18.30 predstavitev Trinkovega koledarja 2009, ki ga izdaja kulturno društvo Ivan Trinko. Koledar obsega 280 strani, ustvarilo pa ga je 45 avtorjev iz vsega prostora ob meji, od Kanalske doline mimo Rezje do Nadiških dolin, iz Posočja in celotne dežele FJK.

Tudi letos Trinkov koledar obravnava pomembne teme za našo skupnost. V ospredju so vprašanje meje, ki je ni več in padec katere smo vsi pozdravljali z velikim veseljem, ter čezmjerne kulturne in druge povezave, ki jih je vse več vzdolž italijansko-slovenske meje v videmski pokrajini. Drugo vsebinsko poglavje je vezano na zgodovino slovenske narodnosti skupnosti v Furlaniji in na delovanje organiziranih skupin. Lani smo zabeležili 25-letnico kulturnega društva Rozajanski dum, 30-letnico glasbene šole GM v Kanalski dolini in 40-letnico Zveze slovenskih izseljencev, letos pa bomo praznovali 25-letnico dvojezičnega šolskega centra v Špetru in 100-letnico rojstva msgr. Gujona. Tretje poglavje je posvečeno narečni ustvarjalnosti v različnih krajevnih govorih.

Na jutrišnji predstavitev v Špetru bodo, kot je že tradicija, spregovorili tudi sami avtorji.

KOROŠKA - BZÖ v predvolilni kampanji ob slovenski manjšini našel še enega »sovražnika«

Na udaru tudi prosilci za azil

Deželni glavar Dörfler kritizira avstrijsko politiko priseljevanja - Na udaru predvsem Čečeni - Haiderjev poseben zavod na planini propadel

CELOVEC - Zaveznštvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) v predvolilni kampanji dosledno sledi politiki svojega pokojnega ustanovitelja Jörga Haiderja, na udaru desničarske stranke pa so poleg slovenske manjšine tudi prosilci za azil, ki jih mora dežela po med deželami in republiko dogovorenemu ključu vzeti v oskrbo. Čeprav Koroška dogovora ne upošteva - v oskrbi ima komaj polovico priseljencev (!) - Haiderjev nasledniki na čelu deželne vlade Gerhard Dörfler (BZÖ) v predvolilni kampanji ostro kritizira avstrijsko politiko priseljevanja. Država po njegovem sprejemu preveč prosilcev za azil, je začetku tedna dejal Dörfler na novinarski konferenci v Celovcu.

Koroški deželni glavar je tudi trdil, da naj bi bili priseljenci iz Čečenije nadpovprečno pogosto vpletjeni v nasilna dejanja. Tako naj bi Čečeni od maja leta 2007 naprej na Koroškem storili 134 kaznivih dejanj, je sporocil Dörfler in obenem zagrozil, da bo vse

prosilce za azil, ki so zagrešili kazniva dejanja, deportiral v zbirališče za prosilce za azil v Traiskirchen v Nižji Avstriji. Notranjo ministrica Marijo Fekter (Ljudska stranka - ÖVP) pa je Dörfler pozval k hitremu ukrepanju. Med drugim naj bi se pospešil postopek obravnavne za dodelitev pravice bi-

vanja, je zahteval koroški deželni glavar. Dörfler hoče torej očitno ravnati po Haiderjevem vzorcu. Kot je znano, je v prometni nesreči umrli Haider ob začetku leta 2007 izdal ukaz za izgon 16 prisilcev za azil iz Koroške, svoje nezakonito dejanje pa je utemeljil s tem, da so bili prisilci vpleteni v nek

pretep in Beljaku. Posebna komisija je nekaj mesecov kasneje odkrila, da večina izgnanih ni bila niti na kraju nasilja, policija pa je pri državnem tožilstvu prijavila enega samega prisilca za azil.

Enako protizakonito dejanje je Haider storil še najmanj dvakrat, preden mu je to sredi preteklega leta preprečila notranja ministrica Fekterjeva. Slednja je na meji med deželama Koroško in Štajersko ustavila vozilo z izgnanimi azilanti in ga napotila nazaj na Koroško. Haider je nato na osamljenem kraju na Svinski planini v okraju Velikovec ustanovil poseben zavod za prisilce azila, ki naj bi storili kazniva dejanja.

Poseben zavod, ki je postal tarča

ostrih kritik na Koroškem, v Avstriji in tudi v mednarodni javnosti, je medtem propadel. Od začetka leta 2009 namreč

na novem zbirališču na Svinski planini ni več niti enega prisilca za azil. Vsi

so kratkomalo pobegnili...

Ivan Lukan

**LUIGIA NEGRO
Solidarnost
slavističnega
društva**

TRST - Slavistično društvo Trst Gorica Videm ogorčeno obsoja javni napad, ki ga je doživele kulturna delavnica iz Rezije Luigia Negro na zadnjem srečanju Beneških kulturnih dnevov, in ji izraža iskreno solidarnost.

Njeno pogumno in dosledno zavzemanje za ohranitev in razvoj jezikovne in kulturne dediščine Rezjanov ter za prepoznavanje Rezije v svetu, je namreč izredno dragoceno in si zaslubi vso pohvalo in priznanje. Želimo ji, da bi kljub vsemu vztrajala na tej poti in s svojo iniciativnostjo, znanjem in prijaznostjo še naprej povezovala vse pozitivne sile v Reziji.

PODJETNIŠTVO - Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo z vodstvom agencije Informest

Internacionalizacija podjetij je v času krize še bolj potrebna

Dragocena pomoč majhnim in srednjim podjetjem pri naložbah in trženju v tujini

VIDEM - Dežela FJK je pripravljena sodelovati z agencijo Informest pri podpiranju vlaganj deželnih podjetij, posebno majhnih in srednjih, v tujini, je včeraj predstavnikom goriške razvojne agencije zagotovil predsednik deželnega odbora Renzo Tondo. Na sestanku v Vidmu je predsednika Dežele spremjal poddirektor deželne uprave za mednarodne odnose Giuseppe Napoli, za Informest pa so se pogovorov udeležili člani upravnega sveta s predsednikom Pierluigijem Bollo in podpredsednikom Silvio Acerbi.

Tondo se je med pogovorom strinjal z Bollo in Acerbijevim glede vloge, ki jo agencija za storitve in dokumentacijo za mednarodno gospodarsko sodelovanje lahko igra še posebno v tem nelahkem trenutku za lokalno in globalno gospodarstvo. V smislu pomoči lokalnim podjetjem, ki se morajo vse bolj usmerjati proti hitro razvijajočim se državam za trženje svojih proizvodov in storitev. Na splošno namreč majhna in srednjevelika podjetja po svoji strukturiranosti niso sposobna biti vedno informirana o vseh instrumentih gospodarske podpore in pomoči pri internacionalizaciji, ki jih dajejo na voljo država in Evropska unija. Nalogu agencije Informest pa je prav ta, da podjetjem pomaga z informacijami in dokumentacijo, usposabljanjem, asistenco in konzulenco.

Bolla in Acerbijeva sta na prvo mesto poslanstva agencije postavila ovrednotenje konkurenčnih prednosti makroregije severovzhoda Italije v njenih odnosih z 31 državami v srednji in vzhodni Evropi (vključno z Rusijo in državami nekdanje Sovjetske zveze) in vzhodni Aziji, vključno s Kitajsko. Gre torej za izredno pomembno vlogo javne strukture, ki je nastala leta 1991 na osnovi v parlamentu izglasovanega zakona (za katerega je Tondo dejal, da je bil daljnoviden) st. 19 o obmejnih območjih. Ustanovni člani Informesta so deželi FJK in Veneto in zavod za zunanjost trgovino ICE. Tendo je na včerajnjem sestanku napovedal, da bo na prihodnjem srečanju s predsednikom Veneta Giancarлом Galanom predlagal, da bi obe deželi potrdili vlogo goriške agencije v čeznacionalnem sodelovanju. »Naš proizvodni sistem mora rasti tudi zunaj državnih meja, za doseganje cilja pa je temeljnega pomena pospeševati proizvodnjo bogastva naših podjetij v tujini,« je ob koncu sestanka, na katerem je tekla beseda tudi o potrebi po nekaterih statutarnih spremembah za boljše delovanje razvojne agencije, povedal predsednik Dežele FJK.

Sedež agencije Informest v Gorici

BUMBACA

OBRT - Po raziskavi v videmski pokrajini O prenehanju dejavnosti razmišlja kar 1500 podjetij

VIDEM - Gospodarska kriza, ki močno ogroža velika podjetja, ne prizanaša niti manjšim in tudi najmanjšim. Kot kaže včeraj objavljena konjunkturna raziskava videmske stanovske organizacije Confartigianato, so prizadeta tudi obrtna podjetja, ki predstavljajo skoraj 90-odstotni delež vsega podjetniškega sistema v videmski pokrajini.

Kot smo že poročali, so raziskavo izvedli med 7. in 16. januarjem na vzorcu 1669 majhnih obrtnih podjetij, po projekciji pa kar 10 odstotkov od približno 15 tisoč obrtnih podjetij v pokrajini razmišlja o tem, da bi zaprla dejavnost. Podatek je nedvomno alarmant, po besedah predsednika videmskega Confartigianata Carla Faleschinija pa je »jasno, da gre za zelo hud problem. Soočamo se z zelo velikim številom podjetij, ki se bojijo, da ne bodo zmogla in zato vidijo pred seboj kot edino možnost prenehanje dejavnosti. Gre še posebej za podjetja s področja gradbeništva in storitev. In skoraj vsa so individualna podjetja.«

Majhna obrtna podjetja pa niso samo neposredne žrtve gospodarske krize, ampak so zašla v težave tudi zaradi krize velikih podjetij, za katere dejajo. Če predelovalni sektor ne proizvaja več v velikem obsegu, odpade tudi z njim povezano delo, ki ga opravlja manjša podjetja. Faleschini se zato obrača na institucije in politiko: »Instrument dopolnilne blagajne seveda ne more biti edina rešitev. Potrebna so sredstva, ki so bolj prilagojena sedanjemu trenutku, kot npr. možnost izobraževalnih tečajev, na katerih bi npr. gradbene delavce usposobili za delo v sektorjih, kjer še ni krize.« Na videmskem Confartigianatu so prepričani, da bodo k tesnejšemu sodelovanju z institucijami pomagali tudi rezultati omenjene konjunkturne raziskave in da bodo prvi ukrepi sledili že v naslednjih tednih. Ni zato naključje, da je predstavitev konjunkturnih rezultatov potekala včeraj na sedežu Pokrajine Videm in da se je udeležil tudi njen predsednik Pietro Fontanini.

GLOBALIZACIJA - Švicarski ekonomski inštitut KOF

Po stopnji globaliziranosti Slovenija 20., Italija pa 28. na svetu

ZÜRICH - Sodeč po indeksu globalizacije, ki ga pripravlja švicarski institut za ekonomske raziskave KOF, je Belgija že četrti let zo zapore najbolj globalizirana država na svetu, medtem ko Mjanmar nasprotno velja za najmanj globalizirano izmed 154 držav, vključenih v raziskavo. Slovenija je na 20. mestu, med članicami EU pa je prehitela 11 držav. Belgiji na lestvici sledijo Irsko, Nizozemska, Švica, Avstrija, Švedska, Danska, Kanada in Luksemburg, deseterico pa zaokrožuje Madžarska. Med deset najmanj globaliziranimi državami so Bangladeš, Nepal, Sudan, Tadžikistan, Centralnoafriška republika, Ruanda, Niger, Burundi, Demokratična republika Kongo in Mjanmar.

Med članicami EU so poleg že omenjenih pred Slovenijo njo še Češka (11. mesto), Finska (13.), Portugalska (15.), Francija (16.), Estonija (17.), Španija (18.) in Ciper (19.), za njo pa so se uvrstile Nemčija (22.), Malta (23.), Slovaška (24.), Velika Britanija (27.), Italija (28.), Poljska (30.), Litva (31.), Grčija (32.), Latvija (34.), Bolgarija (39.) in Romunija (44. mesto).

ZDA so se znašle na 38. mestu, Rusija na 61. mestu, Japonska na 70. mestu, Kitajska pa na 91. mestu. Precej visoko je uvrščena Hrvaška (25. mesto), med nekdanjimi jugoslovanskimi republikami, vključenimi v raziskavo, pa ji sledita BiH (43. mesto) in Makedonija (89. mesto).

Indeks meri ekonomsko, družbeno in politično razsežnost globalizacije.

Pri ekonomski dimenziji se upoštevajo tako tokovi blaga, kapitala in storitev kot informacija in zaznave, ki spremljajo tržne

transakcije.

Poleg tega, da meri dejanske trgovinske in naložbene tokove, upošteva tudi, do katere mere države omejujejo pretok blaga in kapitala.

Pri družbeni dimenziji globalizacije indeks meri razširjenost idej, informacij, podob in interakcije z ljudmi iz drugih držav, politična dimenzija pa zajema razširjenost vladnih politik.

Ekonomsko najbolj globalizirane države so Singapur, Luksemburg, Irska, Malta, Belgija, Nizozemska, Estonija, Madžarska, Bahrajn in Švedska, najmanjšo stopnjo ekonomske globalizacije pa so zabeležile Kenija, Benin, Burkina Faso, Burundi, Etiopija, Banglades, Nepal, Iran, Niger in Ruanda.

Slovenija se je po ekonomski dimenziji globalizacije uvrstila nekoliko slabše kot v splošnem indeksu, in sicer na 27. mesto.

Po socialnih kriterijih so najbolj globalizirane države Luksemburg, Švica, Irska, Antigua in Barbuda, Ciper, Portoriko, Singapur, Avstrija, Grenada in Belgija, najmanj pa Nepal, Čad, Etiopija, Mali, Sierra Leone, Bangladeš, Centralnoafriška republika, Kongo, Niger in Mjanmar. Slovenija se je uvrstila na visoko 14. mesto, takoj za Kanado in pred Nizozemsko, Dansko in Švedsko.

Po političnih kriterijih pa so najbolj globalizirane države Francija, Italija, Belgija, Avstrija, Švedska, Španija, Švica, Kanađa, ZDA in Poljska, najmanj pa karibske in tihomorske otoške državice. Slovenija se je po tem kriteriju uvrstila še na 56. mesto. (STA)

EVRO

1,3174 \$ +1,42

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

27. januarja 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	27.01.	26.01.
ameriški dolar	1,3174	1,2990
japonski jen	117,59	115,82
kitajski juan	9,0084	8,8826
ruski rubel	43,5350	42,8528
indijska rupija	64,2560	63,0920
danska krona	7,4527	7,4335
britanski funt	0,93520	0,93950
švedska krona	10,5375	10,6000
norveška krona	8,8975	8,8935
češka koruna	27,638	27,712
švicarski frank	1,5017	1,5031
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	285,32	285,41
poljski zlot	4,3540	4,3430
kanadski dolar	1,6190	1,5864
avstralski dolar	1,9884	1,9773
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski leu	4,2380	4,2517
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7030	0,7040
brazilski real	3,0462	3,0050
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1377	2,1331
hrvaška kuna	7,3608	7,4157

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

27. januarja 2009

1 meseč. 3 mesec. 6 mesec. 12 mesecov

LIBOR (USD)	0,41125	1,18438	1,6775	1,97063
LIBOR (EUR)	1,77	2,1325	2,33625	2,33875
LIBOR (CHF)	0,31	0,5425	0,67667	0,97833
EURIBOR (EUR)	1,785	2,13	2,239	2,335

ZLATO

(99,99 %) za kg

21.873,88 € -141,52

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

27. januarja 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,71	-2,98
INTEREUROPA	9,31	-2,51
KRKA	55,00	+0,16
LUKA KOPER	24,00	-0,08
MERCATOR	159,58	-0,13
PETROL	264,93	-1,53
TELEKOM SLOVENIJE	121,08	+0,76

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA		
AERODROM LJUBLJANA	26,81	-3,84
DELO PRODAJA	-	-1,15
ETOL	163,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	22,04	-0,32
NOVA KRE BANKA MARIBOR	9,40	+0,11
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	47,54	+1,56
POZAVAROVALNICA SAVA	11,77	-3,29
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	241,67	-4,28
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,49	-0,18

MILANSKI BORZNI TRG

2

OGLEDALO

Križa, reforme in stvarno soočanje⁽³⁾

ACE MERMOLJA

V prejšnjem Ogledalu sem izpostavil politični okvir, ki pogojuje spremembe v organizacijski strukturi slovenske manjšine v Italiji. Ugotovitve, da bi manjšina potrebovala spremembe, inovacijo, reformistični pristop itd., niso nekaj izvirnega. Dovolj je, da prelistamo raziskavo SLORI-ja v knjigi »Pre-misliti manjšino« in bomo brali več trditev, kako je potrebno v manjšini nekaj spremeniti. Sredi splošne gospodarske, politične in celo moralne krize sam večkrat slišim, da so to trenutki, ki lahko pospešijo spremembe. Veliko bolj megleni so odgovori na vprašanja: »Kdaj? Kaj? Kako?« Zahteve po spremembu so včasih celo pretirane in izvenjeno pavšalno. Modro bi bilo, ko bi na osnovi dokumentov, ki so nastali med in po Programski konferenci, nadaljevali s konkretno razpravo. Brez domisljavosti bi ponudil nekaj izzivov tako, da upoštevam lastne izkušnje in izkušnje organizacije, v kateri delujem, to je SKGZ. Obvezen bo kak korak v preteklost, da ne bi prodajali staro za novo.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je zanimiva, ker je bila dolga leta v bistvu najmočnejša nestrankarska organizacija Slovencev v Italiji in je zaznamovala tisto preteklost, ki se je pričela po razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo leta 1954. Vodilni ljudje, ki so ustanovili SKGZ, so bili dejavní že pred vojno, med njo in takoj po vojni. SKGZ je nastala kot svojevrstna organizacija. Njen narodno-obrambni značaj je bil »sindikalni«, obenem pa nekaj več. Z določenih aspektov je sicer njena zgodovinsko - ideološka zapuščina neaktualna, mnoga izhodišča, vsebinska in praktična, pa ostajajo sodobna.

SKGZ je bila ideološko opredeljena. Bila je zagovornica jugoslovanske poti v socializem. Njeni pogledi na narodno in torej manjšinsko vprašanje so bili marksistični. Najjasnejše jih je v svojih spisih opredelil dr. Karel Šíškovič. Gre za poglede, ki jih je teoretiziral Edward Kardelj, slednji pa se je nanašal na spise Lenina in Stalina. Nemajhen del omenjenih tez povzemajo tudi sodobni teoretični in zgodovinarji. Politični voditelji SKGZ pa v praksi niso bili tako dogmatični, kot so jih prikazovali nasprotinci.

V resnic SKGZ ni predpostavljal razrednega vprašanja narodnemu in niti ni zagovarjala nekega anacionalnega internacionalizma. Sicer bi nikoli ne prislo do sintagme »država v državi« in do nerednih nesporazumov z italijanskimi tovariši.

Ko se je sredi sedemdesetih let pričelo v okviru SKGZ močno razvijati gospodarstvo, ni bilo to neka samoupravna skupnost. Že omenjeni Šíškovič je zagovarjal tezo, da je potrebno ustvariti v manjšini, ki je bila tedaj v glavnem skupnot protelarcev in polkmetov, trdno meščansko jedro (danes bi temu rekli srednji sloj), ker da je slednje najmočnejši nosilec nacionalnih interesov. Ko je taisto gospodarsko zašlo v krizo, ni bil vzrok zanjo prevelika integracija, ampak premajhna in prevelika odvisnost od Jugoslavije, ki je ugasala.

Vsekakor pa je SKGZ od ustanovitve zagovarjala sožitje in soočanje z italijansko večinsko stvarnostjo. V tem smislu se je odločila, da ne bo stranka, ampak, da naj se Slovenci vključijo v napredne italijanske skupine. Kljub temu niso bili odnosni med SKGZ in strankama, kot sta bili KPI in PSI, nekritični in podrejeni, nasprotno.

Bistveno pa je, da se je SKGZ od nastanka zavzela za poklicni pristop do jezika in kulture ter z vsemi močmi podprla slovenske ustanove, kot so gledališče, glasbeni šola, knjižnica in načelno SLORI, ki naj znanstveno utemeljuje zahteve po pravicah. Organizacija je ohranila Primorski dnevnik in se borila za njegov, ne vedno lahek, obstoj. Ustanovila je poklicno založbo, skrbela za knjižarnico in likovne razstave ter tudi v ljubiteljsko kulturo vnašala zah-

tevne elemente. Ni bil slučaj, da se je predsednik Klavdij Paličič zavzel, da pride do spremembe v imenu Prosvetne zveze, ki je postala Zveza slovenskih kulturnih društev. Cilj je bil dvigniti kakovost tudi na množični ravni.

Ko se je gospodarstvo razvijalo, je SKGZ naglaševala kadrovsko in strokovno vprašanje v gospodarstvu, trudila se je, da bi dvignila izobrazbeno raven Slovencev v Italiji še na tem področju. V boju za pravice Slovencev se je SKGZ, kot že zapisano, zavzemala za strokovni pristop, obenem pa je bila pomemben dejavnik enotne delegacije.

SKGZ je v ugodnih trenutkih znala najti inovativne rešitve. Ko je bila na višku svoje moči, je npr. omogočila nastanek dvojezične šole v Špetru. Slednje bi bilo SKGZ, ki je v Benečijo poselila še z gospodarskimi objekti in dala ljudem delo, preprosto ne bilo.

Napačno je misliti, da je pod redižo SKGZ in s podporo Jugoslavije teklo vse kot po maslu. Obstaja obširna dokumentacija o cikličnih in dramatičnih križah slovenskega gledališča. V težave je večkrat zabredel Primorski dnevnik, kjer so dolga leta novinarji prejemali krepko nizajoča plačo od sindikalne. Možnosti za delovanje na Goriškem so bile izrazito skromne. Porajale so se dileme, predvsem v Sloveniji, ali naj se nadaljuje s pomočjo Benečiji, ali pa naj se tamkajšnje Slovence prepusti usodi. Prevladala je opcija okrepljene pomoči.

Skratka, SKGZ je zgodovinsko podpirala boj za pravice Slovencev v Italiji, podpirala je njihovo izobrazbeno rast in izboljšanje gmotnega položaja. V manjšini je skušala ohranjevati kakovost, podpirala je najrazličnejše posamezne umetnike in raziskovalce itd. Ne idealiziram, ampak podjam dejstva. Ob tem ni dvoma, da so ljudje, ki so se izoblikovali v ilegalu, v vojni, v NOB, v partijskih šolah, uvajali dovolj stroge hierarhične lestvice in demokratični centralizem. Tako je ostalo dalj časa. V praksi pa se je marsikaj že pred mnogimi leti kazalo kot »šibko«, vendar so prevladovale ideološke odločitve.

Kot pozna reakcija na fašizem in na požig Narodnega doma je npr. obvezala ideja, da je treba teritorij, kjer živijo Slovenci, »posuti« s kulturnimi domovi. Kaj kmalu je bilo očitno, da so posamezne vasi in društva sposobna južišati pri obnovi ali gradnji doma, ko pa je bil dom zgrajen, so zmanjšake ideje in denar. Kljub temu še danes marsikdo s ponosom »tišči« zase svojo neuporabno hišo. Ni več razlogov, da ne bi en dom kril širši teritorij.

Same poklicne ustanove in organizacije so pričele dobaviti težo in razsežnost, ki ji manjšina ni bila kos in ki je verjetno niti ni potrebovala. Če je bila v začetku potrebna določena oblika, je pozneje poklicne ustanove pričel razvoj skupnosti prehitovati. Manjšina je vsestransko rastla. Množil se je njen intelektualni potencial. Jasno je postal, da ne bo možno zaposlit vseh raziskovalcev, umetnikov, znanstvenikov in drugih profilov. Nastala je potreba po agilnih jedrih, ki bi bila koristna vsem tistim, ki uspešno delujejo tudi izven organiziranega manjšinskega kroga. Potreben bi bili informativni centri z novimi tehnologijami, servisiranje, dajanje možnosti za »odskok« in še kaj. Ogrodje slovenske hiše pa je bilo že takto vršeno, da se ga ni dalo premikati kot lego kocke.

V tem smislu je simptomatičen šport. Ko se je iz »telesne kulture« prelevil v šport kot kompetitivno panogo, so se potrebe radikalno spremenile. Sanjski košarkarski Jadran je sovpadal z viškom »družbenega« gospodarstva. Pozneje in v krizi pa je bilo nemogoče tekmovati, npr. v nogometu, brez italijanskih igralcev in trenerjev, brez drugih sponzorjev, skratka, brez iskanja kisika izven slovenskega kroga. Zato je ZŠSDI racionalno izbral, da posveti svoje sile naraščaju in vzgoji mladih ter

tako ujelo duh programske konference.

Vse se je, pred tem, dodatno in krepko spremenilo, ko se je Slovenija osamosvojila in Jugoslavija razpadla. Takrat je del manjšine, ki je bil protikomunistični in protijugoslovanski, dobil enakopravno priznanje, enaka sredstva in v bistvu isto izhodiščno moč, kot jo je imela SKGZ. O tem sem pisal v prejšnjem Ogledalu. Posledica »izenačenja« so bila nova razmerja v manjšini, žal pa logike »pol-pol« ni uspelo graditi v smislu skupnega »dobrega«: uveljavila se je neekonomična dvojnosta, to je hči ideoloških razdalj. Zrastli so novi domovi, širše se nove založbe in tisk, nastala je nova glasbena šola itd. Problemi, ki so bili že pred tem očitni, so se povečali. SSO je hodila po poteh, in napakah SKGZ. Lažje je bilo proizvesti dvojnike ali trojnice, kot pa preseči spore in nezupanja ter zapolnit vrzeli, ki so bile v manjšini že prisotne. Včasih je bilo storjenih tudi nekaj korakov nazaj.

Slovenci v Italiji nimamo več poklicne založbe. V Trstu ni kakovostne likovne galerije, ni več knjigarne, kot je bila. Gledališče s težavo ohranja nedanjo raven, zmanjkali so nekateri aggregacijski centri itd. Na umetniškem in drugih področjih se je težje prebiti v širšo slovensko javnost, razen, če kdo ne odide sam. Pri nepremaganem nezupanju ne bi omenjal gospodarstva in imovine. Po kraju TKB nova SKGZ ni imela kaj deliti. Vztrajni so bili tisti, ki so leta lepili črepinje in ustvarili nekaj povsem drugačnega od prejšnjega družbenega gospodarstva. SKGZ je pomagala kot sila, ki je še vedno imela neko »moralno« moč, kar so pokazale volitve za Zadružno Primorski dnevnik na Pomorski postaji v Trstu.

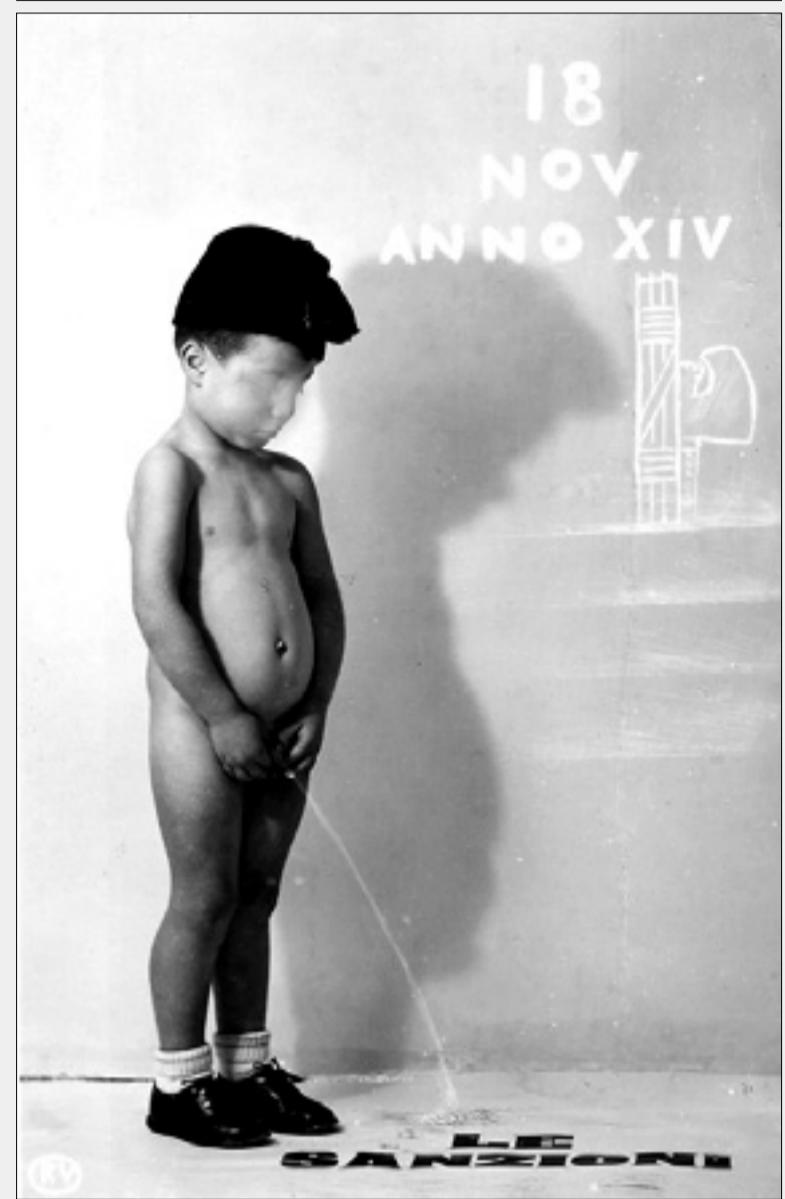
Smer, ki se danes nakazuje, je v rahlejših in bolj fleksibilnih strukturah. Spreminjata se okolje in čas. Na robu bivše meje rastejo kot gobe univerze in univerzitetne smeri in to tudi v Novi Gorici in v Kopru. Pogoji za sodelovanje in interakcijo s kulturnimi in drugimi stvarnostmi so objektivno boljši. Povezave in praktične razdalje so se skrčile. To naj bi izkoristili. Pomembnejše od kopice novih domov, ki nam jih ponuja zaščitni zakon, bi bilo imeti prodajno-kulturno središče sredi Ljubljane. Samo s fizično prisotnostjo postane del nekega prostora, ki je v tem oziru osrednje slovenski. Del italijanske stvarnosti postaja receptivnejši (glej zanimanje za Borisa Pahorja). Slovenski kulturni center namenjen italijanski večini pa ima smisel le, če postane prodorno podjetje. »Mašinerija«, ki je v Italiji »dvignila« Borisa Pahorja, je bila vso profesionalna.

Bistveno je zato vlagati v ljudi, ki delujejo kot poklicni »povezovalci« in manj v strukture, ki pomenijo permanenten finančni problem. Ne mislim na neko splošno »demonstražo« stvarnosti. Mislim na to, da ni primarnega pomena to, kar se avtomatično ohranja, ampak to, kar je resnično koristno manjšini in njenim ljudem.

Bistveni so zato vodilni kadri tudi v kulturnih in založniških strukturah. Krovna organizacija je lahko povezovalec, sindikalno-politični subjekt, ki brani pravice in potrebe, lahko ustvarja priložnosti za srečanja in soočanja, preprečuje, če ji uspe, da ne bi manipulirala s podporami kaka zlovesča politična roka, ne more pa nadomestiti odborov, ki imajo jasne dolžnosti in najbolje poznavajo svojo stvarnost. Zato je med prioritetami usposabljalit odbore in odbornike, da ubirajo racionalne smeri, da so zavestni in samozavestni, da tudi sami zastavljajo cilje in prilagajo podobo organizacij resničnim potrebam. Pomembni so posamezniki. Verjetno je bodočnost manjšinske skupnosti v manjši strukturi organizaciji in v večji povezavi med sposobnimi in iznajdljivimi ljudmi. Naj ne bi bil človek po meri hiše, ampak hiša po meri človeka, kar večkrat pozabljamo tudi v vsakodnevnem in zasebnem življenju.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Jeklo - plemenita kovina

Na fašistični propagandni razglednici je otrok, ki lula na tako imenovane »krivične sankcije« (»inique sanzioni«). Le-te je določila mednarodna skupnost in Društvo narodov, da bi pritisnila na Italijo zaradi njenih krutih kolonialne vojne v Etiopiji.

Konec 1935. leta so začeli v fašistični Italiji propagandno akcijo »Zlato za domovino«. Vsi Italijani naj bi darovali domovini svoje poročne prstane, da bi ji pomagali iz težav, nastalih zaradi ekonomskih in sicerjih mednarodnih sankcij. Zaradi propagandnega (in policijskega) stroja se ni mogel nihče izmuzniti svoji patriotski dolžnosti. Iz časopisov so kmalu vsi zvedeli, kako so se vedli tisti, ki so v Italiji kaj pomenili: kraljica Helena je izročila svoj po-

ročni prstan, princ Humbert svoj zlati ovratnik, Viktor Emanuel pa nekaj zlatih ingotov. Poleg kraljeve družine so se bolj ali manj izkazali sam Mussolini, Pirandello, D'Annunzio, Marconi. V Rimu so kmalu nabrali 250 tisoč poročnih prstanov, v Milanu 180 tisoč.

S to akcijo, ki je bil uvod v dobro italijanske avtarkije, so zbrali čez 33 tisoč kil zlata in 90 tisoč kil srebra. Tistim, ki so darovali domovini svoj poročni prstan, so v zameno izročili jeklenega. »V Mussolinijevi Italiji,« tako je pisalo v časopisih, »je jeklo edina plemenita kovina!« Seveda, kdor si je lahko privočil, je kupil zlat prstan in tega izročil fašistični Italiji. Svojega prvega poročnega prstana ni izročil, saj ga je raje skril doma. Pravijo tudi, da se je veliko kil nabranega zlata »izgubilo« po poti...

PISMA UREDNIŠTVU

Dopolnilo k članku o Zimskih športnih igrah

Ko se pisec poda v pisanie, danes že zgodovinskih dogodkov našega športa, se mora dobro pripraviti, predvsem pa vprašati, kaj sploh ve o tistem času, o dogodku itd. Vse kar piše, bo namreč ostalo zapisano v zgodovini in če bodo informacije nepopolne, ali celo napačne, bodo naši potomci lahko imeli pred seboj napačno sliko. Zato bi rad k članku o zimskih športnih igrah, ki je bil objavljen v soboto 24. januarja 2009, dodal pripis, kako so zimski športne igre sploh nastale. Citiram (Zapisnik SPDT-ja iz leta 1966): »Pavletič si je zamisli tudi Zimske športne igre. S tedenje predsednico Slovenskega planinskega društva Trst dr. Sonjo Mašero in s pristopom prvega predsednika Športnega združenja Bor Jožetona Cesarjem se je organiziralo v Črnom vrhu nad Idrijo prvo smučarsko tekmovanje. To je bilo prvo večje sodelovanje med takrat edinima mestnima društvo (SPDT in ŠZ Bor), kjer so se zbirali Slovenci.« Se pravi sodelovali so oborniki obeh društev.

Rad pa bi dodal še tehnoško zanimivost, ki je bila nekoliko bolj od-

mevna, kot prihod elektronskih časomerilcev. Začetno »mahanje« zastavice na startu, so kasneje nadomestile piščalke, leta 72, kar je bilo za tiste čase res prava novost, pa so uporabljali oddajno-sprejemne aparature, ki jih je posodilo organizatorjem slovensko podjetje IRET. To je bilo nekaj res izrednega, saj v tistih letih nihče drug ni imel na progah takih priomočkov. Planinci in Borovci so bili res avantgarda, kar se tiče uporabe tehnologije na športnih manifestacijah.

Ob koncu pa bi se rad tudi zaučavil še pri članku o mladinskih zimskih olimpijskih igrah Alpe Jadran, ki je bil objavljen v P.D. 18. 01. 2009. Pisalo je: »Slovenija na letosnjih igrah ne bo nastopila«. Za ljubitelje statistik naj omenim, da je bila Slovenija najboljša, saj je osvojila štiri zlate odličja in pet bronastih.

Trikratni športni zdravo!
Marij Šusteršič

POLITIKA - Senat ga je sinoči dokočno potrdil z izglasovanjem zaupnice vladi

Protikrizni odlok je zakon Vlada pa že išče nove rešitve

Danes krizno omizje o avtomobilskem sektorju - Veltroni izzval Berlusconija na televizijsko soočenje

VELIKI BRAT
Athos,
Pathos,
Aramix...

Slediti italijanskemu televizijskemu Velikemu bratu zna biti zabavno. Ne samo zaradi vse večje razuzdanosti vedno bolj prisatl in manj oblečenih mladenec ter vse bolj zehajočih mladcev, pač pa tudi zaradi novih kulturnih spoznanj, ki vsak dan prekipevajo iz televizijske umetne hiše v domove italijanskih družin.

Konec prejšnjega tedna so protagonisti kot iz rokava stresli z ekranu celo vrsto cvetov, bodisi zgodovinske pesniško-pravljicne narave. Bilo je, ko so morali odgovoriti na niz preprostih vprašanj, ki bi jih bil kos vsak kolikor toliko dozveten šolar. V hiši Velikega brata so očitno tako ustvarjalno študirali, da so dosedanjim znamenitom dali novo, nesluteno vsebino.

Tako so gledalci izvedeli, da sta bila med sedmimi rimskimi kralji tudi »novinaca« Tullulos in Pommolos, zgodovinske Cesarjeve marčne ide pa niso so bile nič druga, kot pesnitev Oda di marzo (ki jo je uglasbil). Lucio Battisti.

Za nove televizijske zvezdne je bilo povsem nepomenljivo, kdo se je kralju pokoril z znamenjem »Obbedisco!« Bolj so jih privlačili Dumasovi mušketirji: Athos, Pathos, Aramix! (Asterix in Obelix še prideta...).

V hiši Velikega brata so zapisali tudi novo stran zgodovine o štirih italijanskih pomorskih republikah. Teh je bilo kar nekaj več: poleg Genove in Benetk tudi San Marino (pomorska republika na gori Titano!), Piemont (dežela brez morja...) in Sicilija. Uboga Pisa in Amalfi že napovedujejo priziv na evropsko sodišče... Vsevednost je pljusknila tudi v pravljični svet Sneguljčice in njenih sedmih palčkov, med katerimi sta se znašla tudi... Dondolo in Embolo. Mesarji na skornju sedaj nestrepo čakajo, da se jim pridruži še - Ombolo.

Kljub vse tem modernističnim prijemom, so se protagonisti Velikega brata izkazali za res pristne patriote. Vsa njihova domoljubnost je izzarela v (sicer malce začušani) himni: Frate-e-lli d'Ita-a-lia / l'Ita-a-lia sè de-e-sta!

Kot so bila nova kulturno-zgodovinska spoznanja Velikega brata dokaj veren odsev (in ogledalo) družbe, tako je bila tudii hinnia povsem v sovočju s sodobnim italijanskim političnim vsakdanom.

M.K.

Pogled na senatno zbornico ANSA

RIM - Odlok s protikriznimi ukrepi, ki ga je vlada sprejela 28. novembra lani, je postal zakon. Senat ga je namreč včeraj dokončno potrdil z izglasovanjem enajste zaupnice vladi v tej zakonodajni dobi. Za je glasovalo 158 senatorjev, proti jih je bilo 126, 2 pa sta se vzdržala. Odlok obsega razne oblike podpore za revnje državne s številnimi otroki, pa tudi davčne olajšave in druge ugodnosti v korist podjetjem.

Kot so socialne sile in opozicija že od vsega začetka napovedovalo, pa se je svezenj vladnih ukrepov proti gospodarski krizi že izkazal za povsem nezadostnega. Tako se bo danes v Palači Chigi zbral krizno omizje za avtomobilski sektor. Sinoč je bilo pripravljalno srečanje med predstavniki vlade ter Fiata. Med drugimi so se ga udeležili predsednik vlade Silvio Berlusconi, predsednik in podpredsednik Fiata Luca Cordero di Montezemolo in John Elkann ter pooblaščeni upravitelj turinske avtomobilske družbe Sergio Marchionne. Kaže, da vlada razmišlja o tem, da bi spodbudila potrošnjo.

Voditelj sindikalne zveze CGIL Guglielmo Epifani je včeraj dejal, da bi moralna vlada »končno odpreti oči« ter sprejeti ukrepe, ki bi res ustrezali težkim razmeram, s katerimi se spopada italijansko gospodarstvo. V podobnem smislu se je izrazil voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni. Govoreč na televizijski oddaji Porta a porta, je Veltroni izzval Berlusconija na televizijsko soočenje o krizi.

ZADEVA BATTISTI - Brazilija noče izročiti terorista

Italija odpoklicala svojega veleposlanika iz Brazilije

RIM - Diplomatski odnosi med Italijo in Brazilijo so se hudo poslabšali. Italija je namreč včeraj odpoklicala svojega veleposlanika v Braziliji Micheleja Valensiseja na posvetovanja v Rim, ker je brazilski glavni javni tožilec Antonio Fernando de Souza predlagal, naj se arhivira proces za izročitev Italiji nekdajnega rdečega terorista Cesareja Battistija.

Italija je zahtevalo po izročitvi vložila na brazilsko vrhovo sodišče. Glavni javni tožilec de Souza je svoj predlog o arhiviranju zadeve utemeljil, sklicujuč se na dejstvo, da Battisti zdaj uživa v tej latinskoameriški državi status političnega begunca. Pred tednom dni mu ga je podelil pravosodni minister Tarso Genro. To je naravnost raztogo Rim. »Od prijateljske države, kot je Brazilija, si nismo čakali takšne poteze,« je dejal italijanski zunanjji minister Franco Frattini. »Prav zaradi tega je naš odziv tako hud,« je pristavil.

Oglasil se je tudi notranji minister Roberto Maroni. Po njegovem bi se moral Rim »maščevati« tako, da ne bi povabil Brazilije na prihodnji vrh G8 v Italijo. Po načrtih italijanske vlade bi moral biti ta vrh razširjen na uspešno razvijajoče se države, kot je Brazilija.

Cesare Battisti je bil v Italiji obsojen na dosmrtno ječo zaradi dveh umorov. Dalj časa je užival politično začišče v Franciji, zdaj pa ga v Južni Ameriki.

Cesare Battisti se ta čas mudi v zaporu v Braziliji ANSA

RIM - Za zapahi širje Romuni, ki so posili 21-letno dekle v Guidonii

Karabinjerji aretirali štiri posiljevalce Razbesnela množica jih je skušala linčati

RIM - Rimski karabinjerji so aretirali štiri moške, ki so v noči med četrtkom in petkom v Guidonii blizu Rima posili 21-letno dekle, njenega zaročenca pa pretepli in zaprli v prtljažnik avtomobila. Gre za štiri romunske državljanke, stare od 20. do 23. let. Poleg njih sta priprta še druga dva Romuna, ki sta obtožena, da sta četverici hudodelcev pomagala na begu.

Tudi v tem primeru je bilo za preiskovalce odločilnega pomena telefonsko prisluskovalje, ki ga sicer sedanja vladna večina namerava hudo omejiti. Prav s to tehniko so namreč karabinjerji prišli na sled kriminalcem. Eden izmed njih je uporabil mobilni telefon, ki ga je ukradel dekletu. Sledič premikom telefona, so karabinjerji prijeli hudodelce.

Takojo po aretaciji so mlade Romune pripeljali v karabinjersko kasarno v Guidonii, kjer so jih temeljito in, kot kaže, tudi uspešno zaslišali. Najmlajši med aretiranci je namreč priznal krivdo. Med zasliševanjem se je okoli kasarne zbrala množica krajanov, saj se je novica o aretaciji kmalu razširila. Ko so obtožence prepeljali iz kasarne v zapor, pa je prišlo do trenutkov hude napetosti. Razbesnena množica je namreč psovala hudodelcev in malo je manjkalo, da ne bi prišlo do linčanja. »Izročite jih očetu dekleta,« so nekateri kričali. Drugi pa so glasno zahtevali, naj oblasti dokončno zaprejo romska naselja v okolici. Medtem se je oglasilo tudi dekle, ki je bilo delno nasilja. »Hvaležna sem karabinjerjem. To je konec more. Ti ljudje zdaj ne bodo mogli prizadeti drugim zla, ki so ga meni,« je dejala. Kaže, da so preiskovalci povabili deklet, naj si ogleda aretance, da bi potrdilo, ali gre res za krivce.

Eden izmed aretirancev pred karabinjersko kasarno v Guidonii ANSA

**Fin napadel škofa,
ki zanika holokavst**

RIM - Najvišji državni predstavniki s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom na čelu so se ob včerajnjem Dnevu spomina poklonili žrtvam holokavsta. Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini je v priložnostnom nagovoru obsodil vse tiste, ki zanikajo, da bi nacisti sistematično iztrebljali Jude. »Še posebno sramotno pa je, da takšna stališča zagovarjajo verski predstojniki,« je dejal. Fini se je kaj-pak nanašal na Lebedrovega škofa Ricarda Williamsona, ki zdaj spravlja v Zagreb tudi Vatikan, saj je papež pred nedavnim skupno z drugimi preklical odlok o njegovem izobčenju. Drugi Lebedrovi prirvenci pa so včeraj v pismu papežu Williamsonu izrecno obsodili ter prosili papeža za odpuščanje.

**Vladna večina doseglj
dogovor o prisluskovalju**

RIM - Vladna večina je sinoči doseglj dogovor o telefonskem prisluskovalju. V bodoče bo le-to dovoljeno v preiskavah dejanj, za katera je predvidenih najmanj 5 let zaporne kazni, kot že velja zdaj, toda to za največ 45 dni, ki jih bo mogoče podaljšati le še za 15. Izjemno bodo predstavljali teroristična dejanja. Vladna večina je dejansko napravila korak nazaj, saj je do včeraj napovedovala, da bodo po novem telefonska prisluskovalja dovoljena v preiskavah dejanj, za katera je predvidenih najmanj 10 let zaporne kazni. Očitno je upoštevala kritike, ki so se oglašale iz vrst preiskovalcev, pa tudi opozicije.

**V Španiji aretirali
prva moža camorre**

MADRID - Španska policija je v okolici Madrida včeraj aretirala domnevne vodjo neapeljske camorre Antonia Caiazzo in njegovega namestnika Francesca Simeolija. Caiazzo je bil na begu od marca 2007, ko ga je neapeljsko sodišče obsodilo na 12 let zapora. Caiazzo in Simeolija je policija aretirala, ko sta zapuščala restavracijo v Majadahonu, mestcu v bližini španske prestolnice. Pred tem naj bi španska policija v sodelovanju z italijanskimi kolegi že dlje časa vodila preiskavo, v kateri so obema aretiranimi tudi prišli na sled. Neapeljsko sodišče je 50-letnega Caiazza že maja 2007 obsodilo na 12-letno zaporno kazeno, zaradi česar je bil vse do včeraj na begu. Le mesec kasneje, junija 2007, je policija zaradi domnevnih povezav s camorro izdala zaporni nalog tudi za 40-letnega Simeolija ter še za približno 30 oseb, ki naj bi bile povezane z italijanskim mafijom. Včerajšnji aretaciji sta sicer le zadnji in iz podobnih akcij v Španiji. Tam naj bi pripadniki mafije domnevno sodelovali s kolumbijskimi preprodajalci droge.

LAMPEDUSA - Protest

Nova stavka proti gradnji sprejemnega centra za priseljence

LAMPEDUSA - Skoraj vseh 6000 prebivalcev otoka Lampedusa, preplavljenega z nezakonitimi priseljenci, je včeraj ponovno stekalo zaradi nestrinjanja z gradnjo novega sprejemnega doma za tujece, ki jo je napovedala vlad. Kot je dejal župan Lampedusa Bernardino De Rubeis, je sprejemni dom na otoku, ki sprejme približno 800 oseb, postal »koncentracijsko taborišče«. »Ta ustanova, center, ki bi moral služiti za identifikacijo, je v zadnjem času postal koncentracijsko taborišče,« je poudaril in dodal, da »življenski pogoji v njem niso zagotovljeni«.

De Rubeis je na protestnem shodu, ki se ga je udeležilo približno 1500 ljudi, še dejal, da je »načrt iz Lampeduse narediti zapor pod milim nebom zgrešen«. Ponovno je poudaril, da prebivalci Lampeduse nasprotujejo notranjem ministru Robertu Maroniju in njegovemu napovedi o gradnji novega sprejemnega doma za identifikacijo in izgon tujecev. Krajevni župnik Stefano Nastasi je ob koncu protestnega shoda v spomin na tujece, ki so med plovbo proti italijanski obali izgubili življenje, v morje vrgel venec cvetja.

1300 tujecev, ki so zaradi nevzdržnih razmer na otoku protestirali v soboto, je v času protestnega shoda prebivalcev Lampeduse ostalo v sprejemnem domu, kjer so pod strogom policijskim varstvom.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

DAN SPOMINA NA HOLOKAVST - Včeraj osrednja svečanost v tržaški Rižarni

Dolžnost spominjanja

Nagovora županov Roberta Dipiazze in Mirka Sardoča - Polaganje vencev, recitacije in verski obredi

»Spričo prehajanja generacij in redčenja števila prič je naša dolžnost ta, da se spominjamo in pri tem uporabimo katerokoli obliko sporočanja ter se učimo ravno od preživelih, ki so, tudi preko književnosti, znali posredovati tiste tragične dogodke.« Tako je tržaški župan Roberto Dipiazza zaključil svoj govor ob dnevu spomina na holokavst včeraj dopoldne v Rižarni. V nekdanjem nacističnem taborišču je potekala namreč osrednja svečanost ob dnevu, ko se spominjamo osvoboditve uničevalnega taborišča Auschwitz, ki je simbol nacističnega pomora šestih milijonov Judov, pa tudi nasplošno fašističnega in nacističnega terora.

Včerajšnje ne ravno množično obiskane svečanosti so se udeležili najvišji predstavniki krajevnih oblasti in diplomatskih predstavnosti, ki so se spomnili na žrtve fašizma in nacizma poklonili s polaganjem vencev in prisluhnili recitacijam, ki so jih podali umetnica Ornella Serafini ter mala Nika Pregarc in Diego Muratori ob spremljavi saksofona Marcu Castelliju. Žrtev so se v svojih molitvah spomnili tudi tržaški škof Evgen Ravignani (v italijanščini in slovenščini), judovski rabin Itzak David Margalit, grško-pravoslavni arhimantrij Gregorios Milaris in srbsko-pravoslavni paroh Raško Radović.

Osrednja govora sta držala tržaški župan Dipiazza in zgoniški župan Mirko Sardoč v slovenščini. Medtem ko je Dipiazza med drugim podaril dejstvo, kako se je v Rižarni končal tisti pluralni Trst, ki ga je bogatila prisotnost različnih ras in veroizpovedi (tržaški župan je posebej poudaril doprinos judovske skupnosti h gospodarskemu razvoju in družbeni rasti mesta) in kako so v tem taborišču našli smrt ne samo Judje, ampak tudi Slovenci, Hrvati, Romi, homoseksualci, partizani in navadni občani, ki jih je okupator aretiral brez razloga, pa je Sardoč opozoril tudi na dejstvo, da se še vedno najdejo ljudje, ki zanikajo holokavst in obstoj uničevalnih taborišč. Zato naj bo dan spomina na holokavst tudi »dan proti vsem oblikam nestrnosti, šovinizmu, negacionizmu in revizionizmu, ki še danes zastrupljajo ozračje,« je dejal zgoniški župan, ki pot in cilj prihodnosti vidi v spoštovanju in

priznavanju drugega v njegovi celoti, brez politične in ideoološke računice. Del odgovornosti, da se to uresniči, pa je tudi »v nas samih, v naših pogovorih, v naših dejanjih, v našem stalnem izobraževanju in osveščenosti, pozornosti in kritičnosti do tega, kar nas obdaja,« je še poudaril Sardoč.

Ivan Žerjal

V Rižarni so odmevale besede recitatorjev (desno) in govornikov: tržaškega župana Dipiazza (levo zgoraj) in zgoniškega župana Sardoča (levo spodaj)

KROMA

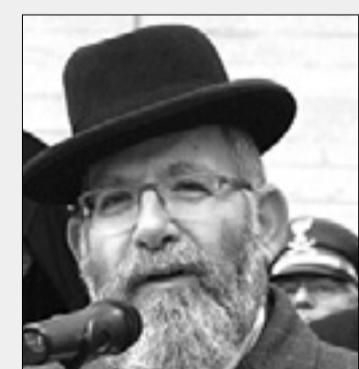
DAN SPOMINA - Slovesnost na tržaški prefekturi

Priznanja preživelim

Prejelo jih je devet bivših vojaških in civilnih internirancev, ki so bili odpeljani na prisilno delo

Ob dnevu spomina na holokavst so po svečanosti v Rižarni na tržaški prefekturi izročili spominska priznanja nekaterim preživelim internirancem, ki so jih nacistični okupatorji kot vojne ujetnike ali civiliste odpeljali v taborišča in na prisilno delo v korist nemške vojne ekonomije (na sliki KROMA). Na slovesnosti, ki so se udeležili prefekt Giovanni Balsamo, tržaški župan Roberto Dipiazza, predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, deželni odbornik za zdravstvo Vladimir Kosic in predsednik deželnega sveta Edouard Ballaman, so priznanja prejeli Ermanno Antonazzo, Salvatore Chircò, Bruno De Carli, Costantino Grauner, Isidoro Iurlina, Antonio Musizza, Gaetano Paccione, Alberto Pieri in Aldo Pockai.

Rabin proti papežu

»Žal je ta papež dialog med Judi in kristjani popeljal nazaj za sto let.« To je ob robu včerajšnje slovesnosti v Rižarni dejal novinarjem tržaški rabin Itzak David Margalit (na sliki KROMA). Gre za odmev na preklic izobčenja štirih tradicionalističnih škofov, med katerimi je tudi Richard Williamson, ki je zanikal holokavst, kar Margalit ne more razumeti, niti sprejeti in opravičiti.

DAN SPOMINA NA HOLOKAVST - Tiki pohod od koronejskega zapora do železniške postaje

Po žalostni poti deportirančev

Bivši partizani in deportiranci z ramo ob ramu s slovenskimi in italijanskimi višešolci - Venec k obeležju na železniški postaji - Govora Stanke Hrovatin in Riccarda Goruppija

Tržaška železniška postaja je na prenoge pomenila kraj odhoda v smrt

KROMA

Na kraje spomina bomo lahko še prihajali, če ne bomo dovolili ponovnega razbohotenja klic fašizma in nacizma. S to mislio je tržaška predsednica Vsesedržavnega združenja partizanov Italije Stanka Hrovatin v italijanščini in slovenščini nagovorila udeležence tihega pohoda od koronejskega zapora do tržaške železniške postaje po žalostni poti deportirančev, ki so jih med drugo svetovno vojno iz Trsta odpeljali v nacistična taborišča.

Pohodniki so, na čelu s predstavniki nekdanjih partizanov, deportirančev in protifašističnih političnih preganjancev, podali izpred zapora po Ul. Coroneo, Oberdankovem trgu, ulicah Beccaria in Ghega in Trgu Liberta do Ul. Flavio Gioia in železniške postaje, pri čemer so se po poti ustavili pred obeležijem, ki spominjajo na nacifašistične zločine v Trstu: ti so na pročelju nekdanjega sedeža Gestapa na Oberdankovem trgu, na pročelju konservatorija Tartini in spomin na tam obešene talce in na pročelju nekdanjega silosa v Ul. Flavio Gioia. Končno so dospeli do železniške postaje, kjer že nekaj let stoji plošča v spo-

min na deportiranče. Venec Občine Trst sta k obeležju položila tržaški župan Roberto Dipiazza in predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, ki sta v italijanščini in slovenščini počastila padle, nato je o grozotah, ki so se zgodile v teh krajih, na kratko spregovorila predsednica VZPI-ANPI Stanka Hrovatin, ki je tudi posvarila pred ponovnim ozivljjanjem nestrnosti. Spregovoril je tudi bivši deportiranec Riccardo Goruppi, ki je spomnil, kako so morali zaporniki oditi okoli petih zjutraj, ko zaradi policijske ure ni bilo nikogar na ulicah, nato pa so jih natrpalni v živinske vagone.

Pohoda so se letos udeležili tudi nekateri razredi licejev Carducci in Prešeren. Slednjega so predstavljali dijaki 4.A, 4.C, 5.C in 5.B razredov s profesorji Veroniko Brecelj, Dunjo Nanut in Samom Mirotom, ki so udeležili tudi poznejše osrednje svečanosti v Rižarni. Kot nam je povedala prof. Breclejva, so se o pobudah informirali in organizirali v bistvu sami, saj na šolo po njenih besedah že nekaj let ne prihaja vabilo Občine Trst k udeležbi, medtem ko je v preteklosti prihajalo. (iz)

RAJONSKI SVET - Obračun delovanja v preteklem letu

Zahodni Kras: na 26 sejah 98 vprašanj (a 87 brez odgovora)

Tako izhaja iz poročila predsednika Bruna Rupla - Majhno zanimanje krajjanov

Celovit obračun delovanja v preteklem letu, to je skratka bilo poročilo, ki ga je predsednik Bruno Rupel podal na prvi letošnji seji zahodnokraškega rajonskega sveta. Rajonska skupščina se je lani sestala 26 krat, povprečno enkrat vsaka dva tedna. Svetniki so vložili 98 vprašanj, od katerih je bilo 20 pisnih. Odziv občinskih uradov na pisna vprašanja je bil malo več kot polovičen: vsega 11 odgovorov. Preostalih 78 ustnih vprašanj pa - kljub številnim posogom predsednika Rupla - še vedno čaka, da jih občinski uradi vzamejo v poštev.

Le za spoznanje boljši je bil odziv na resolucije. Rajonski svet jih je izglasoval pet, prejel pa je odgovor le na tisto, ki je zadevala nasprotovanje poletnemu zaprtju občinske izpostave na Prosek.

Skupščina je nadalje izreklo 39 mnenij o gradbenih dovoljenjih (21 pozitivnih, 15 negativnih, tri pa še čakajo na pojasnila pristojnih občinskih uradov), 9 mnenij o pravilnikih (6 pozitivnih, 3 negativna), 7 mnenij o upravnih aktih (dve pozitivni, 5 negativnih).

V lanskem letu sta se sej udeležili dve tržaški občinski odbornici. V začetku februarja je takratna odbornica za finance Sandra Savino predstavila skupščini proračun 2008, v začetku julija je rajonski svet obiskala novoimenovana odbornica za decentralizacijo Marina Gruden Vlach.

Maja je rajonski svet prizadel trajična smrt v prometni nesreči svetnika Demokratske stranke Mateja Lachija. Njegovo mesto je prevzela prva neizvoljena Mariagrazia Villi.

Predsednik Rupel je poročal tudi o odnosih rajonskega sveta s prebivalstvom, krajevnimi društvami in organizacijami. Sveto je sodeloval pri številnih kulturnih,

BRUNO RUPEL

športnih in verskih prireditvah in k njim prispeval nekaj več kot 4.600 evrov. Žal se je sej rajonskega sveta udeležila le peščica krajjanov, zaradi česar bi bilo treba poiskati nove prijeme, da bi spodbudili večjo prisotnost domaćinov na sejah skupščine. Positivna pa je bil obisk učencev prošeške osnovne šole Avgusta Černigoja, ki so se seznanili z delovanjem rajonskega sveta in spoznali, kako delujejo občinske službe.

Rupel je zatem omenil najbolj pomembna javna dela, ki so jih tržaška občina in podjetje AcegasAps opravila na območju zahodnega Krasa. Izpostavil je obnovu zvonika prošeške cerkve, tlakovanje ulic in vaščem jedru v Krizi in obnovo tamkajšnjega rekreacijskega središča, zatem obnovo kanalizacije pod Kontovelom, prenovo vhoda na prošeško pokopališče in zamenjavo hrupnih pokrovov kanalizacije na Prosek.

Ob koncu je še podal obračun prisotnosti na sejah: Albino Debernardi (26), Igor Daneu (25), Bruno Rupel, Niko Tenze in Sergij Ukmarič (24), Ivo Starc, Roberto Barnaba in Alberto Vatori (23), Roberto Cattaruzza (22), Annarosa Benigni Danilo Tenze in Mariagrazia Villi (17).

M.K.

TRŽAŠKA OBČINA - Predhodni načrt »Pokopališče za majhne živali«

Trst bo dobil svoje »pokopališče za majhne domače živali«. Uredili ga bodo na občinskem zemljišču na podboju ob Ul. Commerciale v smeri proti Rojanu. Po predhodnem načrtu, ki ga je pripravil arh. Camillo Botticini iz Brescie, bi struktura stala čedna 2 milijona 950 tisoč evrov, župan Roberto Dipiazza pa je med razpravo na zadnji občinski seji izrecno poudaril, da »bo treba projekt prilagoditi dejanskim potrebam«. V bistvu: pomembno bi bilo odobriti ta zelo okviren načrt, dokončni naj bi bil finančno mnogo lažji. Svetniki desnosredinske večine in levosredinske opozicije so mu prisluhnili in predhodni načrt odobrili z 31 glasovi in šestimi vzdržanimi.

Občinski odbor se je odločil za gradnjo »pokopališča za male domače živali« konec leta 2004. Junija 2005 je inž. Botticini izdelal svoj predhodni načrt. Struktura naj bi nastala na nekaj več kot 32 tisoč kvadratnih metrov obsežnem zemljišču. Na njem naj bi uredili parkirišče za 14 mest, servisno poslopje z didaktičnimi učilnicami in dvorano z 80 sedeži, knjižnico, bar, razgledno teraso obsežno skoraj 500 kvadratnih metrov na treh stopnjah, nadalje paviljon z veterinarsko sobo za nego in zdra-

vjanje živali, območje za pokop kakih 500 domačih živali, upepeljevalnik, spominski zid s kakimi 3.400 nišami in sprejalno pot v bližnjem gozdidi, ki se razteza do tamkajšnjega potoka.

V začetku leta 2007 se je rajonski svet za Rojan, Greto, Barkovlje, Koločno in Škorkljo izrekel za gradnjo mestnega parka s »pokopališčem za male domače živali«, a je izrekel negativno mnenje o načrtu, češ da predvideva gradnjo povsem nepotrebnih struktur, kot so knjižnica, bar, terasa in sprejalna pot, zaradi česar bi morali posekat številna drevesa.

Klub tem pomislikom predstavnikov krajjanov je občinski odbor vključil gradnjo pokopališča v triletni načrt javnih del. Dve leti kasneje je odlok vendarle prišel v občinsko skupščino. Sam župan Dipiazza je poudaril, da živi v mestu mnogo ljubiteljev živali, mačk in psov, ki so navezani na svoje »male prijatelje«, zato naj bi bilo dobro, da bi le-tem ponudili počivališče, kjer bi jih gospodarji »obiskovali« in se jih spomnili. Izrecno pa je podprtjal, da ne bo občina za to delo potrošila denarja, ki ga predvideva predhodni načrt.

M.K.

REVIJA MLADIKA - 37. izvedba Dobitniki nagrad literarnega natečaja

Komisija literarnega natečaja Mladike, ki se je sestala v sredo, 21. januarja 2009, na sedežu Slovenske prosvete v Ulici Donizetti 3, je obravnavala 76 prispevkov v prozi in 55 ciklusov pesmi, ki so v roku prispevili na uredništvo revije. Komisija je po temeljiti razpravi in oceni dospelih prispevkov podelila sledeče nagrade:

PROZA

Prvo nagrado prejme novela z naslovom Vračanje, ki je prispevala pod šifro Vračanje, avtorice Manke Kremenšek Krizman iz Ljubljane. Novela iz današnjega življenja je večplastna, glavni junak se spominja svojega otroštva, življenja v bloku in skritih družinskih tragedij v soseski. Avtorica se odlikuje s smisлом za podrobnosti.

Drugo nagrado prejme novela z naslovom Čakajoča, ki je prispevala pod psevdonimom Silvan. Napisala jo je Mateja Gomboc iz Ljubljane. Zgodba se dogaja v Trstu in avtorica je znala zanj obmorsko atmosfero polno hrepnenja in pričakovanja.

Tretjo nagrado prejme novela z naslovom Reka, ki je prispevala pod psevdonimom Policist. Napisala jo je Nataša Konc Lorenzutti iz Šempasa. Napeta pričevanje pritegne bralca in ga sproči z nevarnostmi današnjih dni.

Komisija priporoča za objavo še novele: »Učitelj v podružnični šoli« Primoža Vresnika iz Ljubljane, »Na Kubo po skrivnosti« Jane Kolarič iz Ljubljane, »Odlomek iz dnevnika« Ivane Hauser iz Radelj ob Dravi, »Kava, kafe, kavica« Darinka Kozinc, »Teta Mara in vlak« Darke Zvonar Predan iz Maribora, »Odhajanje« Olge Paušič iz Lendave, »Potovanje v K-raj« Tarcisie Galbiati iz Ljubljane.

POEZIJA

Prvo nagrado prejme cikel pesmi »Dobro, pa se še izboljšuje«, ki je prispeval pod psevdonimom Žardna. Avtorica je Lidija Golc iz Ljubljane. Avtorica je ujela v verze življenjsko realnost, ki se včasih zdi banalna, vendar nas njene besede nagovarjajo k razmišlanju.

Drugo nagrado prejme cikel pesmi brez naslova. Prispel je pod psevdonimom Scorpio, avtorica je Andrejka Jereb iz Idrije. Pesmi odlikuje globoka uglašenost z naravo, izvirna metaforika in zavedanje človeške krhkosti.

Tretjo nagrado prejme cikel pesmi brez naslova pod psevdonimom Brest. Avtorica je Stanka Devjak iz Maribora. Pesmi odražajo odnos avtorice do zgodovinske dediščine, religije in narave.

Podelitev nagrad bo v pondeljek, 9. februarja, ob 20.30 na Prešernovi proslavi Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva ulica št. 3.

Drevi na Opčinah javno srečanje o spravi

Politična skupina Mladi za mlade prireja drevi ob 20.30 v sejni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah javno srečanje na temo Sprava kako, čemu in zakaj? Debato bosta s svojima referatoma uvedla zgodovinarja prof. Jože Pirjevec in prof. Samo Pahor. Sledila bo odprta razprava, ki bo moderiral pokrajinski tajnik MZM Trst Primož Sturman.

Mladi Tržačan je v žepu skrival hašč

Karabinjerji z Rocola so zaradi posesti mamil včeraj na prostoti prijavili sodstvu 22-letnega Tržačana R. Marca. Karabinjerji so mladenci ustavili na Ul. Marchesetti med običajno kontrolo prometa. Ugotovili so, da je R. Marco v žepu skrival 8 gramov mamil, ki je bil po vsej verjetnosti hašč in ki so ga karabinjerji zaplenili.

Gradbenik ni upošteval varnostnih predpisov

Karabinjerji s postaje na Miramarškem drevoredu so v prejšnjih dneh v sodelovanju s pokrajinskimi inšpektoratom za delo in pokrajinsko direkcijo za delo v okviru akcije glede varnosti pri delu kontrolirali gradbišče v Rojanu in ugotovili, da ni gradbeno podjetje upoštevalo vseh varnostnih predpisov. Zaradi tega so prijavili sodstvu predsednika upravnega sveta podjetja. Ta je vsekakor takoj odpravil vse nepravilnosti in se bo tako lahko rešil z globo 1.000 evrov, ki jo bo moral plačati v roku 30 dni.

Devin-Nabrežina: prispevki za dijake

V sklopu ukrepov za pravico do učenja bo uprava Občine Devin-Nabrežina dodelila denarne prispevke sposobnim in zaslužnim dijakom višjih srednjih šol, ki so letos prvič vpisani v tretje, četrte in pete razrede in ki so v lanskem šolskem letu izdelali s srednjo oceno vsaj 6,5 (izjemno ocen iz vedenja in verouka) brez učnih dolgov. Pravico do prispevka imajo dijaki s stalnim bivališčem v občini, katerih družinsko ekonomsko stanje ISEE ne presegajo 10.632,94 evrov. Prošnje je treba z ustreznimi obrazci predložiti občinskemu uradu za protokol do 16. februarja 2009. Informacije nudi urad za šolstvo Občine Devin-Nabrežina - Nabrežina 102 (tel. 040-2017375).

Prispevki za učence in dijake, prebivalce dolinske občine

Odborništvo za šolstvo in socialno Občine Dolina obvešča družine, bivajoče v občini, katerih otroci obiskujejo obvezne šole, da je v uradu za šolstvo in na spletni strani www.comune.san-dorligo-della-valle.ts.it na razpolago obrazec prošnja za denarni prispevek za nakup šolskih knjig in drugih didaktičnih pripomočkov za leto 2008-2009 (D.Z. 10/80 - 2. člen, 1. odst., črka a).

Prošnjo lahko predstavijo učenci s stalnim bivališčem v občini, ki so redno vpisani v osnovno šolo, v nižjo srednjo šolo ali v prvi razred višje srednje šole. Družinsko enakovredno ekonomsko stanje ne sme presegati € 15.493,71. Prošnja mora biti predložena občinskim uradom do 12. ure dne 06/02/2009. Prošnji je treba priložiti potrdilo ISEE izpolnjeno na podlagi dohodkov iz leta 2007, račune/fakture, ki dokazujejo stroške za knjige. Prošenj z nepopolno dokumentacijo ne bodo upoštevali.

Osrednja svečanost v Rižarni včeraj ni predstavljala edinega dogodka ob obhajjanju dneva spomina na holokavst. V nekdanjem tržaškem nacističnem taborišču so včeraj popoldne potekale kar tri kulturne manifestacije v spomin na grozote, ki jih je proizvedel nacistični uničevalni stroj.

Gre za tri razstave, ki bodo Rižarni na ogled do marca oz. maja. Prva, ki jo je postavila fundacija Centra za sodobno judovsko dokumentacijo, se nanaša na preganjanje Judov v Italiji med leti 1938 in 1945, se pravi od razglasitve fašističnih rasnih zakonov do konca druge svetovne vojne. Razstava, ki prikazuje tragedijo skozi doživljjanje posameznikov, bo na ogled do 1. marca.

Druga razstava se nanaša na dnevnik, ki ga je v ujetništvu pisal interniranec Nicolò Chiucchi

z Lošinja, muzeju Rižarne pa ga je lani poklonil Chiucchijev sin. Razstava bo na ogled do 10. maja.

Tretja razstava pa je posvečena umetniškim delom, ki so prav tako nastala za bodečo žico. Gre za stopetdeset likovnih del (risb, oljnatin slik in akvarelov), katerih avtor je Mario Moretti, ki se je kot častnik italijanske vojske znašel v nemških taboriščih za italijanske vojaške interniranke (na sliki KROMA eno od razstavljenih del). Ob delih, ki so nastala med leti 1943-1945, je na ogled tudi dnevnik, ki ga je Moretti pisal v tistih letih. Razstava, ki sta jo priredila občinstvo za kulturo Občine Trst in ravnateljstvo mestnih zgodovinskih in umetnostnih muzejev, postavila pa Francesco Fait in Anna Krekic, bo prav tako na ogled do 10. maja.

ZGODOVINA - Predstavitev v Novinarskem krožku

Pirjevčeva Knjiga Trst je naš tudi za razmislek o današnjem Trstu

Avtorja in njegovo delo sta predstavila Marina Rossi in Gorazd Bajc

Predstavitev knjige
Jožeta Pirjevca v
Novinarskem
krožku se je
udeležilo veliko
ljudi

KROMA

Čeprav so pred vhodom v Novinarski kožek ves čas stali trije policisti (drugi v civilu so bili med občinstvom), je sinočnja predstavitev knjige Jožeta Pirjevca Trst je naš poteka na same brez incidentov, temveč tudi brez kakršne koli polemike. Razprava, ki je sledila uvodnim izvajanjem, je bila umirjena, kar dokazuje, da se lahko tudi o kočljivih zgodovinskih temah razpravlja strpno in brez nepotrebnih napetosti. Avtorja in njegovo delo sta predstavila zgodbovarna Marina Rossi in Gorazd Bajc, v

imenu prirediteljev pa Fabio Amodeo (Novinarski krožek) in Giancarlo Bertuzzi (Inštitut FJK za odporniško gibanje).

Poglobljeno oceno knjige je preprečilo dejstvo, da je izšla v slovenščini in da je nepoznavalci slovenskega jezika niso še prebrali. »Tipično tržaška zgodba,« je stvar ocenila Rossijeva, ki je izpostavila velike jezikovne pregrade, katerih »žrtve« so tudi številni tržaški zgodovinarji, ki ne poznajo slovenščine in zato nimajo neposrednega dostopa do zgodovinskih

virov in dokumentov v tem jeziku. To močno omejuje njihovo raziskovalno dejavnost. Zato bi res dobrodošlo, da bi knjigo čimprej prevedli v italijanščino.

Tržačani, ki ne razumejo slovenščine, imajo v glavnem zgrešeno predstavo o tem, kaj je za Slovence pomenil in še danes pomeni Trst. Marsikdo zato misli, da je »Trst je naš« neke vrste slogan, ki je tako ali drugače vezan zgolj na dogodke maja in junija leta 1945. V resnici pa ni tako. Pirjevec piše (o tem je govoril tudi sino-

či) o pomladni narodov in o revoluciji leta 1848, ko je za Slovence pod Avstro-ogrsko monarhijo Trst pomenil dostop do morja, kar danes ni več.

To je vsekakor prvo poglavje knjige, ki obravnava dogajanja do leta 1954, ko je bilo mesto dokončno priključeno Italiji. Mednarodno zanimalje za Trst je po Pirjevčevih besedah dokončno splahnelo leta 1948 z resolucijo Informbiroja, ko je Jugoslavija za Zahodne zaveznike postala neke vrste novi branitelj pred Stalimom in Sovjetsko zvezo. Knjiga poglobljeno obravnava fašizem, a tudi fojbe in obdobje 40-dnevne navzočnosti jugoslovanske vojske v mestu.

Kaj pa Trst danes? Pirjevec je prepričan, da je mesto po tej poti obsojeno na postopno osamitev ter na gospodarsko in družbeno nazadovanje, če že ne na propad. Nekateri še vedno iščejo zunanje krivce ali celo zunanje sovražnike (prva na seznamu je seveda Slovenija, prej je bila to Jugoslavija), v resnici pa je za takšno ne-spodbudno usodo Trsta kriva Italija. Rešitev iz tega zelo težkega položaja Pirjevec vidi v priznanju enakovarnosti jezikov in kultur, ki sobivajo v mestu. Slednje se še vedno boji ne samo svojega zaledja, temveč tudi so-meščanov, ki govorijo slovenščino in druge slovanske jezike.

Luciano Ceschia, ki je kot direktor založbe ERI-RAI izdal Pirjevčovo uspešnico o tragedijah nekdanje Jugoslavije, se je javno zahvalil zgodovinarju. Ne samo za njegovo zadnjo knjigo, temveč za dragoceno raziskovalno in publicistično delo, ki nam pomaga, da boljše spoznamo ta »prelepi, a obenem tako protislovn Trst.«

S.T.

DSI - Tatjana Rojc na predstavitvi Jakominovega Malega cerkvenega slovarja

»Velik kulturni praznik«

Novo delo Dušana Jakomina so predstavili na ponedeljkovem večeru v Peterlinovi dvorani

Jakominov Mali cerkveni slovar je velik kulturni praznik. Tako je prof. Tatjana Rojc strnila pomen knjige, ki so jo predstavili v ponedeljek, 26.1., v Peterlinovi dvorani v Trstu. Knjiga zapolnjuje vrzel na področju strokovnih slovarjev in prav zaradi tega nima samo verske, ampak tudi splošno kulturno vrednost. Prof. Rojc je nadalje poudarila, da ni slučaj, da je omenjena knjiga nastala v Trstu, to je na jezikovnem obrobju, kjer je potreba po besedi in besedah še bolj pereča kot v osrednji Sloveniji.

In prav beseda ter jezik pa sta bila že od nekdaj vez med Slovenci in katolištvom. Bržinski spomeniki niso samo najstarejši slovenski pisani dokument, ampak ponazarjajo tudi intimni odnos preko ljudskega jezika z Bogom. Povezano med slovenščino in vero zasledimo tudi pri Trubarju, ko s svojim znamenitim Lubi Sloveci ustvari iz konglomerata posameznikov prav skupnost. Jezik srednjeveških rokopisov poudarja, da je bila slovenščina že takrat v glavnem enotno zapisana.

Za razumevanje tega bogatega zgodovinskega in verskega izročila pa je zlasti sedanjemu bralcu potrebna od časa do časa tudi strokovna pomoč za razumevanje posameznih detajlov. Prav zaradi tega je tiskana izdaja tega Jakominovega Malega cerkvenega slovarja nadvse dobrodošla in potrebna novost. Novost, ker v času računalnika in interneta, taka dela nastajajo zlasti za računalniško uporabo. A kaj! Knjiga je vsekakor nekaj otipljivega in priročnega, s katero si lahko pomagamo kjerkoli. Poleg tega pa je knjiga predmet, ki predstavlja idejni most med preteklostjo in prihodnostjo. Prof. Rojc pa je v svoji predstaviti izpostavila delo, ki ga je opravil gospod Jakomin. Po eni strani je skorajda samoumevno, da se je za tako delo odločil dušni pastor, ki si celo živiljenje prizadeva za obstoj jezika, ne nazadnje ker je bil sam žrtev nasilnega časa, v katerem je bila uporaba našega jezika prepovedana. Gospod Jakomin se v svojem delu pa ni omejil le na pojme iz katoliškega sveta, temveč je razširil pogled tudi na pojme iz protestantizma, pravoslavlja, islama in židovstva.

Prav zaradi tega je knjiga, kot je poudarila prof. Rojc, dobra podlaga za vse tiste, ki se ukvarjajo s pisanjem o verskih temah. O tem je v svojem prispevku

V knjigi zbrani prispevki so izhajali v Našem vestniku

KROMA

ku govoril dr. Rafko Valenčič, ki je bil med prvimi, ki je gospoda Jakomina nagovarjal, naj pač zbere in objavi v knjižni obliki prispevke, ki so nastajali za Naš vestnik. Valenčič je izpostavil pomanjkljivo znanje verske terminologije, zaradi katere prihaja v sredstvih javnega obveščanja pogosto do napačnih interpretacij. Valenčič je omenil tudi nekaj zanimivih podatkov, in sicer, da je Jakomin predstavil v svoji knjigi kar 1348 gesel, v katerih dobi bralec ne samo razlagajo besede, ampak tudi pravilen naglas ter celo etimologijo.

Gospod Dušan Jakomin se je v svojem posegu

zahvalil vsem sodelavcem, ki so omogočili, da je knjiga nastala - od oblikovalca in fotografa Aljoše Novaka do lektorice Slavice Bandi.

V predstavitvi in debati pa je prišlo na dan, da glede verskih izrazov v slovenščini obstajajo še stetivne dileme, ki izvirajo tudi iz političnih in ideoloških razlogov. Že samo zapisovanje besed Bog ali bog, Božič ali božič predstavljajo še dandanes vprašanja, ki niso povezana (le) s slovničnimi pravili in/ali normami.

Peter Rustja

Albanese: italijanski častnik v Dalmaciji

Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja vabi na odprtje fotografike razstave Fabia Albaneseja, ki je bil med drugo svetovno vojno z italijansko vojsko v Dalmaciji. Odprtje bo danes ob 17. uri v dvorani Sala del Giubileo na Nabrežju tretjega novembra 9. Razstavljene fotografije bosta predstavila Franco Cecotti in Dragan Umek. Razstava bo na ogled do 11. februarja (15.30 - 19.30).

Carlo Sgorlon v Trstu

Furlanski pisatelj Carlo Sgorlon bo danes (ob 17.30) gost Palače Gopcevich. Pogovor z njim bo vodil novinar Alessandro Mezzena Lona, osredotočen pa bo predvsem na njegov avtobiografski zadnji roman La penna d'oro, v katerem je izrekel marsikatero kritiko na račun sodobnih mitov.

Koncert Zlatka Kaučiča

Uveljavljeni glasbenik Zlatko Kaučič bo s svojimi bobni in tolkali gostoval v kavarni Knulp (Ul. Madonna del mare 7/a). V petek ob 20. uri se bo predstavil s solističnim recitalom jazz glasbe.

Tržaška Cerkev in judovsko vprašanje

Kakšen odnos je med drugo svetovno vojno imela tržaška katoliška Cerkev do judovskega vprašanja? Na to temo bo jutri predaval Sergio Galimberti. Srečanje bo ob 18. uri na sedežu društva Studium Fidei (v pastoralnem centru Pavel VI, Ul. Tigor 24/1).

Niz filmov Da bi ne pozabili ...

V petek bo stekel letoski niz filmov Da bi ne pozabili, ki ga krožek Charlie Chaplin prireja ob dnevu spomina. Ob 20.30 bodo v Multikultura centru v Ul. Valdirvo 30 zavrteli The young lions (Mladi lev), ki ga je leta 1958 posnel Edward Dmytryk; film, v katerem nastopajo Marlon Brando, Montgomery Clift in Dean Martin, pripoveduje o srečanju med nemškim vojakom Christianom in Američanom Noahom in Michelom. Predvsem pa o blaznosti nacizma in vojne. Dan kasneje bo, prav tako ob 20.30, na sporednu Assisi underground, v katerem je režiser Alexander Ramati ovekovečil prizadevanja patri Ruffina, da bi v asiškem samostanu skril čim več judov in priběžníkov.

Klavirski recital

V sklopu niza večernih koncertov bo nočoj na konservatoriju Tartini (UL. Ghega 12) nastopil Rinaldo Zhok. Še ne tridesetletni tržaški pianist, ki je že posegel po stetivnih mednarodnih nagradah, se bo ob 20.30 predstavil z recitalom, med katerimi bo izvajal Haydn, Schumann, Granadosa in Beethovna.

Koncert in predavanje

V Hiši glasbe v Kavani se jutri obeča neobičajen koncert. Pianist Arrigo Cappelletti, eno vodilnih imen državne jazz scene, in tržaški kitairist Andrea Massaria se bosta nameč od 20.30 dalje pogovarjala o knjigi, ki jo je Cappelletti posvetil Paulu Bleyu, in o jazz glasbi. Ki jo bosta seveda tudi izvajala v živo.

Film v Škednju

V kulturnem društvu Ivan Grbec (Škedenska ulica 124) bodo danes predvajali film Smrt nekega predsednika, v katerem je režiser Gabriel Range predstavil hipotetični atentat na ameriškega predsednika Busha. Večer prireja kinematografski krožek Lumière, pričetek ob 20. uri.

28. JANUAR 1994-2009 - Ob 15-letnici atentata v Mostaru

Objavili nov razpis

Sklad Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin bo tudi letos nagradil najboljše novinarje, fotografje, snemalce

Danes mineva petnajst let, kar je granata sredi Mostarja ubila televizijsko ekipo tržaškega sedeža Rai. Sestavljeni so jo Dario D'Angelo, Marco Luchetta in Saša Ota, ki so za osrednji italijanski dnevnik TG1 pripravljali prispevek o bosanskih otrocih. Sklad, ki nosi po njih ime (a tudi po snemalcu Miranu Hrovatinu, umorjenem v Mogadišu z novinarom Ilario Alpi), bo danes objavljen šesti razpis za nagrado Luchetta. Vse informacije bodo v italijanščini in angleščini danes na voljo na novi spletni strani www.premioluchetta.it.

Nagrada, ki jo bodo julija podeli na tržaškem Velikem trgu, je kot znameno namenjena italijanskim in tujim novinarem, snemalcem in fotografom (objavljamo posnetek Riccarda Venturi, lanskega zmagovalca nagrade Hrovatin), ki postavljajo v središče svojega dela otroke in istočasno spodbujajo vrednote solidarnosti, miru in bratstva. Rok za prijavo zapade 10. aprila 2009.

DAN SPOMINA - V petek v Narodnem domu

Pričevanje Marije Rudolf

Predstavili bodo knjigo - živiljenjsko zgodbo partizanske kurirke in deportiranke v nacistična taborišča

V petek bo v Narodnem domu v Trstu ob 17. uri predstavitev knjige *Tutto questo va detto* (Pričevanje slovenske taborišnice Marije Rudolf), ki je izšla pri založbi Nuova dimensione iz Portogruara. Na tržaški predstavitev bodo spregovorili avtorica knjige Gabriella Nocentini, pričevalka Marija Rudolf, zgodovinar Marco Coslovich. Prireditelja večera sta Narodna in študijska knjižnica v Trstu in založba Nuova dimensione. Srečanje se odvija v sklopu mednarodnega dneva spomina, ki smo ga proslavljali 27. januarja.

Pred nami je knjiga spominov, ali bolje rečeno pričevanje gospe Marije Rudolf. To je pretresljivo pričevanje, ki nas ne more pustiti ravodušne. Po drugi strani pa je popolnoma prav, da se take zgodbe in tako pričevanja zapišejo v knjižni obliki. Tako ostane trden in zapisan spomin. Trajedija taborišča ne sme toniti v pozabu.

Marija Rudolf se je rodila leta 1926 v slovenski družini. Najprej doživela nasilje fašističnega režima, ki se je še posebej znašal nad Slovinci v takratni Julijski krajini. Po padcu fašističnega režima (25. julij 1943) in po kapitulaciji Italije (8. september 1943) se sedemnajstletno dekle pridruži partizanskemu gibanju in postane partizanska kurirka. V aprilu 1944 jo aretirajo in zaprejo v zapor: najprej v Gorici, nato v Trstu. Nato doživela grozoto nemških uničevalnih taborišč. Najprej jo nemški okupator odzene v taborišče Auschwitz, nato v Flossenbürg in Plauen. Preživi vse grozote taborišč in se avgusta 1945 vrne. Po vojni si ustvari družino, danes živi na Općinah pri Trstu.

Marija Rudolf je ženska, ki se je naučila presegati meje. Iz tega je izoblikovala svoj živiljenjski smisel z uvajanjem dialoga, s soočanjem, z obujanjem spominov. Njena pripoved je umirjena in istočasno pretresljiva. V italijanščini objavljeno pričevanje se obrača tudi na slovenske rojake. To seveda ne pomeni, da so iz omenjenega okvira izključeni ostali narodi, saj je spomin Auschwitza absolutna last vseh ljudi in narodov. Na vsak način ne smemo pozabiti, da sta fašistični nacionalizem in nasilni nacizem povzročila velike žrtve tudi slovenskim narodom. Marija Rudolf torej govori tudi v imenu svojega slovenskega naroda. Taboriščna izkušnja jo je vsekakor zaznamovala za vse živiljenje.

Tutto questo va detto

La deportazione di Maria Rudolf

Gabriella Nocentini

V zadnjih letih je dežela Toskana organizirala za šole vrsto obiskov nacističnih taborišč skupaj s preživelimi taboriščniki. Med deportiranko Marijo Rudolf in profesorico Gabriello Nocentini je nastala trdna vez in prijateljstvo, ki se je okronalo z objavo tega besedila.

Milan Pahor

Včeraj danes

Danes, SREDA, 28. januarja 2009

TOMAŽ

Sonce vzide ob 7.31 zatone ob 17.05 - Dolžina dneva 9.34 - Luna vzide ob 8.22 in zatone ob 19.32

Jutri, ČETRTEK, 29. januarja 2009

VALERIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj C, zračni tlak 1000 mb ustaljen, veter 20 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 80-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 26., do sobote, 31. januarja 2009
Urnik lekarne: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 (na vogalu z Ul. Valdi-

rivo - 040 639042), Ul. Piccardi 16 (040 633050). Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Sv. Justa 1 (040 308982).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Italians«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »Stella«.

CINECITY - 15.45, 18.00, 20.10, 22.20

»Italians«; 16.00, 19.00, 21.30 »Defiance - I giorni del coraggio«; 15.45, 18.45, 20.30, 21.45 »Australia«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Viaggio al centro della terra«; 16.15, 18.10 »Beverly Hills Chihuahua«; 17.40, 20.00, 22.20 »Sette anime«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Yes man«; 15.50 »Madagascar 2«. **EXCELSIOR** - 16.15, 18.00, 19.45, 21.15 »Valzer con Bashir«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.45, 21.00 »Milk«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »Viaggio al centro della terra«; 18.45, 22.15 »Appaloosa«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 19.00, 21.45 »Australia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Un matrimonio all'inglese«.

GIOTTO MULTISALA 3 - Dvorana zaprta zaradi popravil.

KOPER - KOLOSEJ - 19.10, 21.20 »Reci da«; 17.40 »High School Musical: Zadnji letnik«; 16.30 »Madagascar 2«; 21.00 »Mamma mia«; 20.00 »Shine a Light«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.15, 20.15, 22.15 »Sette anime«; 16.30 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 2: 18.00, 20.45 »Australia«; 16.30, 22.15 »Yes Man«; Dvorana 3: 16.30, 20.30 »Tutti insieme inevitabilmente«; 18.30 »Il bambino con il pigiama a righe«; Dvorana 4: 16.15, 20.00, 22.15 »Defiance - I giorni del coraggio«; 18.30, 22.10 »Il respiro del Diavolo«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŠIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45, 20.10,

Izleti

AŠD-SK BRDINA organizira ob nedeljih avtobusni izlet v Forni di Sopra. Odhod avtobusa na parkirišču glavnega križišča na Općinah ob državni cesti 202 ob 6.30. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 3488012454.

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU prosimo vse vpisane za ogled jaslic in Slovenskiji v soboto, 31. januarja, da potrdijo svoj vpis do četrtek, 29. januarja, popoldne, na tel. št.: 040-220693 ali 347-9322123. Za drugi avtobus bi se morallo javiti še vsaj dvajset ljudi. V soboto, 31. januarja bo avtobus odpeljal ob 7. uri s trga Oberdan, ob 7.15 iz Seljanja, 7.20 iz Sv. Križa, Ob 7.25 iz Proseka in ob 7.35 iz Općin. Potreblja je topla obutvena in obleka.

SPDT organizira v nedeljo, 1. februarja izlet po Tržaški okolici. Zbirališče v Trebčah, pri spomeniku ob 9. uri. Na poti se bomo po krožni poti od trebenškega Kala, proti Frankovcu, čez mejo do nekdanje smodnišnice, velikega kraškega brezna - Golokratne jame, Gropade in se vrnili po stari poti nazaj v Trebče. Pohod predvideva približno štiri ure nezahtevne hoje. Udeleženci naj imajo s seboj veljavni osebni dokument. Vabljeni člani in prijatelji narave!

VABIMO vas na potovanje v južno Turčijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novega glasa v Gorici, tel. 0481 533177, uredništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuž, 040 229166.

Šolske vesti

UČITELJICE OŠ OTONA ŽUPANČIČA PRI SV. IVANU vabijo starše, ki vpišujejo otroke v prvi razred, na informativno srečanje, ki bo danes, 28. januarja, ob 17.30 na sedežu šole.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPĆINE vabi na informativno srečanje ob prilikih vpisovanja za šolsko leto 2009/2010, ki bo v ponедeljek, 2. februarja na sedežu ravnateljstva, Našoški trg 2, s sledenjem urnikom: ob 16.30 so vabljeni starši, ki nameravajo vpisati otroke v prvi letnik osnovne šole; ob 17.30 so vabljeni starši, ki nameravajo vpisati otroke v prvi letnik otroškega vrtca.

DIDAKTIČNA RAVNATELJSTVA IN NIŽJE SREDNJE ŠOLE S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM sporočajo, da se bodo vpisovanja v otroške vrtce, osnovne šole in nižje srednje šole začele 2. februarja in se zaključile 28. februarja 2009.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU sporoča, da bo skupni informativni sestanek ob vpisih v otroške vrtce in osnovne šole za š. l. 2009/10 v četrtek, 5. februarja, ob 17.30 na sedežu ravnateljstva v ul. L. Frausin 12. V vseh otroških vrtcih bodo dnevi odprtih vrat v februarju vsak ponedeljek in sredo od 11. do 12. ure.

RAVNATELJ D.S.Š. IVANA CANKARJA v Trst sporoča, da bo informativno srečanje za starše, ki vpišujejo otroke v 1. razred nižje srednje šole v četrtek, 5. februarja, ob 18.30 na sedežu šole, Ul. Frausin 12; začetek vpisov bo v ponedeljek, 2. februarja.

UČITELJI OŠ FRAN MILČINSKI na Katinari vabijo bodoče prvošolce in njihove starše na »teden odprtih vrat«, ki se bo odvijal od 2. do 6. februarja v šolskih prostorih. Program dejavnosti: v ponedeljek, 2. februarja od 14. do 15.30 ura pravljič, v torek, 3. februarja od 8.30 do 10. ure glasbena delavnica, v sredo, 4. februarja od 14. ure do 15.30 likovna delavnica, v četrtek, 5. februarja od 8.30 do 10. ure krožek folklora in petek, 6. februarja od 8.30 do 10. ure s svinčnikom in papirjem. Informativni sestanek za starše, ki vpišujejo otroke v prvi razred pa bo v sredo, 4. februarja, ob 17. uri na šoli v ul. Marchesetti 16, tel.: 040-910302.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU sporoča, da bo v ponedeljek, 9. februarja, ob 16.30 na sedežu ravnateljstva v ulici Caravaggio, 4 srečanje za starše, ki nameravajo vpisati svoje otroke v državna vrtca v Barkovljah in v Lonjerju. Dneva odprtih vrat v Barkovljah (ulica Vallicula, 11) sta danes, 28. in 29. januarja, od 11. do 12. ure. Dneva odprtih vrat v Lonjerju (Lonjerska cesta, 240) sta 30. januarja in 6. februarja, od 10. do 12. ure.

PEDAGOŠKI IN DRUŽBOSLOVNI LIČEJ ANTONA MARTINA SLOMŠKA vabi dijake in starše na dan odprtih vrat v nedeljo, 15. februarja, ob 10. do 12. ure. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolske prostore, profesorji pa jim bodo nudili vse potrebne informacije.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA obvešča, da bodo v obdobju vpisovanja v osnovne šole in otroške vrtce informativni sestanki potekali v naslednjih dneh: skupni za vse otroške vrtce in osnovne šole na sedežu Didaktičnega ravnateljstva (Dolina 419) - 4. februarja, ob 17. uri za otroške vrtce, ob 18. uri za osnovne šole; OV Mavrica MILJE - 9. februarja, ob 16.30; OV Miškolin BORŠT - 10. februarja, ob 16. uri; OV Kekec BOJLJUNEC - 10. februarja, ob 16. uri; OV Pika Nogavička DOLINA - 11. februarja ob 16. uri; OV Palčica RICMANJE - 12. februarja, ob 16.30; COŠ »M. Samsa« Domjo - 9. februarja, ob 17.15; COŠ »A. Bubnič« Milje - 10. februarja, ob 16. uri; COŠ »F. Venturini« Boljunc - 10. februarja, ob 16.30; OS »P. Voranc« Dolina - 11. februarja, ob 16.15. Tajništvo sprejema prošnje za vpis vsak dan od 9. ure do 13.30; ob ponedeljkih do 16.30. Rok vpisovanja se zaključi 28. februarja.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPĆINE sporoča dneve v urnikih odprtih vrat: OS F. Bevk (Općine), 11. februarja, od 16. do 17. ure; OS P. Tomažič (Trebče) 5. februarja, od 15. do 16. ure; OS Kajuh/Trubar (Bazovica) 10. februarja, od 16. do 17. ure; OS A. Černigoj (Prosek) 16. februarja, od 16. do 17. ure; OS S. Sirk (Križ) 11. februarja, od 16. do 17. ure; OS A. Gradnik (Col) 4. februarja, od 15.30 do 16. ure; OV A. Čok (Općine) 11. februarja, od 10.30 do 11.30; OV E. Kralj (Trebče) 9. februarja od 10. do 11. ure; OV U. Vrabec (Bazovica) 12. februarja, od 11. do 12. ure; OV M. Štoka (Prosek) 10. februarja od 11. do 12. ure; OV J. Košuta (Križ) 9. februarja od 11. do 12. ure; OV A. Fakin (Col) 3. februarja, od 10. do 11. ure.

Obvestila

CCYJ- Centro Culturale Yoga Jnanakanda: tečaj »Zdravje s travami in hrano« z dr. Francescom Furlanom (farmacevt in Ph.D iz nevroznanosti) ob petkih ob 20. uri, dne, 30. januarja ter 6. februarja na ulici Mazzini št.30, 5 nadstropje (levo) v Trstu. Za informacije pokličite 348-2482991 ali 329-2233309.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 28. januarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti P'd Plase - Labadnica. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče P'r Kale ob 8.30.

KRUT - nadaljujejo se srečanje izmenjave tehnike Reiki. Vse, ki so opravili pri nas tečaje, vabimo, da se udeležijo srečanja, ki bo danes, 28. januarja, ob 17.30. Za dodatne informacije lahko pokličete tel. št. 040 - 360072.

O.N.A.V. - Vsedržavno združenje pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel danes, 28. januarja in bo potekal ob sredah in petkih od 20.30 do 22.30 v športno-kulturnem centru v Lonjerju. Za informacije lahko obiščete spletno stran: www.onav.it ali pokličite na tel. štev. 333-4219540 ali 340-6294863; email: mailto:trieste@onav.it.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da je danes, 28. januarja sklican Deželni Svet SSO, ki bo potekal v dvorani pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.

MLADI DEMOKRATI sklicujemo pokrajinsko skupščino Mladih Demokratov, ki bo v četrtek, 29. januarja, ob 18.30 na sedežu v ulici Donota,1.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za prispevek za redno delovanje v letu 2008 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 30. januarja. Obrazce bo mogoče dvigniti v Urado za šolstvo in kulturo v Občinski knjižnici v Nabrežini, št. 102, s sledenjem urnikom: ob ponedeljkih in sredah 9.00-12.00 in 15.00-17.00, ob torkih, četrtkih in petkih 9.00-12.00. Info: Urad za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina št. 102, tel. št.: 040-2017370.

čim urnikom: ob ponedeljkih in sredah 9.00-12.00 in 15.00-17.00, ob torkih, četrtkih in petkih 9.00-12.00. Info: Urad za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina št. 102, tel. št.: 040-2017370.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo predpisovanje otrok v občinska otroška vrtca v Šempolaju in Seslanju za šolsko leto 2009/2010.

Prošnje za predpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini, do 30. januarja. Obrazci so na razpolago v zgoraj navedenem uradu ter v obeh sekcijah otroškega vrtca. Za informacije je na razpolago isti urad, telefonska številka 040-2017370-375.

PILATES - SKD France Prešeren Boljunc - Skupina 35-55 sporoča, da v petek, 30. januarja odpadeta Pilates in televadba. Ure vadbe lahko nadoknadi te v torek ali v sredo, po običajnem uriku.

SKD VESNA vabi na občni zbor in praznik včlanjevanja v soboto, 31. januarja v kulturnem društvu A. Sirka. Prvi sklik bo ob 18. uri, drugi sklik pa ob 18.15, sledil bo srečelov. Toplo vabljeni!

SOCIALNO SKRBSTVO OBČIN Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRD »Dom Brščki«, organizirajo v malih dvoranih zgoraj omenjenega društva, v Brščkih, št.77 (Občina Zgonik) v soboto, 31. januarja, od 15.30 dalje, DELAVNICO SLIKANJA NA STEKLU, za otroke, ki obiskujejo vrtce in osnovne šole, bivajoče na teoriju zgoraj navedenih občin. Prost vstop. Vsi toplo vabljeni!

UPRAVA OBČINE DOLINA daje na znanje kulturnim, športnim in rekreacijskim društvom, ki imajo sedež in delujejo na občinskem ozemlju, da rok za predložitev prošenj za dodelitev občinskih prispevkov za leto 2009 zapade 31. januarja, ob 12. uri. Obrazci za predložitev prošenj so na razpolago v uradu za kulturo občine Dolina ali na spletni strani občine <http://www.sandorligo-dolina.it>.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju Albertu Sirku in poziva vse tiste, ki imajo kakršnokoli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglasijo na tel. številko 040-368892 ali 339-1564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na info@ztt-est.it.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z Združenjem pevskih zborov FJK U.S.C.I. in Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti razpisuje 4. natečaj za zborovske skladbe Nagrada Ignacij Ota. Razpis je na voljo na spletni strani www.zskd.eu.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURO OBČINE DOLINA v sodelovanju s SKD Slovenske dom in 50,00 evrov za načrt in delovanje občinskega skupnega zborov.

KRUT vabi vseh, ki bi radi šli na individualna zdravljenja v termalne centre v Sloveniji, da se pravočasno prijavijo. Posebne ugodne pogoje zagotavlja v Zdravilišču Strunjan, v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

OBVEŠČAMO CENJENE BRALCE občinskih knjižnic v Nabrežini in Ribičkem naselju, da bosta zaprti do nedelje, 1. marca 2009. Oproščamo se za nevšečnost.

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 7. februarja s pričetkom, ob 16. uri srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferriovario« v Nabrežini, za ples bo igral »Duo Melody«.

KD PRIMAVERA - POMLAD organizira delavnico na temo »kako naj bi poskusili izboljšati odnos do ostalih«. Delavnica obsegata štiri srečanja. Prvo srečanje bo v nedeljo, 8. februarja. Za podrobnejše informacije pokličite tel. 347-4437922.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD za poklicno izobraževanje s sedežem v Trstu prireja večerne tečaje hrvaščine, nemščine, angleščine, osnovne informacije in slovenščine za Italijane. Vpisovanje in podrobnejše informacije v tajništvu zavoda v Trstu, ul. Gimnastica 72, tel. 040-566360.

TEČAJ ZA ZAROČENCE: tečaj bo potekal v prostorih Marijanšča pod vodstvom gospoda Bedenčiča. Ker je to edini slovenski tečaj v zamejstvu, so vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi, vabljeni, da se ga udeležijo. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življenju v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenjskega optimizma, prispevati k oživljjanju naše narodne skupnosti. Prvo srečanje bo v sredo 11. februarja, ob 20.30. Skupaj bo sedem srečanj. Srečanja bodo enkrat tedensko in to ob sredah. Ostale podrobnosti dobri vsak pri prvem srečaju.

BAR TPK SIRENA vabi člane in prijatelje v soboto, 21. februarja na Pustno večerje z glasbo. Informacije nudimo na sedežu ali na tel. št. 040-422731 ali 347-690280.

KMEČKA ZVEZA organizira za svoje člane in ostale kmetovalce tečaj za pridobitev dovoljenja (patentina) za nakup in uprabo toksičnih, zelo toksičnih in škodljivih fitofarmacevtskih sredstev. Vpisovanje na Kmečki zvezni v Trstu, tel.: 040-3629491.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo za izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter vojne in vojaške invalide, za slepe, gluhotneme in deportiranice s stalnim bivališčem v Občinah Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor poskrbelo. Vsesestravno združenje vojnih in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselju sv. Mavra 124 - Sesljan v naslednjih dneh: 17. februarja in 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije Vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.

KRUT vabi vseh, ki

TRŽAŠKA MLADIKA - Ob desetletnici smrti

Na zgoščenki glasbena iskanja Primoža Ramovša

Na cd-ju tudi posnetka dveh koncertov niza stare in sodobne glasbe na Repentabru

S sodobno solistično (orgelsko) in komorno glasbo so se sodelavci in glavni promotorji stare in sodobne glasbe na Repentabru (skupaj sta to organizirala v letih 1981-97 Gallus Consort in Slovenski program Deželnega sedeža RAI za Furlanijo Julijsko krajino) spomnili 10. letnice smrti sodobnega slovenskega skladatelja Primoža Ramovša, ki je bil kot avtor in izvajalec (organist) reden gost teh (nedeljskih) popoldnevov. V okviru predstavitev del starih mojstrov z avtentičnimi instrumenti in ob upoštevanju izvajalske prakse posameznih obdobij, je bila na Repentabru vedno na vrsti tudi sodobna glasba. V šestnajstih sezona se je nabralo kakih 70 skladb, od teh jih je kar 21 doživel prve izvedbe. Med njene predstavnike zagotovo sodi P. Ramovš. Saj so bili nekateri (avtorski) koncerti posvečeni samo njegovim delom: 13. okt. 1985 in 15. sep. 1991. Na omenjeni plošči z vsega prek ene ure Ramovševe glasbe tako lahko slišimo (žive) posnetke s teh dveh koncertov pa še od 1985 do 1995; med njimi so tudi take, ki jih je P. Ramovš posvetil tako Repentabru kot ansamblu in solistom Gallus Consort: Eirene (1989) za violo da gamba, ki jo igra Irena Pahor, troje orgelskih improvizacij (trajanje ok. 15 min.), za katere so teme prispevali Tržačan Giampaolo Coral (roj. 1944), Slovenec Aldo Kumar (roj. 1954) in Italijan Fabio Nieder (roj. 1957). Vse tri Ramovševe (orgelske) improvizacije so iz leta 1991. Tu so še Miniature za flauto in violo da gamba (1985; Miloš Pahor in I. Pahor) in V soglasju za orgle in dve violi da gamba (1995; Dina Slama-orgelski pozitiv, I. in M. Pahor). Na vseh izkazanih posnetkih in kar šestih Ramovševih delih je zaznati značilnosti njegovega zadnjega opusa. Ta je odraz njegovih glasbenih iskanj, saj je prav v pričočem predstavljenem ustvarjalnem fragmentu »igradil iz zvoka in samo zaradi zvoka« (A. Rija-

Primož Ramovš
na fotografiji,
ki jo je dr. Tihomir
Pinter posnel
za Križnarjevo
knjigo Sodobni
slovenski
skladatelji

vec). Izvajalci in vsi (žal neimenovan!) tonski sodelavci in izdelovalci ter izdajatelji omenjene plošče so se potrudili, tako, da kljub predstavitevi Ramovševe glasbe v živo, še vedno lahko stojimo za njegovim opusom. Poleg tega pa je zanimivo še

dejstvo, da se razen omenjene diskografske izdaje, ki je izšla v tujini, v domovini skoraj nihče ni spomnil omenjene 10. letnice Ramovševe smrti (10. jan. 2009).

Dr. Franc Križnar

ZALOŽBA ZRC Zapuščina Nika Kureta

Pri Založbi ZRC so izdali štiri knjige: Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta (1906-1995) urednice Ingrid Slavec Gradišnik, Biti direktor v času socializma urednikov Jurija Fikfaka in Jožeta Prinčiča, Interdisciplinarnost slovstvene folklore Marije Stanonik ter Gašper Križnik (1848-1904) in njegov čas, ki jo je uredila Marija Stanonik. Bibliografija Nika Kureta po besedah urednice Ingrid Slavec Gradišnik sicer ni popolna, je pa »doslej najizčrpnejša bibliografska evidenca njegovih znanstvenih, strokovnih in poljudnih del«. V knjigi, ki je nastala ob 100. obletnici rojstva akademika ter dve leti po konferenci, posvečeni Kuretu, se prepletajo tri ravni. Prva raven je osebno-značajska oz. biografska raven, druga opisuje Kuretovo umeščenost v čas, kraj ter politične in družbeno-zgodovinske razmere, tretja pa je posvečena presoji njegove znanstvene in strokovne dediščine. Slavec Gradišnikovi je pri delu pomagala Helena Ložar Podlogar.

Ideja za pionirsко delo na področju interdisciplinarnega raziskovanja podjetništva v obdobju slovenskega socializma z naslovom Biti direktor v času socializma: Med idejami in praksjo, je na nastala na podlagi enostavnega vprašanja. Jeffrey D. Turk, ki je pozneje sodeloval pri knjigi, je vprašal: »Zakaj je bila Slovenija pri prehodu iz socialističnega v kapitalistično gospodarstvo uspešnejša od drugih držav?« Knjiga je rezultat študija dokumentiranega gradiva ter intervjujev s pomembnimi slovenskimi direktorji iz časa nekdaj Jugoslavije. Je plod sodelovanja štirih avtorjev različnih strok, ki so osvetlili problematiko iz humanističnega, družboslovnega pa tudi zgodovinskega in ekonomskoga vidika. (STA)

CELOVEC - Pobuda KKZ in NSKS

Župnik Poldej Zunder prejel trideseto Tischlerjevo nagrado

Letošnji
30. Tischlerjev
nagrajenec župnik
Poldej Zunder
s predsednikoma
NSKS Matevžem
Grilcem (levo)
in Krščanske
kulturne zveze
Jankom Zerzerjem

terem je obširno poročal tudi PD.

Župnik Poldej Zunder je prejel nagrado »za ves trud, ki ga je kot dušni pastor vložil v treh farah, za njegovo vsestransko kulturno delovanje, za obsežno delo z mladino in za oživitev rebrške Komende kot mladinskega centra«, je bilo poučljeno na podelitvi. »Duhovnik Poldej Zunder doseže ljudi kot kulturni človek. To se vleče kot rdeča nit skozi njegovo življenje,« je lik 30. Tischlerjevega nagrajenca čutno naznavno predstavljal slavnostni govornik Stanko Wakkounig, publicist in kulturni delavec, ki je v ponedeljek v Ljubljani prejel srebrno plaketo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Veliko osebnost nagrajenca pa sta v svojih pozdravnih besedah izpostavila tudi predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev Matevž Grilc in Krščanske kulturne zveze Janko Zerzer. Grilc je ob tej priložnosti spregovoril tu-

di o idejni oporoki kulturnika, učitelja in narodnega politika Joška Tischlerja in jo postavil v soj sedanjih narodno-političnih razmer. Za Tischlerja je dejal, da je v zgodovinsko težkih časih iskal skupne pozicije slovenske narodne skupnosti. Idejna oporoka Joška Tischlerja je slej ko prej aktualna, je dejal Grilc.

Leta 1989, ko je prejela Tischlerjevo nagrado Slovenska gimnazija, sta Krščanska kulturna zveza in Narodni svet koroških Slovencev prvič razpisala tudi govorniški natečaj. Zmagovalka letosnjega je Amina Majetić, dijakinja 7.A-razreda Slovenske gimnazije.

Glasbeno sta letošnjo jubilejno podelitev Tischlerjeve nagrade popestrila cerkveni pevski zbor iz Železne Kaple in Moški pevski zbor Valentin Polanšek z Obirskega pod vodstvom Božota Harrmannia.

Ivan Lukanc

KNJIŽEVNOST

Pahor kandidat za Nobelovo nagrado?

Tržaški pisatelj in publicist Boris Pahor je letos spet kandidat za Nobelovo nagrado. Univerza v Ljubljani, ki je Pahorju lani ob koncu leta podelila častni doktorat, je na predlog filozofske fakultete zanj vložila kandidaturo za Nobelovo nagrado za literaturo. Tako je včeraj poročal slovenski dnevnik Finance. Novinarka Marjana Vičtar je za pojasnilo vprašala rektorico Univerze v Ljubljani Andrejo Kocijančič, ki je prepričana, da bi Pahorju lahko uspel veliki met. »Če ne bi verjeli, da ima velike možnosti, ne bi šli v prijavo. Z našim predlogom izkazujemo prepričanje, da si njegovo delo zaslubi svetovno pozornost in Nobelovo nagrado.«

Podobno razmišlja tudi urednik zbirke Beletrina pri Študentski založbi Mitja Čander, kjer je pred kratkim izšla Pahorjeva avtobiografska knjiga Moje suhote. »Gre za evropsko prepoznavnega avtorja, ki izdaja knjige pri resnih založbah in se udeležuje različnih relevantnih debat po Evropi. To je prvi pogoj za kandidaturo, vendar je pri izboru za Nobelovo nagrado vedno v igri več dejavnikov. Nikoli ne gre le za kakovost literarnega dela, temveč tudi za politično odločitev švedske akademije. Nagrado v glavnem dobivajo pisatelji, ki so angažirani.«

Nobenega dvoma ni, da je Boris Pahor angažiran pisatelj, zaradi česar torej ustrezna paratemom švedske akademije, »največja ovira pa je v tem, da je nagrada leta 2002 dobil madžarski pisatelj Imre Kertész, ki piše o podobnih stvareh kot Pahor in s katerim sta se pred kratkim tudi srečala v nabito polnem pariškem gledališču Odéon,« so zapisale Finance. »Vprašanje je, ali bo švedska akademija v nekaj letih dala že drugič nagrado pričevalcu nacističnih grozot. Ni pa izključeno, saj je Pahor zelo resen kandidat,« meni Čander, ki je tudi prepričan, da bi Nobelova nagrada izrazito povečala razpoznavnost slovenske književnosti. (pd)

Slovenci na festivalu Transmediale

V Berlinu se je s performansom v Hši svetovnih kultur sinoči začel festival Transmediale, ki bo v okviru tematike Skrajni sever raziskoval včrasznežnosti pojav klimatskih sprememb kot paradigmatsko spremembo, ki pa izhodišče. Slovenijo bodo zastopali skupina Reartikulacija, tandem Leban/Kleindienst in Marko Peljhan. Otvoritveni performans Eve-line Domnitch (Minsk) in Dmitrija Gelfanda (Sankt Peterburg), ki je potekal v auditoriju Hši svetovnih kultur, ima naslov »Sonoleviton«. Skupino Reartikulacija sestavljajo Marina Gržinič, Staš Kleindienst, Sebastjan Leban in Tanja Passoni. Na Transmedialah se bo predstavila z istoimenskim projektom, ki je nastal iz precizne intervencije logike: s sodobno teorijo, kritiko, umetniškimi projektmi, aktivizmom in samoorganizacijo poseči v slovenski, balkanski in mednarodni prostor. Projekt Barons tandem Leban/Kleindienst - umetno ustvarjena blagovna znamka pitne vode - obravnavava globalni problem privatizacije vode s strani treh korporacij Suez, Vivendi in Thames River, ki so vodilne na področju privatizacije vodnih virov in vodne infrastrukture. (STA)

Od jutra do jutra.

LETNA NAROČNINA ZA 2009
SAMO ŠE DO 31. JANUARJA

Od doma do doma, od bralca do bralca.
Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009
200 evrov in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**.
Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno!
Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** -
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

DARILO ZA VSE
NAROČNIKE:
KOLEDAR 2009
ZADRUGE
PRIMORSKI DNEVNIK

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

- › na pošti na račun Št. 11943347
- › Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje
Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

GORICA - Včeraj okrog poldne zaradi slabega delovanja protipožarnega sistema

Sprožil se je alarm za evakuacijo, panika in beg iz nove bolnišnice

Zdravniki, osebje in ljudje zbežali iz stavbe, hospitalizirani pacienti ostali v sobah - Brez pojasnila

Alarm je odgnal ljudi, zdravnike in drugo osebje na parkirišče pred bolnišnico, kjer so zmanjšali na pojasnilo o dogajanju

BUMBACA

GORICA - S poslopja nove bolnišnice

Odstranjujejo azbest

Po zagotovilih zdravstvene ustanove bodo poseg zaključili v roku desetih dni

Poverjeno podjetje je s pomočjo žerjava začelo odstranjevati eternit z ograj na terasah nove bolnišnice

BUMBACA

Poverjeno podjetje je včeraj začelo odstranjevati azbest oz. eternit z ograj na stavbi nove splošne bolnišnice. Po zagotovilih vodstva zdravstvene ustanove bodo poseg zaključili v roku desetih dni.

Odkritje azbestnih plošč je pred dobrovili desetimi dnevi naredilo velik vtis v javnosti in sprožilo val kritik na račun zdravstvenega podjetja, ki se je opravičilo, da ni bilo obveščeno, polemika pa je zajela tudi občinsko upravo in posebej župana. Leva sredina je namreč zahtevala, da si župan Ettore Romoli prevzame politično odgovornost za prisotnost azbesta, ki zanikuje njegove trditve, da je poslopje bolnišnice sodobno, tehnoško opremljeno in povsem prenovljeno.

Kot znano, so eternit našli na ograjah teras na starejši stavbi v južnem delu kompleksa bolnišnice, odkritju pa je botroval občinski svetnik SKP Livio Bianchini. Bolnišnico sta si prišla ogledati tudi deželni odbornik Vladimiro Kosin in predsednik deželne vlade Renzo Tondo, ki je izjavil, da tamkajšnji azbest ni škodljiv. Kljub temu pa je dejela poskrbela, da so ga prišli čim prej odstraniti.

Alarm je včeraj sprožil paniko in beg iz nove bolnišnice. Okrog 12.15 je registriran moški glas skozi zvočnike, v italijansčini in angleščini, naenkrat začel pozivati vse, naj takoj odidejo iz poslopja skozi najbližji izhod. Gneča ljudi se je pognala iz ambulant, čakalnic in bolnišniških sob, kdor je bil v gornjih nadstropjih je ubral stopnice, med ljudmi in pacienti, ki so hiteli ven, pa so bili tudi nekateri zdravniki, bolničarji in drugo osebje. Glas iz zvočnika je še nekaj minut ponavljal poziv k evakuaciji, tako da ni nihče podvomil v alarm, nazadnje pa se je izkazalo, da je šlo za tehnično okvaro oz. za slabo delovanje protipožarnega sistema. Kdor je včeraj doživel neprijetno pustolovščino paničnega bega iz bolnišnice, pa tega tudi po vrniti v strukturo ni izvedel, saj nihče si ni prevzel skrbi, da bi pobegle seznanil z razlogi alarmata.

Poziv iz zvočnikov je bil glasen, ni bilo časa, da bi kogarkoli vprašali, kaj se dogaja, osebje ni ničesar vedelo, tako da so brez pomisljanka stekli proti izhodu. Nekatere je zagrabilo panika, druge obšla slabost, zaradi preplaha so začeli jokati, nekateri pacienti so bez ali v pižamah - vendar hospitalizirani bolni-

ki so ostali v posteljah -, v veži, pred izhodom, so naleteli na skupino bolnikov na vozičku, opazili so tudi otroka, ki je v spremstvu zapustil pediatrični oddelok z masko za vdihavanje kisika. Med begom je nekdo padel po stopnicah, k sreči brez hujših posledic. »Hiteli smo ven, nismo vedeli zakaj, pomislimo smo, da gre za vajo evakuacije, a smo misel takoj opustili, saj je bil beg paničen in neurejen, le sreča je, da se ni nihče huje ponesrečil in da nas ni zadela kap,« je povedala pobegla gospa. Nekaj sto ljudi - zdravniki in bolničarji vred - se je nazadnje znašlo na parkirišču in zvedavo čakalo, da jim bo kdor koli pojasnil, kaj se dogaja. Slišati je bilo različne hipoteze, vendar nič se ni zgodilo in nikogar ni bilo na spregled, zato so se po približno dvajsetih minutah začeli vračati v bolnišnico. Jasno jim je bilo le, da je šlo za lažni alarm.

Popoldne so v zdravstvenem podjetju povedali, da je alarm sprožilo napačno delovanje protipožarnega sistema; alarm zaradi padca pritiska v cevih bi moral opozoriti tehnično osebje na okvaro, ne pa sprožiti evakuacije. Tehniki so se takoj lotili dela, vodstvo bolnišnice pa je zagotovilo, da bo problem odpravljen.

ZAGRAJ - 72-letni Romano Meani

Umrl na ulici

Pred lekarno je bila zanj usodna nenadna slabost

Nenadna slabost ga je obšla pred lekarno v ulici Dante v Zagradu; 72-letni Romano Meani se je naenkrat zgrudil tla in umrl ob prihodu osebja službe 118.

Dogodek se je pripetil včeraj po poldne nekaj po 17. uri v središču Zagradja; moški je hodil po osrednji zagradske ulici, ko je nameraval vstopiti v lekarno Luciani, je občutil bolečino v prsih. V nekaj trenutkih je izgubil zavest, mimočodo pa so opazili njegove težave in nemudoma poklicali na pomoč. Osebje reševalne službe je takoj prihitelo na kraj. Moškega, ki se je zdravil zaradi težav s srcem, so skušali oživiti, vendar zanj ni bilo več pomoči. Meanijevi srce je nehalo biti, tako da je osebje iz bolnišnice lahko le potrdilo njegovo smrt. Ker se je dogodek pripetil na osrednji zagradske ulici, je v prometu prišlo do zastojev. Vozniki so morali znižati hitrost svojih avtomobilov med vožnjo skozi vas, tako da se je prometni zamašek sprostil le, ko so reševalci odšli s kraja dogodka. Pokojnik je bil stric zagradskega občinskega svetnika Daria Meanija.

TRŽIČ

Aretirali preprodajalca

Karabinjerji so včeraj dopoldne v Tržiču aretirali 34-letnega domaćina zaradi preprodaje prepovedanih opojnih substanc. Moškega, katerega istovetnosti niso posredovali, so prijeli pri oširku v ulici Marcelliana; njegov avto so nameravali pregledati med rednimi kontrolami prometa, ki jih tržički karabinjerji izvajajo pod vodstvom polkovnika Santeja Picchija. Moški je ob pogledu na karabinjerje odvrgel plastični zavojček skozi okno avtomobila, vendar so agenti njegovo početje opazili. Pregledali so avtomobil in se istočasno lotili iskanja zavojčka; po nekaj minutah so ga našli in ugotovili, da je v njem bilo 7 gramov heroina in metadona. Moškega so aretirali; po vsej verjetnosti je droga prihajala iz Slovenije, 34-letnik pa naj bi jo nameraval prodati na Tržičem.

ANDREA BELLAVITE

BUMBACA

Andrea Bellavite je novi direktor skupnosti Arcobaleno s sedežem v ulici San Michele, med Štandrežem in Gorico. V skupnost sprejemajo v oskrbo ljudi, predvsem mlade, ki doživljajo hudo stisko, povezano z odvisnostjo, a ne samo, saj so med drugim močno angažirani za pomoč zapornikom.

Bellavite, ki je bil zaradi županske kandidature suspendiran od opravljanja duhovniškega poklica inodeljevanja zakramentov, je poseljel poverjen za stike s Cerkvio in institucijami. Na mesto duhovnika Alberta De Nadia so ga imenovali na začetku januarja, ko so predsedniško mesto zaupali Renzu Grazianiju. 77-letni De Nadai, ustanovitelj in duša skupnosti Arcobaleno, ostaja v njej dejaven, posvečal pa se bo zlasti svoji zadolžitvi, saj je bil imenovan na celo deželne konference za prostovoljno delo v zaporih. Ravno v soboto minulega tedna je konferenca zasedala na sedežu goriške skupnosti Arcobaleno.

TRŽIČ - V tovarni Ansaldo

Delavec skoraj ob prst

V tovarni elektromotorjev Ansaldo v Tržiču se je včeraj okrog 16. ure poškodoval roko 30-letni delavec, ki je bil skoraj ob prst. Med delom v oddelku, kjer gradijo role, je postavil roko pod bat, ki mu je zmečkal prst. Moškemu so nudili prvo pomoč sodelavci, ki so takoj klicali službo 118. Posredovalo je osebje iz tržičke bolnišnice, ki je moškega prepeljalo v Pordenon. V tamkajšnji bolnišnici deluje namreč kirurški oddelok, ki je specializiran v zdravljenju rok. Na kraju nesreče je posredovala tudi policija; agenti so opravili po zakonu predvideno eksperimento, s katero bodo skušali ugotoviti vzrok nesreče. V Pordenonu so ponesrečenca sprejeli na zdravljenje s pridržano prognozo, vendar upajo, da mu bodo prst rešili. Nesreča na delu se je včeraj pripetila tudi v tržički ladjevdelnici. Zaradi nesporazuma je delavec usmeril žerjav proti varilcu in ga zadel v prst. Ponesrečenca so z zlomlj enim prstom prepeljali na zdravljenje v tržičko bolnišnico.

GORICA - Ob dnevu spomina na žrtve holokavsta svečanost in posvet

Poklonili so se deportirancem in mladini namenili opomin

Krajevni upravitelji položili venec k spomeniku pred železniško postajo - V avditoriju odprli razstavo

Praporščaki pred spomenikom deportirancem (levo); Romoli nagovarja mlade v deželnem avditoriju (spodaj)

BUMBACA

V Gorici se je včeraj poklonili umrlim v nemških koncentracijskih taboriščih, hkrati so mladini namenili opomin, da je treba skrbno negovati spomin na tragične dogodke izpred več kot šestdeset let. Osrednja svečanost je potekala pri spomeniku pred železniško postajo. Ob prisotnosti pokrajinskega odbornika Marka Marinčiča, občinskih odbornikov Fabia Gentileja, Guida Pettarina, Daria Baresija in Silvane Romano ter predstavnikov vojaških sil so spregovorili župan Ettore Romoli, prefektinja Maria Augusta Marrosu, predsednik združenja političnih deportiranov ANED Milovan Bresan in Silvino Poletto v imenu VZPI-ANPI. Predstavnika židovske skupnosti iz Trsta sta prebrala molitve v spomin na goriško južovno skupnost, ki je bila med drugo svetovno vojno v celoti odpeljana v taborišča.

Svečanosti je sledil posvet o taboriščih, ki ga je že peto leto zapored priredil šolski sindikat UIL in je bil tudi tokrat namenjen dijakom raznih goriških šol. Uvodoma je spregovoril deželni tajnik sindikata UIL Scuola Ugo Previti, nato sta mlade nagovorila župan Ettore Romoli in prefektinja Maria Augusta Marrosu, ki je izročila priznanja nekaterim bivšim deportirancem in njihovim sorodnikom; večinoma je šlo za pripadnike vojaških sil, dva prejemnika priznani pa sta bila odpeljana v Nemčijo kot civilista. Sledil je posvet, med katerim so spregovorili zgodovinar Fulvio Salimbeni, profesorica Elisabetta Loricchio in državna tajnica sindikata UIL Scuola Noemi Ranieri; zatem so predvajali muzikali, ki ga je taboriščem posvetilo siciljsko združenje »Quelli della rosa gialla«. Posveta so se udeležili tudi dijaki slovenskih tehničnih zavodov Ivan Cankar in Žiga Zois.

Dopoldne je svečanost potekala tudi pri spomeniku Ara pacis v Medeji. Skupino solarjev so nagovorili domači župan Albert Bergamin, pokrajinski odbornik Marin-

GORICA - Tassin predaval dijakom licejskega pola

Grozote iz Visca

Ob koncu ogled pretresljivih posnetkov iz koncentracijskih taborišč v Gonarsu, Visu in na Rabu

Ferruccio Tassin (zgoraj) in dijaki licejskega pola

BUMBACA

Dijaki zadnjih treh razredov licejskega pola Trubar-Gregorčič so ob Dnevu spomina na žrtve holokavsta v šolskem avditoriju prisluhnili zgodovinarju Ferrucciu Tassingu, ki jim je spregovoril o internacijskem taborišču v Visu. V vasiči nedaleč od Palmanove je namreč med letoma 1942 in 1943 delovalo eno izmed enaintridesetih koncentracijskih taborišč na takratnem italijanskem ozemlju (znotraj današnjih italijanskih meja jih štejemo šestindvajset).

Ukaz za izgradnjo taborišča v Viscu so fašistične oblasti dale decembra leta 1942. Prvotni načrt je predvideval, da bi v Viscu internirali 10.000 oseb; v resnici je taborišče sprejelo največ 4.500 ljudi, saj so ga zaradi časovne stiske zgradili v »čudežnih« (s to besedo so se višji oficirji pojavili radi hitre gradnje) dveh mesecih. Prve internirance so v taborišče vselili 20. februarja leta 1943; pretežno so bili slovenskega in hrvaškega rodu. V taborišču so vojaki hoteli predvsem, da bi interniranci drugih narodnosti čutili občutek manjvrednosti. Tassin je pri tem dijake spomnil, da se je soraštvo do Slovencev v Julijski krajini začelo pojavljati že na polovici 19. stoletja, v pravo preganjanje pa se je prelevilo z nastankom fašizma. V 18. in na začetku 19. stoletja je po Tassinoih med Slovenci in Furlani potekalo veliko izmenjav takoj na kulturnem kot na trgovskem področju. »Takratni prebivalci tega ozemlja so nekdanjo mejo izkorisčali za obogatitev obeh strani, ne pa za napihovanje sovraštva med narodnimi skupinami.«

di,« je dodal Tassin in pri tem citiral besede furlanskega pesnika Celsa Macora. Po navedbah Tassina je občina Visco pred prvo svetovno vojno pripadala avstro-oogrskemu cesarstvu in goriški pokrajini; zaradi prevelikega števila Slovencev v le-tej so Italijani leta 1915 občino Visco odvzeli goriški in jo pripojili videmski pokrajini. Taborišče Viscu je delovalo do 14. septembra leta 1943, saj so karabinjerji, ki so bili v njem nastanjeni, zbežali takoj po kapitulaciji Italije. V sedmih mesecih delovanja je v Viscu umrlo 25 ljudi; med temi so trije umrli v bolnišnici v Palmanovi. Vseh 25 mrtvih je bilo slovenskega rodu. V taborišču so zgradili tudi cerkvico, ki so jo v povojnem obdobju porušili, da bi zgradili vojaško kasarno, ki je svojemu namenu služila do leta 1996. Poleg tega je danes Visco eno redkih italijanskih koncentracijskih taborišč, ki je ohranjeno v celotni razsežnosti, saj še stoji kar dvajset barak, v katerih so bili zaprti interniranci. Na pokopališču v Viscu so Italijani v petdesetih letih prejšnjega stoletja postavili tudi eno izmed prvih tablic v spomin slovenskim žrtvam med drugo svetovno vojno.

Predavanje se je zaključilo z ogledom pretresljivih dia-positiv-posnetkov iz koncentracijskih taborišč v Gonarsu, Visu in na Rabu; prebrali so tudi pesmi Iga Grudna, ki je bil interniran v Viscu. Ravno tu je napisal ciklus Rabske pesmi, v katerih je povzel grozljive pripovedi internirancev, ki so v Visco prišli z Raba. (av)

GORICA - 240 mladih se prihodnji teden odpravlja z Vlakom spomina v Auschwitz

Sprašujejo po spominu

Višješolce bo spremljala Vilma Braini iz Štandreža - V okviru letošnje pobude bodo pozornost posvetili tudi globljemu razumevanju vojn na Balkanu

Mladi si želijo spoznati polpreteklo zgodovino in še predvsem tragedijo nemških koncentracijskih taborišč, v katerih je med drugo svetovno vojno umrlo več milijonov ljudi. Zaradi tega je bil odziv višjih srednjih šol iz goriške pokrajine na tretjo izvedbo pobude Vlak spomina tudi letos množičen, tako da se bodo prihodnji teden odpravili v Auschwitz dijaki doma vseh goriških višješolskih zavodov. Seveda bo iz vsake šole odšlo na Poljsko le nekaj predstavnikov, tako da bo goriško pokrajino v okviru skupnega 240 članske delegacije iz dežele FJK predstavljalo približno sto višješolcev; med njimi bo tudi 16 dijakov z vseh smeri slovenskega višješolskega pola.

Pobudo so včeraj predstavili na goriški pokrajini; uvodoma je spregovorila prefektinja Maria Augusta Marrosu, ki je pojavila pobudo zaradi njenega velikega vzgojnega pomena, zatem sta v imenu predstiteljev spregovorila pokrajinski odbornik Marko Marinčič in Corrado Altran. Mladi so po njunih besedah začeli spoznati zgodovino koncentracijskih taborišč v

Z leve Maria Augusta Marrosu, Marko Marinčič in Vilma Braini

BUMBACA

GORICA-NOVA GORICA - Novogoriški ŠENT in tržiško društvo Drop in

Na ulicah skupaj pomagajo odvisnikom

Ustanovi sta stik vzpostavili marca lani - Čezmejno sodelovanje bosta okrepili

Da bi skupaj pomagala odvisnikom, sta Slovensko združenje za duševno zdravje - ŠENT in društvo Nuova entrata libera - Drop in iz Tržiča stopila na pot sodelovanja. »Pred tremi leti smo odprli dnevni center v Tržiču, v katerem nudimo odvisnikom možnost, da se ogrejejo, spijejo kaj toplega, se pogovorijo s socialnimi operaterji. Med pogovori z odvisniki smo razumeli, da so mamilia v goriški pokrajini zelo razširjena, sploh pa smo že zeleli naše delovanje razširiti tudi na Gorico. Ko smo s prostovoljno dejavnostjo začeli na Goriškem, smo izvedeli, da podobne programe izvaja tudi novogoriški dnevni center za odvisnike od prepovedanih drog. Ker se v Novo Goricu odpravlja po mamilia tudi več italijanskih državljanov, smo se odločili za vzpostavitev stikov z novogoriškimi operaterji,« je v imenu tržičkega združenja Drop in povedal Luciano Capaldo med včerajšnjo predstavljivjo projekta, ki je potekala na skupnem trgu pred novogoriško železniško postajo. Po besedah Capalda so s slovenskimi socialnimi operaterji začeli sodelovati lani marca; enkrat tedensko so se skupaj z njimi odpravili na novogoriške ulice in prišli v stik z italijanskimi odvisniki, prisluhnili njihovim težavam, jim nudili nove brizgalke, sterilni pribor in jih informirali o manj tveganji uporabi prepovedanih drog.

»V letošnjem letu nameravamo sodelovanje še okrepliti,« je v imenu novogoriškega dnevnega centra pouparil Matjaž Strnad in pojasnil, kako poteka terensko delo z odvisniki. Po njegovih besedah gre za eno od ključnih dejavnosti nizkopražnih programov na področju drog, ki slonijo na konceptu zmanjševanja škode. »Ta strategija se je začela razvijati sredi osemdesetih let zaradi širjenja aidsa in drugih prenosljivih bolezni med intravenoznimi uživalci drog,« je povedal Strnad in pojasnil, da so skupaj z operaterji iz Tržiča vzpostavili stike z italijanskimi odvisniki; po njegovih besedah je treba sodelovanje še nadgraditi, saj bo lahko le kontinuirano delo z odvisniki uspešno. Po besedah Strnada vključuje terensko delo tudi zbiranje uporabljenih brizgal; lani so jih v Novi Gorici zbrali 25.000, medtem ko so razdelili 23.000 novih. Pri terenskem delu je pomembno tudi informiranje in svetovanje odvisnikov, ki imajo zatem možnost vstopiti v druge programe odvajanja od odvisnosti, če si tega želijo. »Programi zmanjševanja škode se ozirajo k realno dosegljivim ciljem, ki so vidni v zmanjšanju števila okužb in smrtnih pri-

TRŽIČ - Porast uživanja opojnih substanc med delavci

Mamila v ladjedelnici

Med dolgimi delovnimi izmenami si predvsem zaposleni pri zunanjih podjetjih pomagajo s sintetičnimi drogami

»Med delavci iz tržičke ladjedelnice narašča uživanje opojnih substanc; po mamilih posegajo predvsem zaposleni pri zunanjih podjetjih, ki morajo opravljati dolge delovne izmene in zaradi tega iščejo pomoč v drogi.« Alarm so včeraj sprožili socialni operaterji društva »Nuova entrata libera - Drop in«, ki opozarjajo, da je v Tržiču uživanje mamil vezano tudi na težke delovne pogoje in industrijskih obratih in v ladjedelnici družbe Fincantieri. Delavci, ki so zaposleni pri zunanjih podjetjih, so namreč primorani delati tudi po 12 ur na dan, saj so le-tako njihovo

plače dostojne. Da zdržijo takšne delovne ritme, nočni počitki seveda ni dovolj, pač pa morajo delavci posegati po anfetaminih in drugih stimulansih. Samo po sebi umevno je, da z uživanjem prepovedanih drog narašča tudi izpostavljenost delovnim nesrečam, zato pa operaterji iz združenja »Drop in« opozarjajo, da gre za hud socialni problem. Po njihovih besedah stojijo ob tem za preprodajo mamil kriminalne združbe, ki se v tržičkem mestu okrožju širijo tudi zaradi prisotnosti številnih delavcev iz drugih italijanskih dežel. (dr)

Včerajšnja predstavitev na trgu Evrope - Transalpini

SOVODNJE Goriška vez za Genchija

Italijanski premier Silvio Berlusconi je pred dnevi napovedal največji škandal republike in prst usmeril v Gioacchina Genchija, dolgoletnega visokega policijskega funkcionarja, izvedenega v informatiki za potrebe pravosodja (sodeloval je tudi v preiskavah zaradi smrti sodnikov Falconeja in Borsellina) in nazadnje svetovalca nekdanjega javnega tožilca v Catanzaru Luigi De Magistrisia. Po premierovih trditvah naj bi nadziral 350 tisoč ljudi in posnetke telefonskih prišlaškovanih hraili v svojem arhivu. Genchi je očitke zavrnil, zavrnil je tudi obstoj arhiva in dejal, da je zadeve v resnicni velika mistifikacija in da je tarča podligh napadov, ker je bil priča nečednim poslom nekaterih sodnikov iz Catanzara, v katere naj bi bili vpleteni podjetniki, obveščevalne službe in novinarji. Zaradi Berlusconijevih izjav in politične razprave okrog vladne reforme zakona o prišlaškovanih pa je njegovo ime že nekaj časa deležno velike medijske pozornosti.

Genchi je rojen v pokrajini Palermo, kjer živi z ženo in tremi sinovi - kot sam navaja na svoji spletni strani, na kateri vodi tudiblog znamenom »zakonite obrame« -, ravno žena pa ga je povezala tudi z Goriško. Poročen je namreč z goriško rojakinja, s Sovodenko Tanjo Hmeljak, ki je po študiju na slovenskem liceju v Gorici in pravni fakulteti odšla opravljati poklic državne tožilke in nato sodnice v Palermo.

Krpajo luknje po mestu

Delavci cestarske službe pri goriški občini so včeraj dopoldne zakrpalni luknjo na cestišču v ulici Cipriani, medtem ko so podoben poseg v prejšnjih dneh opravili v ulicah Campagna Basa, Brolo in Levada. Prejšnji teden so z asfaltom napolnili luknje v ulicah Rafut, Mazzini, Rabatta, Barzellini, Sauto, Udine, Grappate, Ariosto, IV Novembre, Magazzini, Cadora, Giustiniani in Pellico. Med številnimi vzdrževalnimi posegi gre omeniti tudi zamenjavo ploščic na korzu Verdi 63 in kock iz porfirja v ulici XXIV Maggio.

Okradli črpalkarja

Črpalkar iz Ronk je v petek zvečer doživel tativino. Med povratkom proti domu se je moški ustavil v baru, med tem pa sta tata vzlomila v njegov avto in mu prerezala dva pnevmatika. Črpalkar je opazil njuno početje in stekel iz lokal, ne da bi ju uspel ujeti. Tatova sta zbežala s torbama, v katerih je bilo nekaj divjačine in salam; verjetno sta mislila, da je bil v torbah dnevni zaslužek bencinskega servisa, ki ga je iz previdnosti črpalkar imel pri sebi.

Sindikat brez izjav za javnost

V ponedeljek je v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica potekala seja sindikata Glosa, Sindikata kulture Slovenije, v katerega je v gledališču včlanjenih 39 od skupno skoraj 80 zaposlenih. Kot je včeraj povedal Borut Bašin, predstavnik za stike z javnostjo v SNG Nova Gorica, je sindikat na seji obravnaval poročilo o delu v letu 2008 in aktualno problematiko, povezano z razrešitvijo umetniškega vodje Primoža Beblerja. Bašin je pojasnil tudi, da so se v sindikatu odločili, da ne bodo dajali nobenih izjav za javnost, ampak bodo vse postopek peljali tako, kot je to predpisano po internih aktih, oziroma, da bodo zadeve reševali znotraj prisotnih organov hiše. (nn)

Danes ne bo stavke

Predstavniki delavcev v Elektru Primorska in vodstvu družbe so v ponedeljek dosegli kompromisne rešitve za vse tri stavkovne zahteve - glede dežurstev, pripravljenosti na domu in 9,5-odstotnega dviga plač. Sindikat v družbi je tako preklidal za danes napovedano stavko. Uprava je sicer ponudila 2-odstotno zvišanje plač.

Cronenberg v Doberdobu

Drevi ob 20.30 bodo v Modra's galeriji društva Jezero v Doberdobu predvajali zadnji Cronenbergerjev film »La promessa dell'assassino«. Tragična smrt najstnike spodbudi porodničarko Anno, da s pomočjo pokojničnega dnevnika skuša odkriti sorodnike dekletovega dojenčka. Ob iskanju razlag v ruščini napisane dnevnika se njene poti prekržajo z brezkompromisno rusko mafijo. V filmu igrajo v glavnih vlogah Viggo Mortensen, Naomi Watts in Vincent Cassel.

NOVA GORICA - Danes prireditev ob 60-letnici Goriške knjižnice Franceta Bevka

Jubilej s porastom članstva

V zadnjih letih vsako leto po 1.500 novih članov - Uredili so tudi atrij s klopmi in vodometom, ki bo bralcem na voljo, ko se malo otoplji

Direktor Boris Jukić in hrbitna stran novogoriške knjižnice, kjer bo, ko bo topleje, zaživel atrij

FOTO N.N.

V novogoriški knjižnici se bo danes ob 18. uri začela kulturna prireditev ob 60-letnici Goriške knjižnice Franceta Bevka, ki je bila ustanovljena 18. januarja 1949 kot Okrajna študijska knjižnica s sedežem v Šempetru. 1. maja 1953 je bila prvič odprta za javnost, v letu 1954 pa je dobila prvega strokovnega sodelavca. Leta 1959 se je preselila v stavbo Skupščine Nova Gorica, devet let kasneje pa v nove prostore v trgovskem centru. Leta 1970 se je preimenovala v Goriško knjižnico Franceta Bevka. Petnajst let kasneje se je knjižnica preselila v ulico Gradnikove brigade, 8. februarja 2000 pa je bilo svečano odprtje sodobne Goriške knjižnice Franceta Bevka, ki je locirana med stavbo novogoriške občine in gledališčem.

V knjižnici, na katero bi lahko bila ponosna še precej večja mesta od Nove Gorice, je kar 6.177 kvadratnih metrov brutno notranjih površin, investicijska vrednost projekta, ki sta ga zasnovala arhitekti Vojteh Ravnikar in Robert Potokar pa je znašala sedem milijonov evrov. V goriški knjižnici, ki jo od aprila 2002 vodi direktor Boris Jukić, je trenutno 38 zaposlenih. Po Jukićevih besedah sodi novogoriška knjižnica med večje v Sloveniji, saj ima skupaj okrog 450 tisoč enot, samo knjig pa je okrog

370 tisoč. S tem se postavlja ob bok ljubljanski mestni knjižnici ter mariborski in celjski knjižnici, vse ostale po Sloveniji imajo vsaj 50 do 100 tisoč enot manj. Pojasnil je še, da beležijo vsako leto približno 1.500 novih članov. »V letu 2007 smo imeli okrog 14 tisoč aktivnih članov, t.o se pravi takih, ki so se vsaj enkrat v letu oglašili v knjižnici; vsakodnevno novogoriško knjižnico obišče okrog tisoč ljudi,« je še povedal Jukić. Glede šestdesetletnice je pojasnil, da nameravajo letos izdati kar nekaj brošur o knjižnici oziroma njeni zgodbovini in arhitekturi.

Do jeseni bo izsel tudi nov knjižnični zbornik, v katerem bo podrobnejše obdelanih zadnjih deset let delovanja ustanove. V zvezi z današnjo prireditvijo je Jukić povedal, da bo potekala v atriju za knjižničnim poslopjem, kjer so uredili nekaj klopi in vodomet, kar bo bralcem v toplejih dnevih, ki se nezadržno bližajo, pripravilo posebno bralno atmosfero. Ob tej priložnosti bo postavljena priložnostna razstava o zgodovini knjižnice, direktor za ložbe Educa Štefan Krapše pa bo predstavil knjižni projekt založbe Evropski literarni utrinki. Za glasbeni program bosta poskrbeli David Šuligoj (kitara) in Doris Kodelja (flavta), zbrane bo nagovorila tudi podžupanja Darinka Kozinc. (nn)

GORICA - Predstavitev v galeriji Ars V zbirki pol stoletja poezij Zore Tavčar

Žarenje je naslov knjižice, ki je ob izteku leta 2008 izšla pri Goriški Mohorjevi družbi. Gre za zbirko oz. antologijo poezij Zore Tavčar, ki je po svojem literarnem in kulturnem delovanju dobro poznana tako v zamejstvu kot v Sloveniji, saj je njena življenjska pot razpeta med rodno Loko pri Zidanem mostu in Trstom ali bolje Općinami, kjer si je z možem Alojzem Rebulo ustvarila družino; možu tudi posveča to knjigo v zahvalo za »pol stoletja ljubezni«. Izbor pesmi se nanaša na obdobje od leta 1947 do leta 2007, avtorica, ki je pred kratkim slavila 80-letnico življenja, pa ta življenjski lok prikaže v nekakšnem modernem »feedbacku«. V prvem delu, ki nosi naslov Žarenje, so objavljene novejše pesmi, v drugem delu Iz mlajših dni pa sežejen pogled nazaj, v ustvarjalnost mladostnih let. V njeni zgodnji poeziji so zajeti motivi iz zasavske pokrajine in Tržaškega kraša ter obale, prežeti z ljubezensko tematiko. Z zbirko Žarenje odstira avtorica najbolj intimno plat svojega ustvarjanja, saj se bogastvo njene notranje podobe najbolj izraža ravno v pesmih, je zapisal izdajatelj.

Predstavitev bo danes ob 17. uri v galeriji Ars na Travniku v Gorici; ob avtorici in založniku bo sodelovala Tatjana Rojc.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo danes in v četrtek, 28. in 29. januarja, ob 20.45 bo gledališka predstava Carla Goldonija »Trilogia della villeggiatura« v režiji Tonija Servilla; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v četrtek, 29. januarja, ob 20.45 bo nastopila Akademija Mozartovega orkestra Claudia Abbada; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/A (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

NIZ VESELOIGER LJUBITELJSKIH ODROV ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH: v četrtek, 29. januarja, ob 20.30 bo predstava Kaj bodo rekli ljudje Branislava Nušiči v izvedbi dramskega odsega PD Štandrež; v soboto, 31. januarja, bo predstava Gospodinčna Papillon v izvedbi dramskega odseka SKPD Mirko Filej - Oder 90; predstav bosta v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž: v soboto, 7. februarja, ob 16.30 bo predstava »La leggenda di coniglio Volante« skupine De Bastiani/Puche; informacije med 10. in 12. ter med 15. in 16.30 v uradilih CTA v Gorici (tel. 0481-537280).

Uprava

Primorskega dnevnika

v ul. Garibaldi 9

v Gorici bo

**V PETEK,
30. JANUARJA 2009,
ZAPRTA**

NOVA GORICA Istrske štorije in štorjice

V okviru ciklusa Art sredica bosta v mali dvorani novogoriškega Kulturnega doma drevi ob 20.15 nastopila dramska igralka Nevenka Vrančič in harmonikar Jure Tori. »Vzor mi je bilo pripovedovanje zgodb ob kmečkih opravilih, prirejeno za današnji krog poslušalcev v mestu, ki je vajeno tudi gledališča in koncertov,« je o gledališkem projektu Zlato zelje povedala Nevenka Vrančič, ki ga je pripravila ob praznovanju 30-letnice svojega umetniškega delovanja. Vrančičeva, ki je publiku poznana po kratkih, in intenzivnih vlogah v predstavah SNG Nova Gorica, je projekt pripravila po besedilu Marjana Tomšiča in Nelde Štok-Vojska. Ob prijetni glasbi harmonikarja Jureta Torija bodo v svoji prekaljenosti, veselju in žalosti zaživeli čarobni liki iz istrskega štorij Šavrinka Plavka, Začarana hiša, Cigan v vrag ter Zavojon, mineštra, Šmarska cesta. (nn)

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Italians«.
Dvorana 2: 17.50 - 21.10 »Australia«.
Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Milk«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Italians«.
Dvorana 2: 17.50 - 21.10 »Australia«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.00 »Viaggio al centro della terra«.
Dvorana 4: 17.30 »Beverly Hills Chihuahua«; 20.00 - 21.45 »Il bambino con il pigiama a righe«.
Dvorana 5: 18.00 »Yes Man«; 20.10 - 22.15 »Sette anime«.

Razstave

V GALERIJI DRŽAVNE KNJIŽNICE v ulici Mamelj v Gorici je na ogled mednarodna slikarska razstava Terpictura; do 6. februarja od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici bo v petek, 30. januarja, ob 18. uri odprtje skupinske razstave del naštalih na mednarodni likovni koloniji Monošter 2007 na Madžarskem.

V PALAČI ATTEMS PETZENSTEIN V GORICI je na ogled razstava slik in risb Italica Brassa na temo prve svetovne vojne; do 15. februarja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

V POSLOVNEM CENTRU HIT (Delpinova 7a) v Novi Gorici je na ogled razstava del Alessandre Lazzaris in Giorgia Valvassorija; do 30. januarja vsak dan med 10. in 19. uro.

V PROSTORIH KRAJEVNE SKUPNOSTI NOVA GORICA na Erjavčevi ulici je na ogled fotografksa razstava Pretegrana železna cesta; do 31. januarja vsak dan med 9. in 15. uro (ob sobotah, nedeljah in praznikih samo po predhodnem naročilu).

Koncerti

SOVODENJSKA POJE 2009 bo v nedeljo, 1. februarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah; revijo prireja domače kulturno društvo.

Šolske vesti

VPISOVANJE V OTROŠKE VRTCE IN V PRVI RAZRED OSNOVNE ŠOLE bo potekalo na ravnateljstvu v ul. Brolo 21 v Gorici od 2. do 28. februarja od ponedeljka do petka med 11. uro in 13.30, ob sobotah med 11. in 12.30, ob torkah in sredah tudi med 15. in 17. uro. Predstavitev šolske ponudbe bodo potekale danes, 28. januarja, v Štandre-

GORIŠKI PROSTOR

žu (vrtec ob 17. uri, OŠ ob 18. uri) in Pevmi (vrtec ob 16. uri in OŠ ob 17. uri); informacije na tel. 0481-531824.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V UL. BROLO V GORICI sporoča dneve odprtih vrat v vrtcih. Danes, 28. januarja: ul. Brolo od 10.30 do 11.30, ul. Max Fabiani od 10. do 11. ure in Krmin od 10. do 11. ure. V četrtek, 29. januarja: Števerjan od 10. do 11. ure. V petek, 30. januarja: Pevma od 10. do 11.30 in Štandrež od 10.15 do 11.45.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V UL. BROLO V GORICI sporoča dneve odprtih vrat na osnovnih šolah: Plešivo danes, 28. januarja, od 8.35 do 9.20; Števerjan danes, 28. januarja, od 8.30 do 10. ure; ul. Brolo danes in jutri, 28. in 29. januarja, od 8.30 do 9.30; Štandrež jutri in v petek, 29. in 30. januarja, od 8.30 do 9.30; Pevma v petek, 30. januarja, od 8.30 do 10. ure.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da bo vnovjanje v prve letnike vrtec in prve razrede osnovne šole potekalo na tajnosti v Doberdobu, trg Sv. Martina 1, od 2. do 28. februarja. Uradni so odprtji od ponedeljka do četrtnika med 7.45 in 9.45, ob petkih med 11. uro in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 9.45, ob sredah popoldne med 15. in 16. uro (tel. 0481-78009).

SVOLENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE V GORICI vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v petek, 13. februarja, od 17. do 19. ure v višješolskem centru v ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore.

SDGZ v sodelovanju s SDZPjlem prireja dvomesečni tečaj uporabe informativnih mrež kot sredstvo raziskovanja in informiranja. Začel se bo v februarju, trajal bo skupno 20 ur (4 ure teorije, 16 ur prakse) in bo potekal na sedežu Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje na korzu Verdi v Gorici, kjer tudi sprejemajo prijave (tel. 0481-81826). Na razpolago je še nekaj mest.

SDZP vpisuje na tečaj angleščine osnovna stopnja A2 (72 ur, 72 evrov) in nadaljevalna stopnja B1 (120 ur, 120 evrov); informacije na tel. 0481-81826 in na go@sdzpi-irsip.it.

SDZP vpisuje na tečaj informatike za pripravo na osnovni ECDL (72 ur, cena 72 evrov); tečaj bo potekal ob ponedeljkih in sredah od 18. do 21. ure; informacije na tel. 0481-81826.

Izleti

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA

vabi v nedeljo, 1. februarja, na zimsko turo Forca del Vallone (2.180 m) - zahodne Julisce Alpe. Zelo zahtevna pot z višinsko razliko 1.190 m, izhodišče na nadmorski višini 990 m - most za Bele vode (pot za kočo Brunner). Obvezna zimska oprema za visokogorje, prevoz z osebnimi vozili. Sestanek z udeleženci v društvenih prostorih (Bazovška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030) bo v četrtek, 29. januarja, ob 18. uri. Vodita Stanislav Jambanček in Hedviga Lesica.

POTOVANJE V JUŽNO TURCIJO IN NA CIPER po poteh sv. Pavla bo od 20. do 29. aprila; informacije na upravi Novega glasa v Gorici (tel. 0481-533177), v uredništvu v Trstu (tel. 040-365473) in na tel. 040-229166 (Jože Markuž).

Obvestila

SPDG - SMUČARSKI ODSEK

obvešča, da se bodo 1. in 8. februarja nadaljevali smučarski tečaji na Žlebeh (Nevejsko Sedlo) po ustalenem urniku. Avtobus odpotuje ob 7. uri s parkirišča pred razstaviščem Espomego.

AKCIJO CEPLJENJA LISIC je zdravstveno podjetje izvedlo na območju vseh občin goriške pokrajine. Po gozdovih in poljih so nastavili 4.700 vab s cepivom, ki ni nevarno za domače in divje živali, ljudje pa se vab ne smejo nikarotikati. Če pride cepivo v stik s služnico ali svežo rano, je potrebno to mesto dobro izprati in ga umiti z milom ter se nemudoma odpraviti na oddelek za prvo pomoč goriške ali tržiške bolnišnice. Ob poteh in stezah, kjer so vabe nameščene, so postavljeni rdeči letaki z informativnim obvestilom. Do 9. februarja mora biti gibanje psov

in mačk omejeno. Pse, ki se bodo proti sprehajali po območjih s cepivom, bodo prepeljani v goriški pesjak.

DRUŠTVO KARNIVAL vabi skupine in društva, ki bi rada sodelovala na pustni povorki v nedeljo, 22. februarja, naj kličete na tel. 0481-882119 ali naj pišejo na naslov elektronske pošte info_karnival@yahoo.com. Društvo prireja tudi delavnico za oblikovanje pustnih mask v štirih srečanjih in bogato loterijo; srečke so že v prodaji. Pustovanje v Sovodnjah bo trajalo tri dni in se bo začelo v petek, 20. februarja, s plesom v pokritem šotoru ob glasbi skupine New York. V soboto, 21. februarja, bo nastop skupine Kingston, v nedeljo, 22. februarja, pa bo po pustni povorki nastopila skupina The Maff.

RIBIŠKI ZAVOD ETP goriški okoliš št. 1 prireja v nedeljo, 8. februarja, čistilno akcijo na bregovih reke Soče od državne meje do pevmskega mosta. Zbirališče bo na parkirišču pevmskega parka ob 08.30. Na prireditve so vabljena vsa društva in vsi ljubitelji čiste narave.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško prireja družabnost na Valentino, 14. februarja, z začetkom ob 18. uri v kmečkem turizmu v Prvacini. Poskrbljeno bo za dobro večerjo in glasbo v živo. Vpisujejo običajni posverjeniki.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo danes, 28. januarja, zasedal deželni svet SSO v dvorani pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.

SCGV EMIL KOMEL sklicuje redni občni zbor v petek, 30. januarja, ob 16. uri v prvem sklicanju in ob 17. uri v drugem sklicanju v sejni sobi Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

KD OTON ŽUPANČIČ obvešča, da se v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu nadaljujejo glasbena srečanja Odraščajmo z glasbo vsako sredo med 16. in 17. uro za otroke od 3. do 4. leta starosti, med 17. in 18. uro za otroke od 5. do 7. leta starosti; informacije na tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta).

KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža zbirata prijave za sodelovanje pri pustnih prireditvah. Kdor želi imeti pustno oblike in se v njej poditi ob pustnem vozu, naj kliče na tel. 338-7956855 (Erika).

KNJIZNIČICA DAMIR FEIGEL na Verdijem korzu v Gorici je odprta od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro.

OBČINSKA KNJIZNIČICA V DOBERDOBU</b

ZDA - Prvi mednarodni stiki novega ameriškega predsednika

Obama po telefonu poklical Medvedjeva, Sarkozyja in Merklovo

Z Medvedjevom je govoril o izboljšanju odnosov, z Merklovo in Sarkozijem pa o aktualnih problemih

WASHINGTON/MOSKVA - Ameriški predsednik Barack Obama se je v ponedeljek po telefonu pogovarjal z ruskim kolegom Dmitrijem Medvedjevom, francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozijem in nemško kanclerkom Angelom Merkel. Z Medvedjevom je govoril o izboljšanju odnosov med Washingtonom in Moskvo, z Merklovo in Sarkozijem pa o aktualnih problemih.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, so v Moskvi po pogovorih sporočili, da sta Obama in Medvedjev govorila o tem, kako izboljšati odnose med ZDA in Rusijo. Državnika sta se strinjala, da je nujen konstruktiven pristop do reševanja odprtih vprašanj in se zavzela za čim prejšnje srečanje, so sporočili iz Kremlja, vendar datuma srečanja niso navedli.

S francoskim predsednikom pa se je Obama po navedbah Elizejske palače pogovarjal o "njapomembnejših vprašanjih v mednarodni skupnosti". Pri tem sta izpostavila svetovno gospodarsko krizo, glede katere sta obe strani priporavljeni na tesno sodelovanje, še posebej v luči prihodnjega vrha skupine 20 najrazvitejših in hitro razvijajočih se držav G20, ki bo 2. aprila v Londonu.

Sarkozy je pozdravil "pogumne ukrepe" novega ameriškega predsednika, pri čemer je izpostavil zaprtje zapora za osumljene terorizma v Guantanamu na Kubi, Obama pa je izrazil zadovoljstvo nad prizadevanji Francije za rešitev krize v Gazi. Napovedal je še, da bo njegov posebni odposlanec za Blížnji vzhod George Mitchell med svojo prihodnjo turnejo obiskal tudi Pariz. Sarkozy je še pozdravil načrte Obame za oblikovanje nove strategije glede Afganistana, ki bi bila obenem vojaška, gospodarska in politična. Ob tem mu je zagotovil, da bo Francija pri tem ostala trdna zaveznica ZDA. Kot je v sporočilu za javnost, ki ga povzema AFP, še zapisal urad francoskega predsednika, da je pogovor trajal približno pol ure.

Iz Berlina so medtem sporočili, da sta novi ameriški predsednik in nemška kanclerka v prijateljskem pogovoru izpostavila predvsem gospodarsko in finančno krizo, pri čemer sta se strinjala, da bo krizo moč premostiti le s temnim sodelovanjem. Obama in Merklova sta govorila tudi o prihodnjem vrhu zvezne Nato, Afganistanu, Blížnjem vzhodu in podnebnih spremembah. (STA)

ZDA - V pogovoru za televizijo Al Arabija

Obama poziva muslimanski svet »k novemu partnerstvu«

Ameriški predsednik Barack Obama med intervijem za televizijo Al Arabija

ANSA

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je pozval muslimanski svet k "novemu partnerstvu in medsebojnemu spoštovanju". "Amerika ni vaš sovražnik," je dejal Obama v pogovoru za televizijo Al Arabija, prvem po zaprisegi prejšnji teden. Palestince in Izraelce je pozval, da je čas za vrnitev za pogajalsko mizo, ponudil pa je tudi roko Iranu.

"Včasih delamo napake in nismo popolni. Vendar pa, če pogledate nazaj, Amerika ni bila rojena kot kolonialna sila in ni razloga, da ne bi obnovili partnerstva, ki sta ga imela Amerika in muslimanski svet pred 20 ali 30 leti," je dejal ameriški predsednik in spomnil, da je tudi sam odraščal v muslimanskem svetu v Indoneziji in da so ga tudi poti po muslimanskih državah prepričale, da imajo ljudje ne glede na vero podobna upanja in sanje.

Obama je napovedal še, da bo muslimanski svet nagovoril tudi iz prestolnice kake muslimanske države, kot je to napovedal že med pred-

volilno kampanjo. "Uresničili bomo moje zaveze, da se bomo bolj učinkovito približali muslimanskemu svetu, da ga bomo bolje slišali in ga tudi bolje nagovorili," je še dejal Obama za arabsko televizijo.

Prav tako je pozval Palestince in Izraelce, naj se vrnejo za pogajalsko mizo. Napovedal je, da bo v naslednjih mesecih predstavljal splošne okvire politike do Irana. "Kot sem že dejal v svojem inauguracijskem govoru, če bodo države, kot je Iran, razklenile svojo pest, potem mu bomo tudi mi podali roko," je dejal ameriški predsednik. "Zelo pomembno je, da v odnosih z Iranom izkoristimo vsa orodja ameriške moči, vključno z diplomacijo," je dodal.

Pri tem je sicer nova ameriška veleposlanica pri Združenih narodih Susan Rice napovedala, da bodo ZDA za Iran uporabljale tudi neposredno diplomacijo. Obamov tiskovni predstavnik Robert Gibbs je kasneje v Washingtonu dejal, da je Riceova le potrdila to, kar je znano, in sicer, da bodo ZDA uporabile vse elemente nacionalne moči za ukvarjanje z iranskim jedrskim programom. (STA)

z Evropsko unijo, Rusijo in vsemi arabskimi državami v regiji uspelo doseči pomemben napredok," je še menil.

Ponudil pa je tudi roko Iranu in režimu v Teheranu pozval, naj "razkleni pest". Napovedal je, da bo v naslednjih mesecih predstavljal splošne okvire politike do Irana. "Kot sem že dejal v svojem inauguracijskem govoru, če bodo države, kot je Iran, razklenile svojo pest, potem mu bomo tudi mi podali roko," je dejal ameriški predsednik. "Zelo pomembno je, da v odnosih z Iranom izkoristimo vsa orodja ameriške moči, vključno z diplomacijo," je dodal.

Pred tem je sicer nova ameriška veleposlanica pri Združenih narodih Susan Rice napovedala, da bodo ZDA za Iran uporabljale tudi neposredno diplomacijo. Obamov tiskovni predstavnik Robert Gibbs je kasneje v Washingtonu dejal, da je Riceova le potrdila to, kar je znano, in sicer, da bodo ZDA uporabile vse elemente nacionalne moči za ukvarjanje z iranskim jedrskim programom. (STA)

ŠVICA - Danes se bo pričel tradicionalni Svetovni gospodarski forum

Letošnji forum v Davosu o svetovni gospodarski krizi Med gosti premiera Wen Jiabao in Vladimir Putin

Švicarski predsednik Hans-Rudolf Merz je sinoči sprejel kitajskega premierja Wen Jiabaa

ANSA

DAVOS - V mondenem švicarskem smučarskem središču Davos se bo danes začelo srečanje Svetovnega gospodarskega foruma (WEF). Rdeča nit tokratnega srečanja bo oblikovanje sveta po koncu gospodarske krize. Davos bo sicer letos manj zvezdniški kot v preteklih letih - srečanja se ne bosta udeležila ne Bono ne Angeli na Jolie.

Foruma, ki bo potekalo do 1. februarja, se bo udeležilo približno 2500 političnih in gospodarskih voditeljev ter predstavnikov civilne družbe, med katerimi bodo številni igralci, pisatelji, oblikovalci in arhitekti. Toda letos v Davosu ne bo frontmana irske glasbene skupine U2 Bona Voxa in ameriške igralke Angeline Jolie, ki sta se v preteklih letih redno udeleževala srečanja.

Ob številnih svetovnih voditeljih in finančnih ministrih je v Davosu pričakovati tudi predstavnike nekaterih najpomembnejših svetovnih podjetij, čeprav organizatorji menijo, da bo slednjih bistveno manj kot v preteklih letih, saj se prav zdaj ukvarjajo z blaženjem posledic krize. "Se vedno smo globoko v krizi, to je treba

priznati," je povedal ustanovitelj foruma Klaus Schwab, ki tokrat poteka že 39. "Toda že zdaj je treba pomisliti, kako bomo oblikovali svet po koncu krize, saj gre za

transformacijsko krizo in svet bo po njej nedvomno drugačen."

Tiskovni predstavnik WEF Mark Adams je prepričan, da bo letošnje sreča-

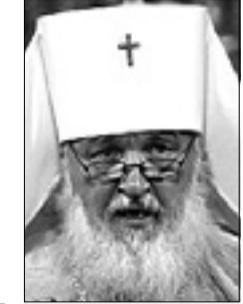
nje v Davosu potekalo v drugačnem vzdušju kot v preteklosti. "Prepričan sem, da bo vzdružje letos drugačno, predvsem v smislu, da resnično moramo nekaj storiti. Predvideni je približno 230 delavnic," je pojasnil Adams. Svetovna gospodarska kriza, do katere je prišlo zaradi sesutja ameriškega trga hipotekarnih posojil, je glavna tema foruma. Beseda pa bo tekla tudi o energetiki, klimatskih spremembah, prosti trgovini in razvojnih pomočeh.

Udeležence bo med svetovnimi voditelji prvi nagovoril kitajski predsednik vlade Wen Jiabao, sledil pa bo govor ruskega premierja Vladimira Putina. Srečanja v Davosu naj bi se udeležili tudi britanski premier Gordon Brown, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, nemška kanclerka Angela Merkel, japonski premier Taro Aso in mehiški predsednik Felipe Calderon.

V Davos pa ne bo pripravil novi ameriški predsednik Barack Obama. Nova ameriška administracija bo v švicarski letovišči poslala le enega od Obamovih svetovalcev. Bodo pa na srečanje WEF pri-

RUSIJA

Kiril novi patriarh

PATRIARH KIRIL

MOSKVA - Metropolit Smolenska in Kaliningrada Kiril je bil včeraj izvoljen za novega patriarha ruske pravoslavne cerkve. Kiril, ki bo na položaju nasledil decembra lani umrlega Alekseja II., je prejel 508 glasov od 701 udeležence splošnega zборa ruske pravoslavne cerkve.

62-letni Kiril, ki bo kot 16. patriarh ruske pravoslavne cerkve ustoličen v nedeljo, je bil izvoljen v prvem krogu glasovanja. Za položaj se je potegoval še metropolit Klement, beloruski metropolit Filaret pa se je tik pred glasovanjem umaknil in podprt Kirila, ki je po smrti Alekseja II. začasno vodil rusko pravoslavno cerkev.

Glasovanje je trajalo štiri ure, iz volilne skrinice pa so potegnili 700 lističev. Od tega jih je bilo 677 veljavnih, 23 pa neveljavnih. Izvolitev je naznaniilo 16 udarcev velikega carskega zvona v katedrali Kristusa odrešenika v Moskvi. Kiril je velen za favorita, saj je v nedeljo v prvem krogu glasovanja v zboru više duhovščine prejel več kot 60 odstotkov glasov, s podporo metropolita Filareta pa je imel zmago tako rekoč že zagotovljeno.

Pred tokratnim izborom novega patriarha, prvem pa razpadu Sovjetske zveze, je bila v Rusiji prava medijska gonjava proti metropolitu Kirilu in Klementu. Metropolitu Kirilu so mediji očitali zlorabe v 90. letih prejšnjega stoletja, ko je bila ruska pravoslavna cerkev oproščena davka na alkohol in cigarete.

Kirilovi privrženci so medtem konzervativnega metropolita Klementa obtoževali, da je v koncu ruske pravoslavne cerkve, ki je včeraj volil novega patriarha, namestil svoje ljudi in da je preveč prijazen do katoličanov. Nobeden od metropolitov obtožb ni komentiral.

Patriarhu Alekseju II., ki je umrl 5. decembra lani, star 79 let, je po več desetletjih represije nekdanje Sovjetske zveze uspelo ponovno vzpostaviti avtoritet ruske pravoslavne cerkve. Veljal je za osebo s karizmo, ki ga je odlikovalo prijazno izražanje in moralna avtoriteta med milijoni russkih vernikov. (STA)

potovali številni predsedniki centralnih bank po svetu, med drugim predsednik ameriške centralne banke federal Reserve Ben Bernanke. Za varnost bo skrbelo na stotine policistov in približno 5000 vojakov. Stroški varovanja se bodo povzpeli na okoli sedem milijonov dolarjev.

Kot vsako leto so antikapitalistične in antiglobalistične skupine tudi za letos napovedale številne demonstracije proti srečanju v Davosu. Tamkajšnje oblasti jim zaenkrat niso dale dovoljenja za demonstracije, v Ženevi pa so demonstracije preprečili. Kljub temu se bo nekaj posameznikov zagotovo podalo na ulice.

Vzopredno z WEF pa se je v brazilskem mestu Belem včeraj začel Svetovni socialni forum, na katerem bo govorila prav tako o krizi. Forum prav tako poteka do nedelje, med pomembnejšimi gosti pa velja izpostaviti pet latinskoameriških predsednikov: brazilskega Luiza Inacia Lula de Silve, bolivijskega Evarista Correia, venezuelskega Huga Chaveza in paragvajskoga Fernanda Lugo. (STA)

NOGOMET - Drevi 21. krog v A-ligi

Inter in Catania brez trenerjev na klopi

Mourinho in Zenga diskvalificirana - Medsebojni spopadi najslabših za obstanek

Del Piero (levo)
danes v Vidmu
proti Udinešu ne
bo igral. V konici
napada ga bo
zamenjal Iaquinta

ANSA

nie usoden. Marino naj bi tokrat zaujal trojici napadalcev Pepe-Quagliarella-Di Natale, a največje težave imajo Furlani in obrambi (z 32 prejetimi golji četrta najslabša obramba prvenstva). Po dolgem času je na seznamu igralcev Juventus »na razpolago« tudi David Trezeguet. Danes bo francoski napadalec dobil mesto na klopi za rezerve, saj je še daleč od najboljše forme, vendar pa v Vidmu nepričakovano ne bo igral del Piero, ki ga je trener Ranieri pustil doma skupaj z Zanettijem.

Milan bo na San Siru gostil Genoo, ki je črnordečim za petami. S prihodom Beckhama in potrditvijo Kakaja igra Milan zelo učinkovito, tokrat pa naj bi v začetni postavi dobil mesto tudi Ronaldinho, ki je bil zadnje čase nekoliko na robu dogajanja. Gasperini je še v dvomu, če zaupati Militu že od prve minute, ne glede na to pa se trener gostov ne bo odrekel dokaj napadnih igri, ki je Genoo pripeljala do četrtega mesta.

Zelo pestro bo tokrat na dnu razpredelnice, saj sta na sporednu dvobojo med štirimi »najslabšimi« ekipami. Torino zamenjava trenerja ni zelo koristila, bomo videli, če bo povratak Orlandija na klop Reggine (Pillonova vladavina je trajala le 40 dni) imel bolj blagodejne učinke. Chievo pa bo na Bentegodiju gostil Lecce. Z zmago bi Di Carlovo moštvo prehitelo neposrednega tekmeča v boju za preživetje. (I.F.)

DANAŠNJI SPORED (ob 20.30): Atalanta - Bologna, Cagliari - Siena, Catania - Inter, Chievo - Lecce, Fiorentina - Napoli, Milan - Genoa, Roma - Palermo, Sampdoria - Lazio, Torino - Reggina, Udinese - Juventus.

Triestina: Odšel Piangerelli

Kot je bilo pričakovati je Triestino včeraj zapustil vezni igralec Triestine Lugii Piangerelli, ki v klubu ni bil zadovoljen s svojim statusom rezerve. Sezono bo nadaljeval v Ceseni. Triestina ga je nadomestila s Claudiom Paganijem (letnik 1986), dosedanjim članom Cagliarija.

Izid ponedeljkove teKme: Ancona - TrevisO 2:1.

TENIS Đoković jezen na organizatorje

MELBOURNE - Srbskemu teniškemu asu Novaku Đokoviću v novi sezoni ne gre prav nič po načrtih. Po spopletelem turnirju v Brisbanu so mu zdaj zagodili še organizatorji odprtga prvenstva v Melbournu, češ da niso upoštevali njegove želje in prestavili dvobaža na ranj ustrenejši termin. V Brisbanu, kjer je že v prvem krogu po dveh nizih izgubil proti Latviju Ernestu Gulbisu, ki je na teniški jakosti lestvici šele na 53. mestu, je muhasti Đoković valil krivdo na lopar, za včerajšnji izgubljeni dvoboj proti sedmemu nosilcu Andyju Roddicku v Melbournu (7:6 (3), 4:6, 2:6, 1:2) pa krivi organizatorje odprtga prvenstva Avstralije.

Srbski teniški zvezdnik, ki ne bo ponovil lanske pravljice, ko je prav v državi »tam spodaj« slavil zmago na prestižnem Australian Opnu, tako organizatorjem prvenstva očita, da mu niso dovolili, da bi igral v ranj ustrenejšem večernem terminu in je zaradi izčrpnosti predal dvoboj, ker ni več mogel prenašati hude vročine in je bil povsem izčet po prejšnjem obračunu s Ciprčanom Marcosom Bagdatisom. Ta je proti Srbu klonil šele po štirih nizih.

»Na igrišču je zgala huda vročina s temperaturo zraka več kot 40 stopinj Celzija, ki me je povsem izčrpala. Poleg tega pa si še nisem opomogel od prejšnjega nočnega dvobaža. Samoumevno bi bilo, da bi zaradi takšnih okoliščin organizatorji prestavili dvoboj na večerni termin, a tega niso naredili,« je bil jezen Đoković po koncu obračuna z Roddickom. »Očitno televizija postavlja pravila,« je modroval teniški zvezdnik. Srb v zgodnji fazi dvobaža sicer ni kazal znakov utrujenosti. Na začetku tretjega niza pa je prvič zahteval zdravniški odmor, kasneje pa se je po novem pogovoril z zdravniškim osebjem odločil za predajo.

Poleg Roddicka se je v polfinalu z gladko zmago proti Argentincu Juanu Martinu del Potru uvrstil drugopostavljeni Švicar Roger Federer. Končni izid je bil 6:3, 6:0 in 6:0. Zdaj ga le še dve zmagi ločita do 14. zmage na grand slamih, s katero bi izenčil rekord Američana Peta Samprasa. Federer je avstralski grand slam dobil že trikrat.

V ženski konkurenčni ni bilo presečenj. Sedmopostavljeni Rusinja Vera Zvonareva ni imela nikakršnih težav s 16. nosilko Bartolijevu, ki je izgubila s 3:6 in 0:6. Tretjepostavljeni Safina pa si je polfinale prigrala z nekaj več mukami. S 6:4, 4:6 in 6:4 je odpričala presečenje letošnjega turnirja, domačinko Jeleno Dokic, ki je v Melbournu igrala s posebnim povabilom.

SMUČANJE - Nočni slalom v Schladmingu

Herbst vrhunsko Moelgg 4., Vajdič 6.

Reinfried Herbst je
bil najhitrejši v
obeh vožnjah

ANSA

SCHLADMING - Kar 48.000 gledalcev je sinoči spremljalo nočni slalom v avstrijskem Schladmingu, enega najbolj prestižnih in najitežjih v sporednu svetovnega smučarskega pokala. V veliko veselje množice se je na najvišjo stopničko zmagovalnega odra zavijel domači ljubljeneč

Reinfried Herbst, ki je bil najhitrejši v obeh vožnjah in je na koncu slavil s sekundo 16 stotinkami prednost pred rojakom Manfredom Prangerjem, tretji pa je bil Hrvat Ivica Kostelić (+1:23), medtem ko je južnotiroški »azzurro« Manfred Moelgg (+1:52), tretji po prvi vožnji, pristal na nehvaležen 4. mestu. Izvrstno se je odrezal ta čas najboljši slovenski slalomist Bernard Vajdič, ki se je z odlično drugo vožnjo s 13. povzpel na končno 6. mesto (+1,87), zahvaljujoč se tudi mnogim odstopom (Raich, Grange, Matt). Teh se je okorisl tudi Mitja Dragšč, ki je bil na koncu 18., kljub visokemu zaostanku 3,71 sekunde. Še boljše od njega se je odrezal Italijan Giuliano Razzoli, ki je bil 12., kar je njegov duri najboljši rezultat po 3. mestu v Zagrebu. Veteran Giorgio Rocca je bil 17., očitno pa ni več v takšni formi kot je bil nekoč.

Medtem so se oglasili zdravniki, ki skrbijo za ponesrečenega Švicarja Danielega Albrechta, ki je hudo padel med smukom v Kitzbuehl. Zaradi pljučne infekci-

je ga še niso obudili iz umetne komore, so pa optimisti, ker se možganska krvavitev postopno absorbira.

ROKOMET

Znani polfinalisti rokometnega SP

ZADAR - Francija, Hrvaška, Danska in Poljska so polfinalisti svetovnega rokometnega prvenstva na Hrvaškem, ki je, kot vedno, povsem evropsko obarvan. Polfinalna para sta Hrvaška - Poljska in Danska - Francija

EPILOG - Ruske oblasti so 23-letnega Jurija Macora, ki je oktobra lani do smrti povozil nekdanjega olimpijskega prvaka v smučarskem teku, 44-letnega Alekseja Prokurorova, v Vladimiriju obsodile na pet let zaporne kazni in mu za vedno odvzele vozniško dovoljenje.

KOREN - Dobre predstave slovenskega reprezentanta Roberta Korena v angleškem prvoligašu West Bromwich Albionu niso ostale neopažene. Kot poročajo nekateri otoški mediji, si ga je v svojem moštvu zažezel trener Fulhamu Roy Hodgson. Trenutno desetouvrseni klub premier league naj bi za 28-letnega vezista pripravil ponudbo v višini 2,5 milijona funтов.

Po samih treh dneh premora bodo A-ligaši drevi znova na delu, medtedenski 21. krog pa predvideva istočasno igranje vseh desetih tekem. Tako vodilni Inter kot prvi zasledovalec Juventus bosta igrala v gosteh, medtem ko bo Milan igral pred svojimi navijači, vendar proti zahtevnejšemu tekemu.

Inter bo gostoval v Catani, s klopi pa bo lanskega prvaka vodil pomembni trener Baresi, saj je Mourinho diskvalificiran. Isto velja tudi za Adriana, ki je drag (s tremi krogi prepovedi igranja) plačal udarec s pestjo Gastaldellu med nedeljsko tekmo proti Sampdorii. V začetni postavi naj bi njegovo mesto prevzel Cruz. Portugalski trener bo lahko znova razpolagal z Ibrahimovićem, ki je obratno komaj prestal kazen. Tudi trener Catanie Zenga je diskvalificiran, to se pravi, da si bosta trenerja delala družbo na tribuni. Juventus bo gostil v Vidmu. Udineš je v hudi krizi, tako da je tudi trener Marino vse bolj pod vprašajem. Predsednik Pozzo je bil doslej zelo potprežljiv, vendar nov spodrlsjaj bi lahko bil za nekdanjega trenerja Cata-

ATLETIKA - Člani tržaškega kluba Marathon Trieste

Mladi tržaški tekači na klubski evropski pokal v Turčijo

TRST - Mladinci tržaškega atletskega kluba Marathon Trieste bodo konec tedna odpotovali na evropski klubski pokal v krosu (European Champions Clubs Cup Cross Country) v Istanbulu v Turčijo. V nedeljo bodo na evropskem klubskem pokalu zastopali Italijo Tržačani Andrea Wruss, Francesco Limoncin, Luca Sponza, Federico Viviani, Giovanni Limoncin in Matteo Smilovich, ki jih trenira trener Roberto Furlanic. Ekipo in tržaško odpravo so včeraj dopoldne predstavili na sedežu tržaške fundacije CRTrieste v Trstu. Glavno besedo sta imela predsednik tržaškega kluba Claudio Sterpin in podpredsednik Roberto Furlanic. Oba sta poudarila, da je za Trst nastop na atletskem pokalnem tekmovanju velika čast.

»V zadnjih letih smo pri našem društvu zbrali kar nekaj obetavnih mladih tekačev, ki trenirajo zelo resno in dosegajo tudi zelo dobre rezultate. Na Tržaškem smo se po dolgih letih le poenotili in končno je prišlo do dogo-

vora, da lahko nastopamo enotno. Pri Marathunu imamo moško agonistično ekipo, CUS pa ima žensko. To je dobro za celotno atletsko gibanje pri nas,« je dejal Sterpin, ki je obenem do-

dal, da je že sam nastop v Istanbulu velik uspeh za tržaško atletiko, ki v zadnjih letih - čakajoč na odprtje novega stadiona Grezar - doživlja pravo prebujanje. (jng)

LOKOSTRELSTVO - Konec tedna v telovadnici na Opčinah

Pri Zarji uspešno izpeljali dvoransko deželno prvenstvo

Moreno Granzotto za las ob 1. mesto, Paola Zorzut 4. - Zarja ekipno 2.

Organizatorji bazovske Zarje so zelo pozitivno ocenili dvoransko absolutno deželno prvenstvo (tarče na razdalji 18 metrov), ki je konec tedna potekalo v telovadnici na Opčinah. »Nastopilo je okrog 170 lokostrrelcev, kar res ni malo. Mi smo nastopili z dvajsetimi tekmovalci, pri organizaciji pa je pomagalo še enkrat toliko prostovoljcev,« je dogajanja na deželnem prvenstvu orisal duša bazovskega društva Moreno Granzotto, ki sam za las ni segel po članskem deželnem naslovu. Trener in tekmovalec Zarje Granzotto je še dodal: »Pri Zarji smo ponosni, da nam zaupajo organizacijo tovrstnih prvenstev. V zadnjih letih smo v Bazovici ustvarili čedno lokostrrelsko šolo in privabili številne mlade lokostrrelce. Trudimo se, da bi še izboljšali svojo ponudbo in da bi delali še bolj kakovostno. Mislim, da je Zarja na Tržaškem prava lokostrrelska vesela.«

V še kar množični konkurenči so lokostrrelci Zarje dosegli tudi nekaj dobrih rezultatov. Deželnemu naslovu se je pri članih najbolj približal Moreno Granzotto, ki se je moral zadovoljiti z 2. mestom. Usoden je bil zanjo slab prvi strel zadnje serije, pri katerem je zadel ničlo. Moreno je osvojil 545 točk, le štiri več pa jih je dosegel zmagovalec Lorenzo Artuso. Dobro se je uvrstil tudi Andrea Katalan, ki je bil na koncu 8. (532 točk). Od ostalih zarjanov se je Alessandro Zudek uvrstil na 19. mesto (496 točk), Damijan Gregori je bil 22. (473 točk), Alberto Mirelli pa 23. (460 točk). Pri članicah je slavila zmago Fabiana Patracco (562 točk). Paola Zorzut (Zarja) je bila solidna 4. (532 točk), Sara Modugno pa 7. (463 točk). Zorzutova se je absolutno uvrstila prav tako na 4. mesto.

Nekaj dobrih uvrstitev so lokostrrelci Zarje dosegli tudi v raznih mladinskih kategorijah. Pri mladincih je bil Diego Geri 10. (469 točk), pri naraščajnikih pa Ivan Zudek 3. (505 točk) in Davide Fegez 6. (331 točk). Pri dečkih je bil Emanuele Petracco 9. (308 točk), pri dečkicah pa Sara Detela 3. (451 točk). Pri najmlajših se je Emil Zubalč uvrstil na 2. mesto (457 točk). Bazovska Zarja je ekipno osvojila solidno 2. mesto. Bazovski lokostrrelci so zbrali 1573 točk. Zmagali so člani goriškega kluba Arcieri Isonzo (1607 točk). Nove deželne dvoranske pravake sta nagrajevala nekdanji olimpijec in trener državne ženske reprezentance Matteo Bisiani ter predsednik ZSŠDI Juštice Kufersin. (jng)

Člani in članice bazovskega lokostrrelskega kluba Zarja v popolni postavi, skupaj z olimpijem in trenerjem ženske državne reprezentance Matteom Bisianijem iz Gorice (četrti stoji od leve proti desne)

KROMA

14. ZIMSKE MLADINSKE IGRE ALPE JADRAN - Letos v Dolomitih

Zlato, srebro in bron za FJK

V namiznem tenisu nastopili tudi člani ŠK Kras - Najuspešnejša dežela Lombardija pred Slovenijo in Koroško - Poletne igre 2010 v Pordenonu

Najuspešnejši zamejski športnik na zimskih igrah v Dolomitih: koroški Slovenec, namiznoteniški igralec Milan Sima

ALLEGHE – V Dolomitih v deželi Veneto so pretekli teden potekale medtem že 14. zimske mladinske igre Alpe-Jadran na katerih je sodelovalo nad 600 mladih športnikov in športnic do 17. leta iz skupno 12 regij dežel iz Italije, Avstrije in Madžarske ter - kot državi - Slovenija in Hrvaška. Sodelovala je tudi dežela Furlanija-Julijnska krajina, njeni športniki in športnicami pa so bili najuspešnejši v nordijskem smučanju, kjer so osvojili zlato v moški štafeti ter srebro in v posamični konkurenči v teku na smučeh. Članice in člani Krasa pa so nastopili v namiznoteniški konkurenči v športni dvorani v Felitre. Našo deželo so zastopali Elisa Rotella, Claudia Micolauchich, Stefano Rotella in Tom Fabiani. V skupini proti Madžarom in Avstrijem so bili 2., nato pa je obe ekipe izločila Lombardij.

Tudi v deželni reprezentanci Koroške sta sodelovala tudi dva predstavnika slovenske manjšine: namiznoteniški talent Milan Sima iz Vrbne ob Vrbskem jezeru, ki je s koroško ekipo osvojil bron in se v posamični konkurenči prebil v osmino finala, v teku na smučeh pa mlada Lena Druml, sestra juniorskega svetovnega prvaka v nordijski kombinaciji Tomaža Drumla. Posamično konkurenco na 5 kilometrov je končala na 25. mestu. Najuspešnejši športniki in športnice s Koroške so bili deskarji s kar štirimi kolajnami (2 zlati, 1 srebrna in 1 bronasta), z močnimi predstavami pa so blesteli tudi hokejisti, ki so še v finalu klonili Slovencem s 3:5 in osvojili bron, ter moška štafeta v teku na smučeh, ki je prav takoj osvojila bron.

S skupno štirimi zlatimi in dve srebrnimi kolajnami je bila najuspešnejša reprezentanca letosnjih vzorno organiziranih iger Lombardija, druga pa z devetimi, od tega štirimi zlatimi in petimi bronastimi kolajnami Slovenija. Takoj za Slovenijo pa so se uvrstili Korošci s sedmimi kolajnami – dve zlatimi, dve srebrnimi in tremi bronastimi. Tekmovanje alpskih smučarjev in smučark pa ni bilo, ker so jih prireditelji zaradi prevelike količine novozapadlega snega morali odpovedati.

Med najuspešnejšimi v reprezentanci Slovenije so bili namiznoteniški igralci. Fantovska ekipa v postavi Jan Žibrat, Ervin Železen in Jurij Zdovc je osvojila zlato medaljo, v posamični konkurenči pa sta Žibrat in Zdovc dodala zlato in bron. Dekleta Katja Šapek, Nina Zupančič in Nina Pavlin pa so med dekleti osvojile ekipni bron, Pavlinova pa je bila bronasta med dekleti tudi v posamični konkurenči. Eva Sever Rus, Tjaša Zupan in Nika Razinger so na štafetni tekmi smučark tekačic osvojile bron, medtem ko so fantje s četrtim mestom (šele za Koroško!) razočarali. Zato je s posamično zmago blestel Rok Tršan. Med deskarji se je z bronom v veleslalomu izkazal Matic Prešeren.

Na sestanku vodil delegacij oz. predstavnikov članic-držav oz. dežel in regij DS Alpe Jadran je bilo še sklenjeno, da bo gostitelj poletnih mladinskih iger 2010 kraj Pordenone v Furlaniji-Julijnski krajini.

Ivan Lukan

KOŠARKA - Derbi deželnega prvenstva under 19 na stadionu 1. maja v Trstu

Jadran še bolj prepričljivo

Vodilni na lestvici je tokrat drugo uvrščene borovce povsem nadigral - Gostje prevladali zlasti pod košema

Bor Nova Ljubljanska banka - Jadran Zadržna kraška banka 49:85 (11:27, 24:52, 33:69)

BOR: Pertot 7, Pancrazi 5, Celin 16, Gombač, Filipac 9, D'Ambrosio 4, Preprost, Formigli 6, Devčič 2, trener Fabio Sancin. TRI TOČKE: Celin 3, Filipac in Pancrazi 1.

JADRAN: Malalan 9, Semolič 13, Ban 25, Starec, Sossi 14, Regent, Žužek 2, Hrovatin 7, Bernetič 15, trener Mario Gerjevič. TRI TOČKE: Ban 4, Malalan 3, Hrovatin 1.

Kdor je napovedoval, da bi lahko drugo uvrščeni borovci presenetili nepremagane jadranovce, se je bridko zmotil. Z razliko od prvega je bil povratni derbi slovenskih bančnih zavodov povsem enosmeren, saj so Jadranovi mladinci že od prvih minut popolnoma nadigrali Borove vrstnike. Pred velikim številom mladih in navdušenih gledalcev so gostje takoj pre-rešetali domačo obrambo z zelo agresivnim pristopom, protinapadi in trojkami (tri zaporedne je prispeval Matej Malalan). Borov trener Sancin je moral že po nekaj minutah poklicati na klop običajno najbolj koristnega posameznika Martina Devčiča, ki si je nakopal tri osebne napake. Razpo-

loženi Gerjevičevi fantje pa so pridno polnilni nasprotnikov koš in do glavnega odmora povsem dotolki nemočne gostitelje. Bernetič in ostali so predvsem prevladali pod košema, tako da so izborili veliko skokov v napadu in posledično računali še na drugi napad.

V drugem polčasu so borovci skušali reagirati, niso pa našli orožja, s katerim bi prišli do živega očitno boljšemu tekmeču. Izenačena je bila v bistvu le zadnja četrtnica (16:16). Nekaj več je v domačih vrstah pokazal najmlajši na igrišču Diego Celin (letnik 1993), daleč najboljši mož derbiya pa je bil res vse boljši Borut Ban, ki je bil tudi prvi strelec tekme s 25 točkami.

UNDER 12 MOŠKI

Chiadino B - Breg 45:38

BREG: Rossi, Pregar, Spartà, Gregori 2, Matarrese 2, Zobec 10, Fonda 10, Giacomini 14, Stagni.

Chiadino A - Breg 31:30

BREG: Zeriali, Pregar 4, Tul, Matarrese, Zobec, Fonda 7, Giacomini 19, Košir, Stagni. Trener Borut Sila

Prejšnji teden so mladi Brežani dva-krat igrali, v torek proti Chiadinu B in v soboto proti Chiadinu A. Žal so obakrat na-

Jadranovci so bili v ponedeljek zvečer proti Boru na 1. maju zelo razpoloženi

KROMA

stopili v okrnjeni postavi, kar v kakovosteni skupini začetnikov na koncu tudi placač. Obe tekmi sta bili izenačeni in se za-

ključili v prid gostiteljev. Klub porazoma je bila igra Silovih varovancev zadovoljiva in zato vsi zaslužijo pohvalo.

HOKEJ NA ROLERJIH
ZKB Kwins obdržal varno sedmo mesto

Poletovi hokejisti na rollerjih so bili v 10. krogu A1-lige proti klubu temu, da niso igrali, pa so na lestvici obdržali 7. mesto, ki skupaj z 8. še vodi v končnico za napredovanje oziroma zagotavlja predčasni obstanek. Poletova glavna zasedovalca sta namreč izgubila. Arezzo j' dobil pri prvaki Asiagu pravo lekcijo (9:0), Ferrara pa je izgubila v Civitavecchia. Na vrhu lestvice vztraja tržaška Edera, ki je po hudem boju odpravila moštvo Milano 24 Quanta.

Izidi 10. kroga: Edera Belletti Trst - Milano 24 Quanta 7:5, Draghi Turin - Libertas Forlì 2:7, Asiago Vipers - Lions Arezzo 9:0, Pirati Civitavecchia - Ferrara 7:4, Montebelluna - Diavoli Vicenza 3:6, ZKB Kwins je bil prost.

Vrstni red: Edera Trst 25, Vicenza 24, Asiago 22, Civitavecchia in Milanom 24 Quanta 18, Forlì 13, ZKB Kwins 12, Arezzo 9, Ferrara 4, Montebelluna in Turin 1.

Prihodnji krog (31.1. ob 21.00): ZKB Kwins - Civitavecchia

Obvestila

TPK SIRENA sporoča, da bo v petek, 27. februarja na sedežu Pomorskega kluba – Miramarški drevored 32, 33. redni občni zbor z volitvami, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

NAŠ POGOVOR - Zvezni igralec Primorja in trener najmlajših Pomladi Dejan Makivič

»V drugem delu bomo gotovo zbrali več točk«

Dvojčka Aljoša in Jan Čok sta zelo obetavna - Pri najmlajših Pomladi solidni letniki 1995

Primorju letos ne gre od rok. »Igramo dobro, napadamo, ampak točke nabirajo nasprotniki,« je dejal zvezni igralec proseškega kluba Dejan Makivič iz Sežane (letnik 1976), ki si takole razlagata neuspehe proseškega kluba v nogometni 2. amaterski ligi: »Na sredini igrišča se trudimo in igramo dobro. Žoga lepo kroži in ustvarimo številne priložnosti za gol. Težave pa se nato začenjajo v napadu, ker ne uspiemo zatresti nasprotnikovih mrež. Nismo natančni in preveč grešimo. Upoštevati pa moramo tudi, da smo pretežno mlada ekipa in posledično tudi neizkušena.«

Po prvem delu je torej obračun ...

Vsekakor pozitiven. Vzdružje v ekipi je zelo dobro. S fanti - Merlakom, Pišpanom in ostalimi - sem se zelo dobro ujem. Prepričan sem, da bomo v drugem delu prvenstva igrali dobro in bomo prav gotovo zbrali več točk kot v prvem.«

Ali bi mogoče omenil kakega obetavnega mladega nogometnika?

Omenil bi Aljošo in Jana Čoka, ki po mojem mnenju imata premajhno mi-

nutažo. Oba sta zelo obetavna in dobra nogometna. Vsakič sta prisotna na treningih in predvsem poslušata nasvete trenerja in ostalih starejših igralcev.

V zadnjih krogih ste igrali tako proti Bregu kot proti Zarji Gaji. Kako bi ocenili ostali dve ekipe naših društva?

Pri Bregu se vidi roko trenerja Davorka Vituliča, ki je sestavil zelo solidno ekipo. Povrh tega imajo v napadu odličnega Cermelja, ki izkoristi vsako minimalno priložnost. Zarja Gaja pa je nemagljiva predvsem na domaćem igrišču, kjer so rumeno-modri zbrali veliko število točk. Če Breg ima Cermelja, Zarja Gaja ima odličnega Vilija Bečaja, ki je vedno pravi steber in najbolj neveren mož Zarje Gaje. Tako Breg kot Zarja Gaja se lahko v drugem delu prvenstva uvrstita v play-off.

Kaj pa vi?

Mi se bomo v glavnem borili za obstanek in za mesta na sredini lestvice. Naša letošnja sezona je bolj prehodnega značaja.

Dejan Makivič KROMA

Tudi v letošnji sezoni trenirate pri Pomladi. Pri najmlajših imate kar obetavno skupino, čeprav ste izgubili oba pomembna dvoboja proti CGS-eju in Opicini ...

Na lestvici zasedamo tretje mesto in smo kljub porazoma še v boju za prvo mesto. Imam dobro skupino, ki se na treningih trudi. Fantje so od samega začetka prvenstva veliko napredovali. Letniki 1995 so zelo obetavni in se z njimi da dobro delati. Zelo soliden pa je tudi letni dani starejši Christian Paoletti.

Kakšna pa je situacija pri NK Tabor v Sežani, pri katerem ste igrali še v prejšnji sezoni?

Lani smo napredovali v 3. slovensko ligo. Uprava pa ni pozorna do članske ekipe in večina nogometarjev je odšla drugam (Antončič k Ponziani, Žiberna k Vesni itd.). Situacija ni dobra.

Kaj pa na mladinski ravni?

Mladinski sektor pa je le boljše organiziran. V Sežani imajo vse mladinske ekipe od U6 do U18. (jng)

DANES - Breg bo v zaostali tekmi deželnega pokala za ekipe 2. AL nocoj v Žavljah ob 20.30 gostil Romano. Za uvrstitev v polfinale mora Breg premagati tržiško ekipo. Z neodločenim izidom se bodo v polfinale uvrstili gostje.

NOGOMET

Juventina zamenjala trenerja

Nedeljski neodločen izid proti neposrednemu tekmeču za obstanek v promocijski ligi Centro Sedii je Juventinemu sodu izbil dno.

Vodstvo štandreškega društva se je na ponedeljkovem večernem sestanku odločilo, da zamenjajo trenerja. Dosedanjega Dantega Portellija - na sliki (Juventino je prevzel v sezoni 2007-08) je zamenjal 48-letni Giovanni Tomizza, ki je do lani treniral in Marianu, pred tem pa Centro Sedio. »Z veliko težavo smo se odločili za to potezo, saj smo bili s trenerjem Portellijem veliki prijatelji. Žal pa ekipa potrebuje nove motivacije, saj je naš položaj na lestvici vse prej kot rožnat,« je odstavitev trenerja komentiral športni vodja Gino Vinti. Juventina ima 18 točk in jo od mest, ki vodijo v nižjo ligo, ločita le točki.

NOGOMET - »Naše številke«

Breg dosegel gol proti Primorju prvič po 26 letih 100. tekma Mattea Pipana

MATTEO PIPAN

KROMA

Nedeljski derbi med Primorjem in Bregom, ki je bil 20. po vrsti se je končal z zmago Brega z 2:0. To je bila obenem prva zmaga, ki so jo dosegli Brežani v gosteh proti Primorju. V prejšnjih 19 derbijih je Breg zmagal le trikrat in to vedno na domačih tleh in sicer 2:0 v 2. derbiju v Boljuncu 28.4.1968, osmih v Dolini 5.11.1978 se je končal z 1:0 in dvanajstih 4.5.1980 kar s 3:0.

Zanimivo je tudi da Brežani v zadnjih petih derbijih niso zatresli mreže Primorja, saj so se trije končali pri neodločenem rezultatu 0:0, dvakrat pa je zmagalo Primorje: v 16. derbiju na Proseku 20.4.1986 s 3:0 in v 17. v Dolini 17.10.2004 z 2:0. Breg torej ni zatresel mreže Primorja že 26 let in to od 14. derbija 31.3.1982, ko sta se ekipi v Dolini raznesli pri neodločenem izidu 2:2.

Po teh podatkih bi lahko sklepal, da nedeljski rezultat predstavlja presečenje, kar pa ne drži, če pogledamo rezultate, ki sta jih doslej dosegli ekipi v letošnjem prvenstvu. Po obetavnem začetku, v 8. krogu je Breg bil na drugem mestu lestvice, Primorje pa na petem, nato pa je nekoliko »zaškripalo«. Brežani so sicer po treh zaporednih porazih (Fogliano, Chiarbola, Esperia) odločno reagirali in se vzpenjajo vedno višje na lestvici, tako da so že v coni play-offa. Primorje pa na lestvici tone vedno nižje, saj ima le pet točk prednosti nad predpredzadnjim mestom na lestvici, kar pomeni izpad. Proseška enašterica je zadnjo zmago dosegla v 7. krogu (2.11.2008) proti Beglianu s 3:1, v preostalih devetih tekmajah pa je doživel štiri poraze in igrala petkrat neodločeno. Kljub temu pa pri Primorju še ne govorijo o krizi, vsi so prepričani, da ekipa ne bo imela problemov.

Prav na derbiju Primorje - Breg je v proseških vrstah igral 100. prvenstveno tekmo 23-letni vezni igralec Matteo Pipan, ki bo po zgledu svojega očeta Walterja verjetno še več let teptal nogometna igrišča.

Oče Walter je nogometno kariero začel pri Vesni, kjer je igral kar deset sezona zaporedoma od 1977/78 vse do sezone 1986/87. Skupno je odigral 233 prvenstvenih tekem in dal 17 golov. V sezoni 1987/88 pa je prestopil k Primorju in pri proseškem klubu igral šest sezona zaporedoma, do vključno 1992/93. Skupno je v 113 tekemh dal 7 golov.

Sin Matteo pa je debitiral v članski ekipi Primorja v prvi prvenstveni tekmi

1.AL (sezona 2003/04), ko ga je takratni trener Primorja Giacomo Di Summa (sedanji trener Zarje Gaje) poslal na igrišče v začetni postavi v Tržiču 21.9.2003. Tekma se je končala z izidom 2:1 za Fincantieri. V tej sezoni je Pipan odigral 17 tekem. V naslednji sezoni je šel na podošo Vesni, vendar mu je trener Calo v elitni ligi zaupal le trikrat, tako da se je v sezoni 2005/06 vrnil k Primorju in igral 21 tekem ter dal dva gola, prvega 27.1.2005 (Primorje-Medea 2:2). V sezoni 2006/07 ga je trener Massai poslal na igrišče 24-krat. Edini gol je dosegel proti Gallery (7.10.2006). V lanski sezoni, ki je bila povsem negativna za Primorje, saj je iz 1. izpadlo v 2.AL, je odigral 24 tekem in dal dva gola. V letošnji sezoni pa je doživel prvo izključitev na tekmi Primorje-Opicina 3:1. V nedeljo je s 14. odigrano tekmo prišel do stotega prvenstvenega nastopa v »rdeče-rumenem« dresu.

Bruno Rupel

Razstava o SŠI na 1. maju v Trstu

Potuječa fotografска razstava, ki so jo pripravili ob priliki petdesetletnice začetka Slovenskih športnih iger, je od ponedeljka na ogled na Stadionu 1. maja pri Svetem Ivanu v Trstu. Možno si jo je ogledati samostojno v času odprtja športnega središča – nahaja se v prostorih nasproti društvenega bara – in voden po dogovoru. Po postankih v tržaškem Narodnem domu, in Gorici in v Zgoniku bo bogata razstava (slikovni preizkusi poldrugega desetletja športnih iger in življenja Slovencev v Italiji nasploh) na Prvem maju predvidoma do petka, 20. februarja. Ogled je posebej priporočen šolam, tudi z ozirom na bližino vseh slovenskih tržaških višjih srednjih zavodov.

IZIDI 40. ZIMSKIH ŠPORTNIH IGER

Danes objavljamo popolne uvrstitev članov slovenskih društev iz Italije na nedeljskih 40. zimskih športnih igrah na Trbižu v priredbi SPDT.

SUPER BABY MOŠKI:

1. Jure Brlogar (Pivka) 28,22; 2. Janko Gerdol (SPDT) 30,47.

BABY SPRINT MOŠKI: 1. Luca Samokec (Snežnik) 24,81; 3. Enrico Rožič (Devin) 25,63; 7. Marko Vidali (Brdina) 29,05; 9. Jan Godnič (Devin) 29,18; 13. Nicolas Starc (Devin) 37,33; 14. Matija Marincic (SPDG) 1:10,36.

BABY SPRINT ŽENSKE:

1. Katja Rupnik (Javornik) 25,28; 3. Petra Udovič (Devin) 26,40; 7. Mojca Gerdol (SPDT) 28,69; 8. Nika Puric (Mladina) 28,83; 10. Tereza Kovic (SPDG) 30,41; 11. Andrea Craievich (Devin) 30,66; 12. Lejla Juretic (SPDG) 31,52; 13. Francesca Malič (SPDG) 36,09.

SNOWBOARD:

1. Marko Ciardi (SPDT) 1:00,77.

SUPER VETERANI B: 1. Jože Inocente (Kalič Postojna) 56,23; 2. Giuseppe Pangos (Devin) 57,39; 3. Vittorio Trovi (Mladina) 59,83; 4. Aldo Žezlina (SPDT) 1:03,72.

SUPER VETERANI A:

1. Alojz Faletič (Gorica) 45,36; 3. Alessandro Hrovatin (Devin) 47,63; 4. Roberto Greco (Devin) 48,73; 5. Mario Rapotec (SPDT) 51,45.

SUPER DAME:

1. Liljana Mavri (Gorica) 52,29; 3. Nadja Košuta (Mladina) 1:21,04.

VETERANI:

1. Marko Velikona (Gorica) 41,67; 3. Alex Corbatto (Brdina) 43,40; 6. Alessandro Cacciotto (Devin) 44,83; 9. Piero Perti (Brdina) 47,24; 11. Robert Devetak (SPDT) 48,51; 12. Gabriele Rossi (Brdina) 48,57; 13. Claudio Skerk (Devin) 48,67; 18. Paolo Ghezzi (Mladina) 52,41; 19. Paolo Jez (Brdina) 53,39; 20. Marco Fantini (SPDG) 54,33; 21. Alessandro Caprara (SPDG) 54,81; 22. Marko Lutman (SPDG) 54,90; 23. Claudio Strain (Brdina) 55,75; 24. Alberto Ziani (SPDG) 57,88; 25. Davorin Gregori (Brdina) 58,01; 28. Livio Semolič (SPDG) 1:00,72; 30. Marko Marinčić (SPDG) 1:04,01.

DAME: 1. Mateja Penko (Pivka) 56,69; 3. Sabina Slavec (Brdina) 58,59; 4. Tatjana Košič (SPDG) 1:00,62; 5. Mariagrazia Legiša (Devin) 1:01,48.

MIŠKI: 1. David Pivk (Javornik) 47,19; 2. Jan Ostolodi (Brdina) 48,73; 5. Carlo Francesco Rossi (Brdina) 49,46; 6. Igor Gregori (Brdina) 50,33; 7. Sebastjan Cettul (Devin)

cich (Devin) 47,26; 9. Paolo Skerk (Devin) 49,01; 10. Valentino Juretic (SPDG) 50,37; 11. Matija Colja (SPDT) 50,63; 13. Igor Devetak (SPDT) 54,36.

ČLANICE: 1. Vanja Celigoj (Pivka) 43,38.

ČLANI: 1. Luka Pavlovič (Kalič Postojna) 41,95.

MLADINCI: 1. Bernard Purič (Mladina) 40,04; 2. Ivan Kerpan (Mladina) 40,45; 4. Matej Skerk (Devin) 41,20; 5. Mattia Rožič (Devin) 41,30; 6. Aleksander Košuta (Mladina) 41,43; 9. Gulielmo Ziani (SPDG) 45,41; 13. Danijel Simonettig (Devin) 47,93; 16. Gregor Nanut (SPDG) 58,87.

MLADINKE: 1. Veronica Tenice (Mladina) 42,36; 2. Meri Perti (Mladina) 42,49; 3. Lara Purič (Mladina) 42,57; 6. Mateja Nanut (SPDG) 43,84; 8. Mateja Hrovatin (Devin) 45,34; 9. Dana Purič (Mladina) 45,48; 10. Francesca Fantini (SPDG) 50,02; 11. Veronika Don (Brdina) 53,18; 12. Nina Von Egitz (Devin) 58,20.

NARAŠČAJNIKI: 1. Miha Sirk (Gorica) 41,87; 5. Marco Ventin (SPDG) 44,63; 7. Marco Berte' (SPDG) 48,10; 8. Nicolas Semolič (SPDG) 48,47; 9. Federico Ziani (SPDG) 48,69; 11. David Raida (SPDG) 49,51; 12. Danjel Antoni (Brdina) 50,72.

NARAŠČAJNICE: 1. Lea Lazar (Kanin Bovec) 43,51; 5. Alessia Fanfani (Devin) 46,66; 7. Elisa Košuta (Devin) 47,34; 11. Vanessa Strain (Brdina) 50,39.

AMATERJI: 1. Samuel Borovinšek (Idrija) 39,77; 11. Franco Parmesan (Devin) 46,21; 14. Corrado Ciuchi (Devin) 47,88; 15. Luka Vuga (SPDG) 4

OBČINSKO GLEDALIŠČE - Na sporedu danes in jutri

Toni Servillo v Tržiču

Uspešnica *Trilogia della villeggiatura* je bila v ponedeljek proglašena za najboljšo predstavo leta 2008

Sto trideset ponovitev po številnih italijanskih mestih in uspešna mednarodna turneja, ki je predstavo popeljala v Berlin, Budimpešto, Moskvo, New York, Pariz in Sankt Peterburg. V ponedeljek pa še zmaga v Milanu, kjer so podelili osrednja italijanska gledališka priznanja, nagrade UBU 2008: s tako reklamo se lahko počna Trilogia della villeggiatura, ki bo danes in jutri na sporedu v občinskem gledališču v Tržiču. Predstavo je režiral Toni Servillo, večkrat nagrajeni gledališki in filmski igralec (nazadnje smo ga videli v uspešnicah *Il divo in Gomorra*), ki v komediji tudi nastopa v vlogi Ferdinanda. V njej je združil tri komedije Car-

la Goldonija in ustvaril zanimiv kolaž štirih mladih buržujev iz 18. stoletja, predstavil njihovo sentimentalno vzgojo in počitniške dogodivščine. In neizprosno izrisal nekatere pomanjkljivosti meščanskega razreda.

Koprodukcija neapeljskega Teatri uniti in gledališča Piccolo Teatro di Milano, spada kot rečeno v abonmajsko sezono občinskega gledališča v Tržiču, kjer bo danes in jutri na sporedu ob 20.45 (vstopnice so na prodaj tudi v tržaškem Ticketpoint in v goriški knjižarni Antonini). V petek, soboto in nedeljo pa si jo bo mogoče ogledati tudi v gledališču Verdi v Pordenonu.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče La Contrada - Orazio Bobbio

Tullio Kezich: »Italo Svevo genero letterario«. Nastopa Ariella Reggio v režiji Francesca Macedonia. Brezplačna izvenabonmajskna predstava za aboneante gledališča La Contrada.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 28. in jutri, 29. januarja ob 20.45 / Carlo Goldoni: »Trilogia della villeggiatura«. V režiji Tonija Servillija nastopata gledališči Teatri Uniti, Piccolo Teatro di Milano - Teatro d'Europa.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 28. januarja ob 18.00 / Ajshil: »Oresteja«.

Jutri, 29. januarja ob 17.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V petek, 30. in v soboto, 31. januarja ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

V ponedeljek, 2. februarja ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

V torek, 3. februarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

V sredo, 4. februarja ob 11.00 in 18.00 / Jean Baptiste Poquelin Molière: »Scapinove zvijače«.

V četrtek, 5. februarja ob 18.00 / Ajs hil: »Oresteja«.

V petek, 6. februarja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Tri sestre«. Gostuje Slovaško narodno gledališče Bratislava.

V soboto, 7. februarja ob 19.30 / Jean Baptiste Poquelin Molière: »Scapinove zvijače«.

Mala drama

Danes, 28. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

Jutri, 29. januarja ob 20.00 / Zoran Hočvar: »Za znoret«.

V ponedeljek, 2. februarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V torek, 3. februarja ob 20.00 / Andrej Rozman Roza: »Najemnine or We Are The Nation On The Best Location«, gostuje Rozinteater.

V četrtek, 5. februarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V petek, 6. in v soboto, 7. februarja ob

20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 28. januarja ob 19.30 / Molierre: »Namišljeni bolnik«. Gostuje SSG iz Trsta.

Jutri, 29. januarja ob 19.30 / Joe Masterson, John Kandler in Fred Ebb: »Kabaret«.

V petek, 30. januarja ob 10.00 in 13.00 / John Osborne: »Ozri se v gnevnu«.

V soboto, 31. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V ponedeljek, 2. februarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za drago«.

V torek, 3. februarja ob 12.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V sredo, 4. februarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za drago«.

V četrtek, 5. februarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V soboto, 7. februarja ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

Mala scena

Danes, 28. januarja ob 20.00 / Miha Mazzini: »Let in Rim«.

Jutri, 29. januarja ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V petek, 30. januarja ob 20.00 / Celineka: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

V soboto, 31. januarja ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistik«.

V torek, 3. februarja ob 10.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V sredo, 4. februarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V četrtek, 5. februarja ob 18.00 / Avtorski projekt Gregorja Čušina »Hagada«.

V petek, 6. februarja ob 19.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V soboto, 7. februarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 30. ob 19.30 in v soboto, 31. januarja ob 19.00 / A. Jaoui, J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jamnika.

V ponedeljek, 2., v petek, 6. in v soboto, 7. februarja ob 19.30 / A. Jaoui, J.-P. Bacri: »Družinska zadeva«, (komična melodrama), režija Jaša Jamnik.

V četrtek, 5. februarja ob 17.00 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedia), režija Janez Starina.

Cankarjev dom

Heiner Müller: »Macbeth«, Štihova

dvorana / Nastopajo: Mini teater, CD, Novo kazalište Zagreb in ZeKaEm. Režija: Ivica Buljan. Urnik: jutri, 29. in v petek, 30. januarja (premiera) ter od petka, 6. do nedelje, 8. februarja ob 20.00.

Jutri, 29. januarja ob 19.30, Linhartova dvorana / Ivan Cankar: »Za narodov blagor«. Nastopa Drama SNG Maribor v režiji Sebastijana Horvata.

V soboto, 31. januarja, Klub CD / Marjan Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?«. Igra: Boris Kobal. Komedija v enem kurku.

William Shakespeare: »Vihar«, Gallusova dvorana / Nastopajo: Slovensko mladinsko gledališče, SNG Drama Maribor, CD, SSG Trst. Režija: Vito Taufer. Urnik: v petek, 30. in v soboto, 31. januarja ob 19.30, v nedeljo, 1. februarja ob 19.30, v ponedeljek 2. in v torek, 3. februarja ob 11.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Verdi: »Aida«. Nastopa ansambel gledališča Verdi. Dirigent: Nello Santini. Urnik: jutri, 29. ob 19.30 in v soboto, 31. januarja ob 17.00 ter v torek, 3. februarja ob 19.30. V nedeljo, 1. februarja ob 16.00 bo izredna predstava.

Dvorana De Banfield Tripovich

V petek, 30. januarja ob 20.30 / Izredni koncert v poklon Raffaellu De Banfieldu. Dirigent: Donato Renzetti, solistka Tiziana Carraro.

Gledališče Rossetti

Danes, 28. januarja ob 21.00 / »Teo Teocoli Show«, ob novem letu prireja združenje trgovcev na drobno.

Jutri, 29. in v petek, 30. januarja ob 20.30 / »The Best of Parsons«. Umetniški vodja in koreografije: David Parsons.

V soboto, 31. januarja ob 20.30 in v nedeljo, 1. februarja ob 16.00 / »Mummenschanz "3x11"«. Priredba: Floriana Frassetto in Bernie Schürz.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V nedeljo, 8., v torek, 10. in v nedeljo, 14. februarja ob 19.30 / Ob 30-letnici glasbenega delovanja, Zoran Predin: Jubilejni trij za zaljubljene.

Heiner Müller: »Macbeth«, Štihova

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Peterlinova dvorana, (Ul. Donizetti 3): do 9. februarja je odprta razstava »Od linotypa do računalnika«. Možnost ogleda od ponedeljka do petka od 10.00 do 17.00.

Stavba nekdanjega šolskega skrbništva, (Ul. Santi Martiri 3): do 15. februarja bo na ogled razstava o Brunu Pincherleju. Odprt od torka do nedelje od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskima polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna galerija (Veliki trg): do 1. februarja razstavlja Skulpture koprski umetnik Loris Morosini. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Galerija Rettori Tribbio 2: od sobote, 31. januarja (otvoritev ob 18.00), do 13. februarja bo pod naslovom »Un intimità preziosa« razstavljal slikar Tiziano Lombardini.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija v sodelovanju z Gorjško Mohorjevo vabi v soboto, 31. januarja, ob 20.30 na »Srečanje ob Prešernu«: odprtje razstave Mateja Susiča Zimska idila; nova književna dela Zore Tavčar. Sodeluje prof. Tatjana Rojc, igralec Alekšij Prešer ter Aleksander Ipavec - harmonika in Piero Puri - sax.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstava »Intimnost nabrežinskih izsekov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.

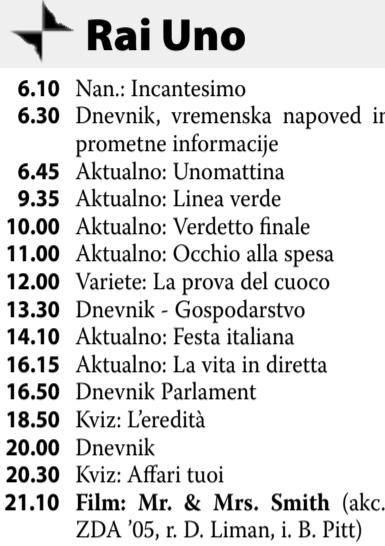
SKD Igo Gruden: od jutri, 29. januarja do 15. februarja bo na ogled razstava »Skrivnosti Krasa« Claudio Raza. Ogled je možen ob sobotah od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 12.00.

GORICA

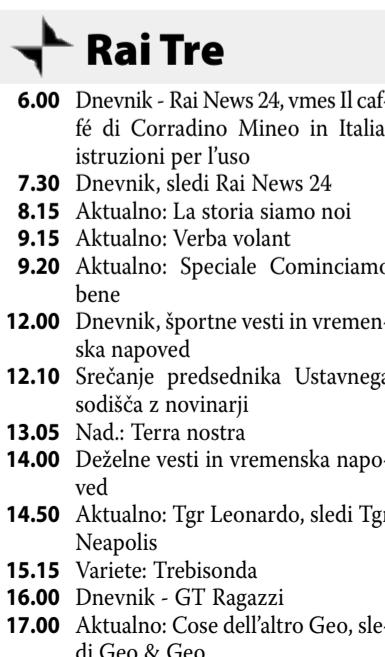
V Galeriji Kulturnega doma, bo v petek, 30. januarja, ob 18.00 odprtje skupinske razstave del nastalih na mednarodni likovni koloniji Monošter 2007 na Madžarskem. Razstavljal bodo Baláky Péter (Madžarska), Borsos Péter (Madžarska), Paolo Cervi Kervisicher (Italija), Csuta György (Madžarska), Endre Göntér (Slovenija), Goce Kalajdžiski (Slovenija), Karácsonyi Kata (Madžarska), Metka Kavčič (Slovenija) in Kovács Ferenc (Madžarska). Dela bo predstavljeni likovni kritik Joško Vetrin; na ogled bo do 16. februarja od ponedeljka do petka med 10.

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu! - Izlet na Thingwellir
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

23.00 Dnevnik
23.05 Aktualno: Porta a porta
0.40 Nočni dnevnik

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.10 Nan.: Un caso per due
23.20 Variete: Parla con me
0.00 Dnevnik in vremenska napoved

7.10 Nan.: Quincy
8.10 Nan.: Hunter
9.00 Nan.: Nash Bridges
10.10 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nad.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Film: Salvo D'Acquisto (dram., It, i. M. Ranieri)
18.35 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Miami Supercops - I poliziotti dell'8 strada (kom., ZDA, '85, r. B. Corbucci, i. T. Hill)
23.05 Šport: Controcampo

5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattino cinque
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.05 Resničnostni show: Grande Fratello
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Resničnostni show: Amici
0.00 Aktualno: Matrix
1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

6.05 Nan.: Still standing
6.35 Risanke
9.00 Nan.: La tata
9.30 Nan.: Ally McBeal
10.20 Nan.: Will & Grace
10.50 Nan.: E alla fine arriva mamma!
11.20 Nan.: Friends
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanka: I Simpson
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Drake & Josh
17.10 Risanke
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Tutto in famiglia
20.00 Nan.: Camera cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Nan.: CSI Miami
22.05 Nan.: CSI: NY

23.05 Nan.: The Closer
23.55 Variete: Chiambretti night - Solo per numeri uno

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

8.10 Storie tra le righe
8.50 Klasična glasba
10.30 Nan.: Don Matteo 6
11.00 Nan.. Lessie
12.00 Kratke vesti
12.55 Dokumentarec o naravi
13.50 Aktualno: ... Attualità
14.30 Klasična glasba
15.30 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.00 Ritmo in Tour: La tv dei viaggi
20.05 Qui Tolmezzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Aktualno: Fra ieri e oggi
21.00 Film: Il testamento (triler, '67, r. G. Gentili, i. D. Hoffmann)

22.30 Variete: Di Roccia e di cielo
23.30 Šport: Triestina - Bari

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Omnibus Life
10.25 Aktualno: Due minuti un libro
10.30 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: L'ispettore Tibbs
14.00 Film: Rappresaglia (dram., It, '73, r. G. Cosmatos, i. M. Mastroianni)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Cold Squad
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Amore mio aiutami (kom., It, '69, r. i. A. Sordi)
23.20 Nan.: Sex and the City
23.55 Nan.: The L Word
1.15 Dnevnik

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Risan. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
9.30 Ris. nan.: Pajkolina in prijatelj s prisoj (pon.)
9.55 Potplatopis (pon.)
10.15 Nan.: Berlin, Berlin
10.40 Knjiga mene briga (pon.)
11.00 Z glavo na zabavo (pon.)
11.25 Dok. serija: Družina
12.00 Dok. odd.: Šoa, teža, molka (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Polemika (pon.)
14.25 DDigitron (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Nils Holgerson
16.10 Male sive celice
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Hum. nad.: Fina gospa
18.00 Žrebanje lota
18.15 Risanke
18.25 Nad.: Strasti
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Filmski spodrljaj
20.05 Film: Popoln zločin
22.00 Odmevi, kultura, sport, vremenska napoved
23.05 Omizje
0.15 Turbulanca

Slovenija 2

6.30 9.30, 2.05 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
14.50 Z glasbo in plesom (pon.)
15.15 Impromptu
15.40 Sedma noč osamosvojitve

16.05 Hri-Bar (pon.)
17.10 Črno beli časi
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Nad.: Kmetje (pon.)
20.00 Turbulanca
20.55 Nogomet: Everton - Arsenal
22.50 Slovenska jazz scena
23.25 Nad.: Inšpektor Wallander (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.50 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews, sledi Globus
15.15 Film: Raj
16.30 Biker explorer
17.00 Dok. odd.: Spoznavajmo Agrigento
17.30 Avtomobilizem
17.45 Vsesedans: Vzgoja in izobraževanje
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.35 Vsesedans - TV dnevnik
19.30 Dok. oddaja
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 Dok.odd.: City Folk
21.10 Mediteran Festival
22.15 Folkest 2008
22.50 Artevisione

Tv Primorka

10.30 12.00, 23.30 Videostrani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved
17.10 Nad.: Jelena
18.00 Maja in čarobna skrinja
18.45 Kulturni utriček
19.00 Športni ponедeljek
19.55 EPP
20.30 Objektiv - Unistar
21.00 Odperta tema
22.00 Polka in Majolka

RADIO

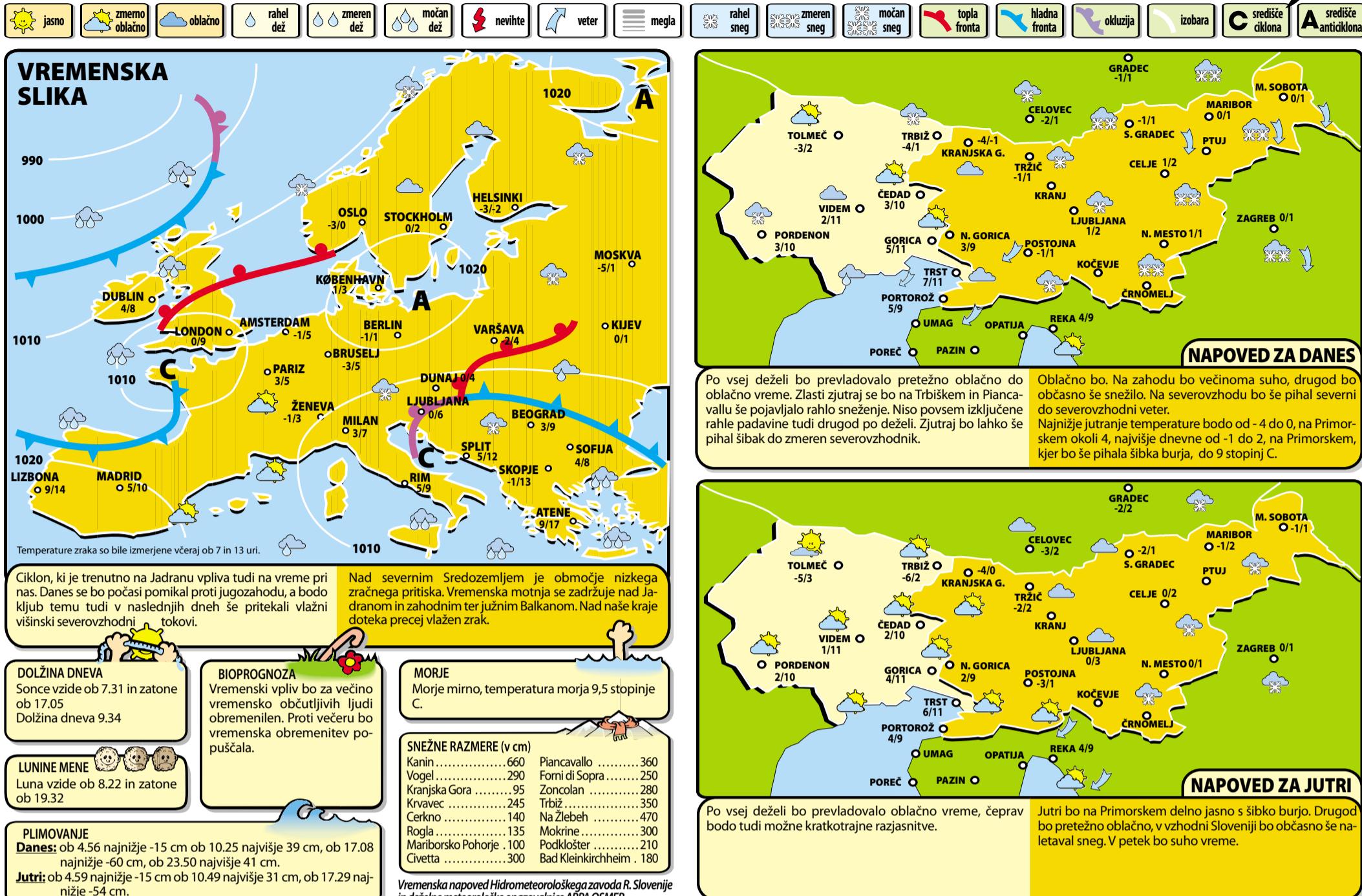
RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Obmejni pogovori; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Na lepše; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naprej od spomina in pozabe; 15.00 Mladi val; 17.10 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaja.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjak; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešetu; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditve; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utriček; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem teden; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova dežavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že ve ste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiskal; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovglasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova dežavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že ve ste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše;

VESOLJE - Po ugotovitvah francoskih strokovnjakov

LED NA MARSOVEM SEVERNEM POLU JE ZELO ČIST

PARIZ - Pri velikem ledenem pokrovu, ki so ga znanstveniki odkrili na Marsovem severnem polu, gre po vsej verjetnosti za zelo "čist led", so francoski strokovnjaki zapisali v mednarodni raziskavi, ki so jo objavili v torek. Posnetki, ki jih je na Zemljo poslal ameriški satelit za opazovanje Marsa kažejo, da ledeni pokrov dosegajo kar 95-odstotno čistost.

Znanstveniki na podlagi prejteh podatkov iz satelita tako domnevajo, da se na Marsovem severnem polu nahaja kar dva do tri milijone kubičnih kilometrov ledu. To je približno 100-krat več, kot je skupna prostornina severnoameriških Velikih jezer. Ta namreč znaša dobrih 22,5 kubičnih kilometrov, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ob tem se postavlja tudi vprašanje, ali se je na Marsu kdaj pojavila kakšna oblika življenja.

ZDA - Vsi se počutijo dobro V Kaliforniji so se rodili osmerčki

LOS ANGELES - Neka Američanka je v Južni Kaliforniji v ponedeljek rodila osmerčke, šest dečkov in dve deklice. Po navedbah zdravnika iz porodnišnice Bellflower blizu Los Angelesa, ki je osmerčkom pomagal na svet, se mati in novorojenčki počutijo dobro. Po pisaniu časnika Los Angeles Times so osmerčki prišli na svet s carskim rezom, presenetili pa so celo ekipo 46 zdravnikov in babic, ki so pričakovali "le" sedem otrok. Dojenčki so ob rojstvu tehtali med 880 in 1470 gramov, v zdravniški oskrbi pa bodo po napovedih ostali še najmanj dva meseca. Rojstva osmerčkov so sicer zelo redka. V ZDA so se prvi osmerčki rodili leta 1998 v Tekساسu, med njimi jih živi še sedem. (STA)

NEMČIJA - Nesrečna prigoda Iskal je ključ, ostal v smetnjaku

BERLIN - O tem, da je treba biti previden tudi takrat, ko v zaboju za smeti odvržemo odpadke, priča prigoda 39-letnega Nemca. Ta je v smetnjaku po pomoti odvrgel ključe, nato pa se je odpravil v zaboju, da bi ključe poiskal med smetmi. Avantura se je zanj končala precej nesrečno, saj se je v smetnjaku zataknil, rešili pa so ga šele gasilci.

39-letnik iz Mönchengladbacha na zahodu Nemčije se je za izgubljenimi ključi takoj odpravil v zaboju za smeti, vendar se je v odprtini smetnjaka nesrečno zataknil in se ni mogel več premakniti niti naprej niti nazaj. Nesrečnikova priateljica, ki je slučajno prišla mimo smetnjaka, je o nesreči nemudoma obvestila gasilce. (STA)

FRANKFURT - Neka Nemka bo morala za eno leto za zapahe, ker je po internetu naročila kalašnikov iz ZDA. 49-letnica je bila prepričana, da gre le za okrasno orožje in je kalašnikov želela obesiti na steno v dnevni sobi, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Kalašnikov, za katerega je Nemka odštela 169 evrov, so zasegli na letališču v Frankfurtu. Orožje sicer ni delovalo, bi ga pa bilo po navedbah strokovnjakov dokaj lahko uporabljati, bo svojo nepremišljenost draga plačala. Za leto dni bo morala v zapor in opraviti 150 ur družbeno koristnega dela.

Kot znano, je kalašnikov avtomatska puška, ki nosi ime po ruskem izumitelju Mihailu Kalašnikovu. V svoji zvrti velja za eno najboljših.

NEMČIJA - Ženska ga je naročila po internetu

Zaradi nakupa kalašnikova v zapor

